FOGYÓKÚRA

Adekvát Ernő apró, ám annál csalhatatlanabb jelekből arra a következtetésre jutott, hogy hízik. Eleinte megpróbálta ugyan, hogy a serdülőkorban lévő szervezet egészséges súlygyarapodásának tekintse a dolgot, de amikor a delejes pillantású Arabella egy harmatos reggelen puffadt vízilónak nevezte, kissé elbizonytalanodott. Talán mégsem egészen természetes dolog, hogy a zokniját újabban csak hanyatt fekve tudja felhúzni ég felé kalimpáló lábaira, a második emeletre érve fújtat és pöfög, mint egy itt felejtett tolatómozdony, és amikor a helyére roskad, nagyot jajdul alatta a szék.

E megrázó élmények hatására Adekvát Ernő elhatározta, hogy cselekedni fog. Első gondolata a rendszeres és kimerítő testmozgás szükségességére vonatkozott, ezt azonban a második gondolatával nyomban el is hessegette. Az ember ne dőljön be futó, hebehurgya ötleteknek.

Viszont egy csendes, a nyilvánosság teljes kizárásával lebonyolított fogyókúra, az már igen! Semmi megerőltetés, látványos eredmény. Nyomban nekiült, hogy még a délutáni szunyókálás előtt kidolgozzon egy fergeteges étrendet, amelytől az antik görög szobrokhoz válik majd hasonlatossá.

HÉTFŐ

Reggeli: alma.

Ebéd: tejfeles rántott csirke hatának mély beszippantása, az asztalon hagyott morzsák, savanyúsággal.

Vacsora: két deci aludttej savója, néhány cukrászsütemény receptjének lemásolása.

KEDD

Reggeli: sárgarépa saját zsírjában, rágógumi.

Ebéd: hatalmas tál töltött káposzta és a hozzá való friss kenyér megtekintése, az edények elmosogatása.

Vacsora: már szabad szemmel is látható méretű sajt, reszelt káposztatorzsával megszórva.

SZERDA

Reggeli: öt-hat teljes jógagyakorlás, egy félbe vágott főtt tojássárgájának a fele, de abból amennyi beléd fér.

Ebéd: bécsi szelet és sült krumpli készítésekor lejátszódó fizikai és kémiai folyamatok elemzése, céklával. Nagy adag túróslepény lefényképezése.

Vacsora: a képek előhívása, savanyú uborka, hashajtó.

CSÜTÖRTÖK

Reggeli: egy darab fürjtojásból rántotta, utána kifli, gyulai kolbász és vaj segítségével tízórai-készítés az öcskösnek.

Ebéd: húsleves és tejfeles rakott krumpli alkotórészeinek beszerzése a közeli ABC-ből, madártej elhelyezése a hűtőszekrényben, vágott, vegyes savanyúság.

Vacsora: ecetes hagyma, citrommal.

PÉNTEK

Reggeli: főtt kolbász, mustár, tea, zsemle ízléses, mármár esztétikai élményt nyújtó elhelyezése az asztalon, mire a többiek felébrednek. Frissen mosott káposztalevél, kekszreszelékkel.

Ebéd: gőzölgő bableves, csülökpörkölt, uborkasaláta lerajzolása, kiszínezése. Szelet kétszersült, harmadszor is átsütve. Nagy pohár Igmándi.

Vacsora: hasított karalábé, dúsan díszítve sárgarépa szeletekkel. Lefekvés előtt füldugó, a korgó gyomor neszeinek kiküszöbölésére.

SZOMBAT

Reggeli: joghurtba mártott almaszeletek, limonádé szacharinnal, nyomelemekkel ízesítve.

Ebéd: halászlé, túrós csusza, sütemény címmel frappáns epigramma megalkotása, egy teljes kockasajt, Parádi-víz.

Vacsora: paradicsombelsőség, kamillatea, egy teljes rúd ropi.

VASÁRNAP

Reggeli: fagylalttölcsér, nagy adag friss levegő, sűrű szitán áttört kefir.

Ebéd: ricinusleves, csontlében abált torma, citromhéj szeletekkel. Süteménymaradványok levakarása a tepsiről.

Vacsora: amit a kanári meghagy.

*

Adekvát Ernő elégedetten nézegette egy darabig az egészséges étlapot, aztán gondterhelten kivonult a konyhába. És miközben különböző hideg ételeket készített magának, nagy megértéssel gondolt a téli álmot alvó jószágokra. Igen, igen, hiszen azok sem táplálkoznak hosszú hónapokon át. Csakhogy előtte úgy telezabálják magukat, hogy a testsúlyuk sokszor a két-háromszorosára nő!

– Istenem, hol vagyok én még ettől? – sóhajtott lemondóan Adekvát Ernő, és megnyugodva habzsolni kezdett.

Cser Gábor

A szeptemberi 11-i számunkban a HÍR-ről esett szó. Többen ügyesen értelmezték az ott leírtakat, de néhányan olyan sajtóműfajokból küldtek újságkivágásokat, amelyeket még ezután ismertetünk (glosza, tudósítás). Érdekes módon többen kivágták a Magyar Nemzeti Bank közleményét a régi 5 és 10 forintos érmék bevonásáról. A *közleményről* meg kell jegyezni, hogy közeli rokona a hírnek, hiszen viszonylag röviden informál, ám mindig hivatalos szerv adja ki, s a többnyire már előre megfogalmazott szöveget a sajtó csak közvetíti.

A napilapoknak — s egyes hetilapoknak is — állandó hírrovatuk van, mint például a Magyar Nemzet Napi krónikája, s vannak tematikus hírösszeállítások is: kulturális hírek, nemzetközi hírek stb. A Levélbontó hírrovata az időnként jelentkező HÍR-MOR-ZSÁK, most is ebben közlünk a beérkezett anyagokból. S lépjünk tovább, ismerkedjünk egy másik műfajjal, amely a hírnél bővebben tájékoztat egy-egy eseményről.

A TUDÓSÍTÁS

A tudósítás egyike a leggyakrabban használt újságírói műfajoknak. Felnőtt és gyerek tudósítóinktól lapunkhoz is leginkább ilyen jellegű írások érkeznek.

E műfaj legfőbb jellemzője, hogy az újságíró vagy a tudósító személyesen jelen van az eseményen, s ebből kifolyólag színesebben, részletesebben tudja leírni a történteket. Kibővítheti az információt az eseménnyel kapcsolatos ismereteivel, gondolataival, megszólaltathatja a jelenlevőket, vagyis másokkal mondatja el a történést. Az olvasó számára megkönnyíti a tájékozódást, ha az esemény leglényegesebb momentumát az első mondatban kiemeli, s utána fontossági sorrendben közli az egyéb információkat. A tudósításnak választ kell adnia a hol, kivel, mi történt, mikor, miért és hogyan kérdésekre. A cím legyen rövid, színes, figyelemfelkeltő.

Feladatok: 1. Vágjatok ki egy általatok érdekesnek ítélt tudósítást valamely lapból, s küldjétek el szerkesztőségünkbe!

2. Küldjetek ebben a műfajban írást iskolátok életéről! (Ha lehetséges, illusztrációnak mellékeljetek legalább egy fekete-fehér fotót is — esetleg rajzot.)

A CSAPAT VITYILLÓJA

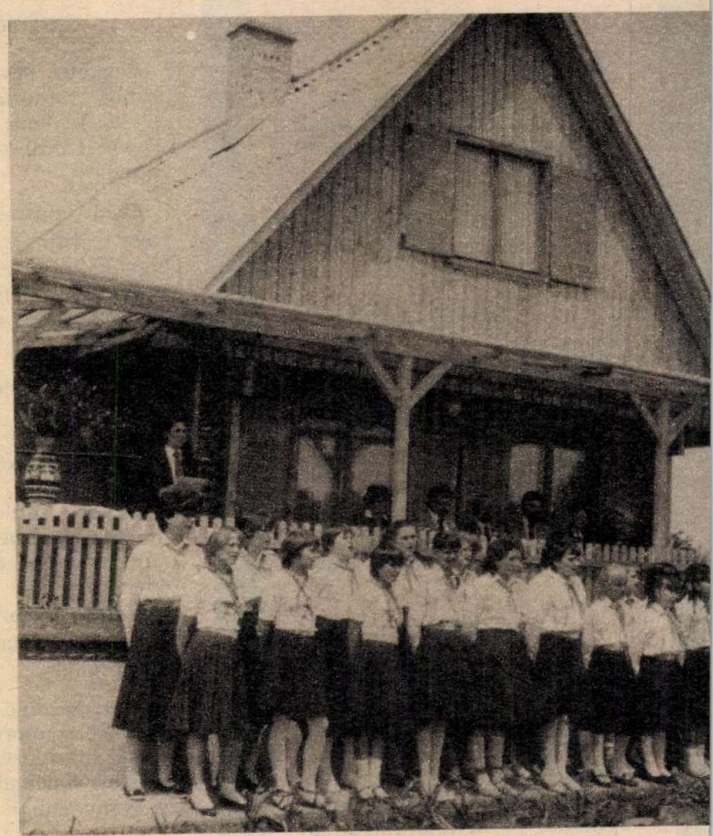

Négy éve már, hogy iskolánk, a Tiszakeszi Általános Iskola elhatározta, hogy épít egy faházat. A telket meg is vettük közösen a mezőcsáti iskolával, de többre akkor nem futotta. Akkor aztán elkezdődött a munka! Hulladékgyűjtést, iskolai rendezvényeket, klubdélutánokat szerveztünk, s ezek bevétele mind a faházra ment. A szülők társadalmi munkában alapoztak, építettek, gyalultak, míg végül a Mezőcsát határában levő tábor ez év gyermeknapjára elkészült. A „vityillót" Kamilla-háznak neveztük el, s az idei nyáron öt turnusban már 87-en nyaraltak ott.

Majd megkezdődött a tanév. Amikor az első csapattanács-gyűlésen csapatvezetőnk javasolta, hogy menjünk ki hétvégére a házikónkba, mindenkinek felragyogott a szeme. A két nap alatt bőven volt időnk strandolni, játszani, sakkozni, focizni, s természetesen megbeszéltük, hogy mik lesznek a teendőink az elkövetkező úttörőévben. Ám a kirándulás legemlékezetesebb eseménye az első éjszaka történt. Két lánynak csak a folyosón jutott hely. Egyik barátnőmmel este 11-kor léptem őrségbe. Mikor végeztünk, az egyik, folyosón lévő lány azt mondta, hogy félnek kint. Úgy döntöttünk, hogy szorítunk nekik helyet odabent magunk között. Igen ám, de eközben többen felébredtek, Dojcsák tanár bácsi is lejött az emeletről a pusmogásra. S mikor felvetettük, hogy tulajdonképpen valamennyien éhesek vagyunk, tanárunk nekiállt lecsót főzni. A pótvacsora után pedig már nem jött álom a szemünkre. Elkezdtünk beszélgetni, vicceket mesélni, s csaknem két óra lett, mire elcsendesedtünk.

Marton Éva, 8/b Tiszakeszi

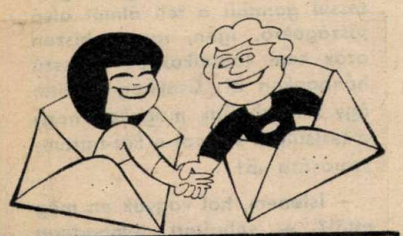

LEVÉLBARÁTSÁG

HETEDIKESEKKEL LEVELEZNÉNEK: PARRAG TÜNDE, Körmend, Rákóczi út 25. IV/11. — 9900; SZUHL RITA, Körmend, Rákóczi út 17. IV/11.. — 9900 (matricát és kártyanaptart gyűjtenek); TÓTH KATALIN, Mersevát, Kossuth u. 1. — 9531 (bélyeget, naptárt gyűjt); FODOR JUDIT, Mersevát, Dózsa Gy. u. 9. — 9531; NAGY BEATRIX, Mersevát, Hargita u. 6. — 9531 HORVÁTH TÍMEA, Szigethalom, Fiumei u. 96. — 2315 (szeret kötni, varrni); JOÓ GABRIELLA, Paks, Rókus u. 24. — 7030 (bélyeget, plakátot gyűjt); SALLAY KATALIN, Onga, Petőfi út 22/A. — 3562 (szeret kötni és horgolni); HAMPUK EDIT, Orosháza, Liget u. 8/A. — 5900 (képeslapot gyűjt); OLÁH ERIKA, Mohora, Kossuth L. út 22. — 2698; HORVÁTH EDIT, Csepreg, Dózsa György u. 29. — 9735 (szalvétát, bélyeget gyűjt, szereti az állatokat); NAGY ERIKA, Dévaványa, Hold út 9. — 5510 (szalvétát, képeslapot gyűjt); KOVÁCS ÁGNES,

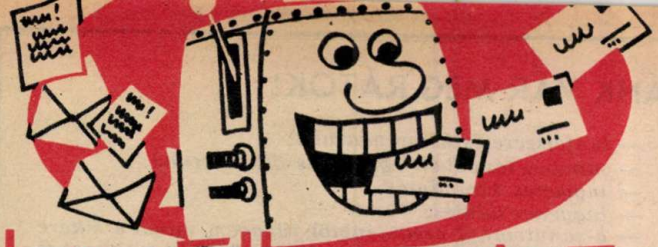

levélbontó

HÍR—MOR—ZSÁK

LABDARÚGÓ-BAJNOKSÁG SÜMEGEN. Ebben a tanévben is megrendezik Sümegen az úttörők labdarúgó-bajnokságát. Nevezni lehet kis- és nagypályás fociban minden iskolában a testnevelőnél. A bajnokság célja, hogy utánpótlást neveljen és lehetőséget teremtsen a mozgásigény kielégítésére. — Baráth Éva, Sümeg, Kilián Gy. tér 8/1. — 8330.

✳

A GYŐRFÖSBEN ÜNNEPELTÜNK. Szeptember 29-én a Fegyveres Erők Napja tiszteletére a Domokos Rókus Általános Iskola tanulói kirándulást szerveztek Győrfösbe. Minden raj programot készített, és a csongrádi Balogh Ádám laktanya katonái is érdekes vetélkedőt szerveztek számunkra. Az ebéd elkészítését a pajtások vállalták. — Marton Brigitta, Csongrád, Dózsa t. 5. — 6640.

✳

KIS BOLTOSOK A TISZA-PARTON. Kiemelkedő munkát végeztek a nyár folyamán iskolaszövetkezetünk árusai Dombrádon, a Tisza partján. A boltosok kéthetenként váltották egymást. Az édesség és szénsavas üdítők mellett árultak strandcikkeket, gyümölcsöt, játékokat valamint újságokat. Összesen 157 ezer forintot forgalmaztunk. — Harsányi Erika, Dombrád, Erzsébet u. 43. — 4492.

✳

VENDÉGSÉGBEN A HATÁRŐRSÉGEN. A 4015. számú Matuzsa György Úttörőcsapat Móra Ferenc és József Attila raja ellátogatott Nyírbátorba, a határőrségre. Csapatnévadónk emlékművénél verseket szavaltunk, majd két határőrtiszt megmutatta a múzeumot és gyönyörködhettünk az éremkiállításban. — Móra Ferenc raj, Vásárosnamény-Vitka.

✳

BÁBSZAKKÖR TÁLYLYÁN. Tizenhat tanuló részvételével újjáalakult Tállyán a bábszakkör. Első fellépésünk október végén lesz, „Az ezüstöt termő fa" című mesejátékot mutatjuk be iskolánk tanulóinak. — Olajos Mirandolina, Tállya, Kazinczy u. 22. — 3907

✳

SAKKVERSENY ETYEKEN. Első alkalommal írta ki az Etyek KSE sakk szakosztálya az Etyek Kupát általános iskolás sakkcsapatok részére. A háromnapos verseny ideális körülmények között zajlott le. A mezőnyből kiemelkedett a MÉM és Kunmadaras csapatának vetélkedése, amely az utolsó fordulóban a MÉM győzelmével végződött, övék lett a kupa. Mi, a dunakeszi Kőrösi Csoma Sándor iskola négyfős csapata, a 6. helyen végeztünk. — ifj. Solymosi László, Dunakeszi, Hunyadi u. 20. — 2120.

SZOROS KAPOCS A TÁNC

Az Igrice nevét jól ismerik hazai néptáncberkekben. Ez a nívódíjat nyert nyíregyházi gyermek néptánccsoport egy-egy tájegység dalait, táncait, játékait kelti életre. A megalakulásuk óta eltelt három esztendő alatt a magyar néprajz, néptánc jeles darabjait ismerhették meg a kis táncosok Balázs Gusztáv együttesvezető irányításával. A cigány származású, kétdiplomás pedagógus évek óta a „Váci Mihály" Megyei Művelődési Központ néptánc főelőadója. Fáradhatatlanul gyűjti a megyében fellelhető cigány folklór táncait, dalait.

— Azzal a céllal alakítottuk az Igricét — magyarázza a rendkívül szerény fiatalember —, hogy összegyűjtsük, feldolgozzuk és színpadra állítsuk a szabolcs-szatmári gyermekjátékokat, táncokat. Persze, nemcsak a megye kincseit kutatjuk fel. Tavaly kalocsai gyermekjátékok és táncok koreográfiáját vettük át. Legközelebb székelyföldi táncokat tanulunk. Nagy segítségünkre lesz Szabadi Mihály, aki a dunántúli csárdást, kanásztáncokat tanítja meg a csoportunknak, mert szeretnénk megismerkedni a Dunántúl folklórjával is.

A nyári szünetben is szorgalmasan próbált a 35 fiú és lány. Most gyarapítják az együttest, hiszen a gyerekek lassan kinőnek a csoportból. Újabb 35 fiút és lányt vesznek fel azzal az elgondolással, hogy létrehoznak egy bázis gyermekcsoportot, amelynek a tagjai felnőve utánpótlást jelenthetnek a nagyegyütteseknek. Nagyon büszkék arra, hogy az Igricéből nem vándorolnak el a tanulók, ugyanezekkel a gyerekekkel kezdték el a próbákat. A táncolás öröme, a közös tevékenység olyan összetartó erőnek bizonyult, hogy senki nem tartotta nyűgnek az esti próbákat és a hétvégi fellépéseket.

T. K.

Karcag, Vasút út 91. — 5300 (szalvétát és csokoládéspapírt gyűjt); BALOGH KATALIN, Magyarcsanád, Malinovszkij u. 59. — 6932 (rágógumi-papírt, matricát és képeslapot gyűjt); SZERENCSE EDIT, Szentes, Felszabadulás u. 22. — 6600 (szalvétát, bélyeget gyűjt); KEMECSI ÁGNES, Kunmadaras, Honvéd út 4/a. — 5321 (bélyeget, matricát gyűjt); LUKÁCS ANDREA, Miskolc I., Kisfaludy Károly u. 108. — 3528; PODRÁCZKI ZSUZSANNA, Fancsal, Fő út 19. — 3855 (bélyeget, szalvétát, matricát gyűjt, szeret sportolni, olvasni).

NYOLCADIKOSOK LEVELEIT VÁRJÁK: HÁRI KRISZTINA, Zalaegerszeg, Csilla u. 49. — 8900; ANTÓNI ANDREA, Miskolc, Franklin u. 6. — 3528; LAKATOS GABRIELLA, Füzesgyarmat, Kőrösi Cs. S. út 10. — 5525; FÓRIZS ATTILA, Mezőtúr, Vízközikert 10. Pf. 34. — 5400 (bélyeget gyűjt); HASUR BERNADETT, Gátér, Petőfi S. u. 129. — 6111 (naptárt gyűjt); NYERGES SÁNDOR, Kiszombor, Dózsa Gy. u. 15. — 6775 (matricát gyűjt); PRÓKAI ZITA, Magyarbánhegyes, Rákóczi u. 14. — 5667; FODOR TAMÁS, Mersevát, Dózsa Gy. u. 9. — 9531; DÉNES ÁRPÁD, Mersevát, Kossuth L. u. 7. — 9531; FEHÉR ENIKŐ, Gödöllő, Szabadság tér 18. — 2100 (képeslapot, matricát gyűjt — fiúk leveleit is várja); BÚJDOSÓ KATALIN, Nagykőrös, Ceglédi út 2. — 2750 (lányok és fiúk leveleit várja); LOCSKAI MARGIT, Szigetszentmiklós, Vihar út 4. — 2310 (fiúkkal is szívesen levelezne); JORDÁN ÉVA, Bola, Rákóczi u. 56. 9542.

A MI SZAKMÁNK VÁR MÉG RÁTOK!

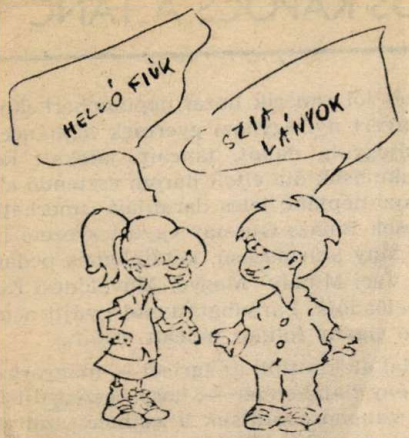

Legyetek a „FEHÉR MÍVESSÉG" mesterei!
Jelentkezzetek PAPÍRIPARI szakmunkástanulóknak a Csepeli Papírgyárba!
A képzési idő 3 év.
Az elméleti oktatás helye az 50. sz. Textil- és Papíripari Szakmunkásképző Intézet (Csepel, Bajáki F. u. 27.).
A gyakorlati oktatás helye a Csepeli Papírgyár.
A képzés ideje alatt tanulóinknak a következő kedvezményeket nyújtjuk:

— *a tanulmányi eredménytől függő társadalmi ösztöndíj (300—1000 Ft) + tanulmányi pótlék (10—50%) és tanulmányi ösztöndíj (50—900 Ft);*
— *térítésmentes ebéd;*
— *kollégiumi elhelyezés;*
— *tanfelszerelés és munkaruha;*
— *minden tanévben egy teljes öltözet ruha;*
— *ingyenes kirándulás;*
— *ingyenes üdülés;*
— *a tanulmányi eredménytől függően, minden sikeresen befejezett tanév végén 1000—2500 Ft jutalmat fizetünk;*
— *sportolási lehetőségek, uszoda és sportlétesítmények a gyár közelében;*
— *ifjúsági klub, könyvtár.*

A papíripari szakmai ismeretek KÖZÉPFOKON is elsajátíthatók a Than Károly Vegyipari Szakközépiskolában (Budapest II., Lajos u. 1—3.). Az iskola a 4 éves képzési idő elteltével középfokú szakmai végzettséget és érettségi bizonyítványt ad.
A középiskolások a szakmunkástanulókkal azonos kedvezményekben részesülnek.
Továbbtanulási lehetőséget a Könnyűipari Műszaki Főiskola biztosít.

Fiatalok!

A papír több ezer év alatt nélkülözhetetlen lett, nem tudta semmilyen más anyag pótolni a kultúra terjesztésében elfoglalt helyét. Felhasználási területei a csomagolástechnikában és az egészségügyi felhasználásban egyre bővülnek.
Jelentkezzetek!
Biztos jövő, jelentős kedvezmények!
Bővebb felvilágosítást ad a Papíripari Vállalat Csepeli Papírgyár személyzeti osztálya.
Cím: Budapest XXI., Duna u. 42. — 1751.
Telefon: 279-620 535, 301 mellék.

PÁLYAVÁLASZTÓ FIATALOK, FIGYELEM!

Az ország egyik legjelentősebb nagyvállalata a

GANZ DANUBIUS
HAJÓ-ÉS DARUGYÁR
BUDAPEST XIII. VÁCI ÚT 202
1835

várja az általános iskolát befejező tanulókat az alábbi szakmákra történő beiskolázási lehetőséggel:

hegesztő, szerkezetlakatos, géplakatos, csőszerelő, gépi forgácsoló (esztergályos), szerszámkészítő, villanyszerelő, elektroműszerész, öntő, kovács, mintakészítő, asztalos, ács-állványozó, fényező-mázoló, épületburkoló, számítástechnikai műszerész.

A képzési idő 3 év. A tanulóévek alatt biztosítunk számotokra:

— kollégiumi elhelyezést;
— korszerűen felszerelt tanműhelyt;
— tanulmányi ösztöndíjon felül (szakmától függően) 700—1000 Ft társadalmi ösztöndíjat;
— napi 4 Ft-ért ebédet;
— sportolási lehetőséget.

Minden héten szabad szombat!

A szakmunkásvizsga után továbbtanulási lehetőség.
Munkába álláskor 5000—6000 Ft juttatás; modern munkásszálloda; jó kereseti lehetőség.

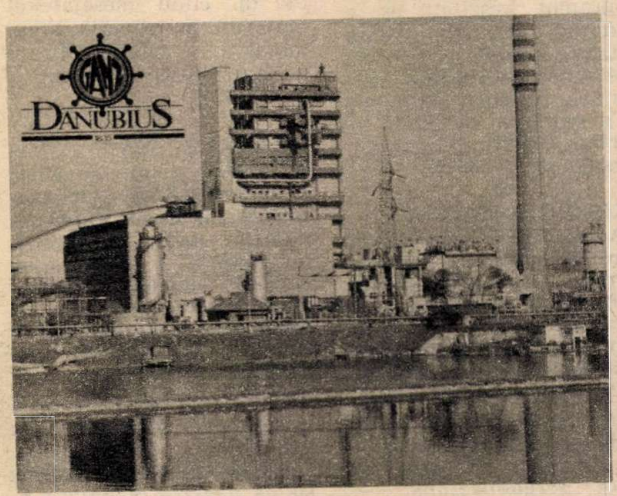

Érdeklődni és jelentkezni a következő címeken lehet:

— **GANZ DANUBIUS HAJÓ- ÉS DARUGYÁR**
személyzeti és oktatási osztálya
Budapest, Váci út 202. — 1904
Telefon: 496-370; 296-820/1661; 498-173;
— **GANZ DANUBIUS BALATONFÜREDI HAJÓGYÁR**
Balatonfüred, Tihanyi út — 8230
Telefon: 06-86-42-690;
— **GANZ DANUBIUS TISZAFÜREDI DARUGYÁR**
Tiszafüred, Örményi út — 5350
Telefon: 215;
— **GANZ DANUBIUS VÁCI KONTÉNERGYÁR**
Vác, Derecskei dűlő — 2600
Telefon: 06-27-11-411.

HIRDETÉS

PÁLYAVÁLASZTÓK, FIGYELEM!

A PAMUTTEXTILMŰVEK BUDAI GYÁRA az 1987—88-as tanévre felvesz általános iskolát végzett **lányokat fonó és szövő; fiúkat textilgépszerelő, lakatos, villanyszerelő, esztergályos szakmákra szakmunkástanulónak.**

Tanulmányi idő 3 év. Felvételi vizsga nincs!

Ösztöndíj: a tanulmányi ösztöndíj az eredménytől függően 500—960 Ft; a társadalmi ösztöndíj egységesen 500 Ft havonta, + 100, 150, 200 Ft tanulmányi pótlék.

Juttatások: — 4 Ft térítésért teljes ellátást biztosítunk (napi háromszori étkezés); — ingyenes kollégiumi elhelyezés; — iskolaköpenyt, füzetcsomagot, tankönyvet, munkaruhát térítésmentesen adunk; — évente kedvezményes vásárlás a gyár termékeiből; — a tanulók részére 50%-os utazási kedvezményt biztosítunk; — a III. éves tanulókat teljesítménybérben foglalkoztatjuk.

A szakmunkásvizsga után jó kereseti lehetőség. A lányokat 160 Ft-os térítés ellenében modern leányszállókon, a fiúkat gyári albérletben helyezzük el.

A továbbtanulásra szakirányú középiskolában lehetőséget biztosítunk.

Jelentkezés:
PTM Budai Gyára,
személyzeti osztály,
Budapest, Pf.: 43. — 1502
Telefon: 662-688

PAMUTTEXTILMŰVEK BUDAPEST PATEX

PÁLYAVÁLASZTÓ LÁNYOK, FIÚK!

A Budapesti Elektromos Művek az Ipari Minisztérium felügyelete alatt működő közüzemi vállalat. Felelős — ellátási területén belül — a villamosenergia-szolgáltatással kapcsolatos tevékenység végzéséért. **Vállalatunk műszaki-gazdasági feladatait három, egymástól jól elkülöníthető tevékenységi csoportba sorolhatjuk.**

1. A vállalat kezelésében lévő hálózatok, épületek, gépek, berendezések üzemeltetése, a szükséges fenntartási és karbantartási munkák végzése.

2. Energiagazdálkodási tevékenység, ezen belül a fogyasztók energiaigényének kielégítése.

3. Hálózatfejlesztés. Az áramszolgáltatási területen jelentkező hálózatfelszerelési, -építési igény kielégítése.

Szakmunkástanulóink képzése főhivatású szakoktatók irányításával tanműhelyekben, illetve az üzemegységeknél folyik. **A képzési idő általános iskolai végzettségűeknek 3 év, érettségizetteknek 2 év.** A tanulóévek alatt elsajátítják a villanyeszerelő szakma legfontosabb technológiáit.

Szakmunkástanulóink minden őket megillető juttatást — tanulmányi és társadalmi ösztöndíjat, munkaruhát, étkezést — megkapnak, a vidéki tanulók részére kollégiumi elhelyezést biztosítunk.

A III. éves tanulókat szakmunkásbérben foglalkoztatjuk.

A továbbtanulást támogatjuk.

Az iparágban dolgozók energia-árkedvezményben és egyéb juttatásokban részesülnek.

Az alábbi szakmákra várjuk jelentkezéseteket: villanyeszerelő, műszerész, vízvezeték-szerelő, kőműves, festő-mázoló.

A továbbtanulási jelentkezési lapra írjátok rá, hogy a Budapesti Elektromos Művekhez jelentkeztek.

Minden érdeklődőt szeretettel vár a Budapesti Elektromos Művek oktatási központja.

Cím: Budapest VI., Weiner Leó u. 7. — 1065.
Telefon: 126-011.

BUDAPESTI ELEKTROMOS MŰVEK ELMŰ

Az 1987/88-as tanévre a 14. életévüket betöltött és általános iskolát végzett **lányokat szövő szakmára** beiskolázunk szakmunkástanulónak. Tanulmányi idő 3 év. Juttatások: 500 Ft alap, társadalmi ösztöndíj, plusz 100—200 Ft — tanulmányi eredménytől függő — tanulmányi pótlék; 200 Ft kiemelt szakmapótlék; tanulmányi ösztöndíj a tanulmányi eredménytől függően: I. évben 50—450 Ft, II. évben 50—540 Ft, III. évben 50—820 Ft. **Fiúkat villanyszerelő, forgácsoló, géplakatos, textilipari gépszerelő szakmára** iskolázunk be szakmunkástanulónak. Tanulmányi idő 3 év.

Juttatások: 500 Ft alap, társadalmi ösztöndíj, plusz 100—200 Ft — tanulmányi eredménytől függő — tanulmányi pótlék; tanulmányi ösztöndíj, a tanulmányi eredménytől függően: I. évben 50 Ft-tól 400—500 Ft, II. évben 50 Ft-tól 500—600 Ft, III. évben 50 Ft-tól 800—900 Ft.

Ingyenes munkaruha. Elhelyezés kollégiumban. Ebédet 4 forintért biztosítunk az iskolában és az üzemi gyakorlat idejére a gyárban. A vállalat termékeiből kedvezményes vásárlás, évente egy alkalommal. Kereseti lehetőség a szakmunkásvizsga letétele után szövő munkakörben 5 százalék szakmunkás-, valamint műszakpótlékkal 4500—7500 Ft/hó; a többi munkakörben a bérbesorolási kategóriától függően alakul a kereset. A továbbtanulást támogatjuk.

PAMUTTEXTILMŰVEK BUDAPEST PATEX

Jelentkezni lehet személyesen: hétfőtől csütörtökig, 8—15. óráig, a személyzeti osztályon.
PATEX Angyalföldi Szövőgyár, Budapest, XIII., Fáy u. 81—83. — 1135.
Levélre részletes tájékoztatót küldünk.
Cím: Budapest, Pf. 391. — 1394.

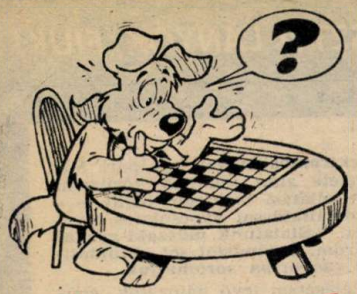

TÖPRENGŐ

SZERKESZTI:
V. SÓLYOM ERZSÉBET

Rejtvényeink megfejtését lehetőleg postai levelezőlapon küldd be. Ha csak kettőt tudsz megfejteni — és azok jók —, már részt vehetsz a heti jutalomsorsoláson.

Beküldési határidő: október 23.

Címünk: Budapest, Jászai Mari tér 5. — 1397. A borítékra vagy a levelezőlapra írd rá: „TÖPRENGŐ".

A KRISTÁLY MAGAZIN 1986/1. számában a „Barátunk a számítógép" című könyv alapján egy rejtvényösszeállítást tettünk közzé. A jó megoldásokat beküldők közül egy-egy zsebszámológépet nyert: Gáspár Ervin Csaba (Orosháza)) Ábrahám József (Ábrahámhegy).

Jutalomkönyvet kap: Mencser Zsolt (Szentes), Benedek László (Szeged).

●●●

A nyereményeket postán küldjük el.

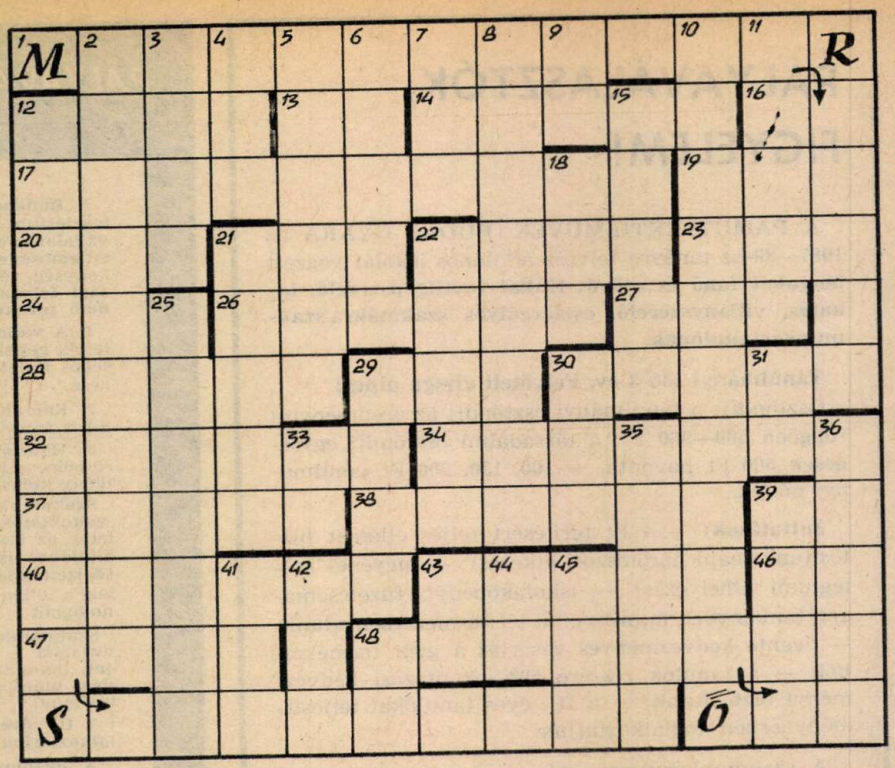

VÍZSZINTES: 1. **Így nevezték kortársai Edisont. Az elnevezésben tisztelet és csodálat jut kifejezésre.** 12. Divatos köszönés. 13. Egyes diplomákkal együtt járó cím. 14. A Pomádé király zeneszerzője (György). 16. Éneklő szócska. 17. Színésznő, az Operettszínház tagja. 19. Betegség jele 20. Érinti. 21. Egyik minisztériumunk névbetűi. 22. Angol város, híres kollégiummal. 23. Luxemburgi, olasz és svéd autójel. 24. Nem elkeveredett! 26. Valamilyen mesterséges mértékegység állandó mintamértéke (ETALON). 27. Kopasz. 28. Hableány. 29. Női énekhang. 30. Akasztóhorog. 32. Nagyobb méretű mederelzáró szerkezet. 34. Keresztül lopakodott. 37. Könyvet átlapoz. 38. A fociban passzolás. 39. Szintén ne. 40. Riga lakói. 43. Erre „megy" az, akit rászedtek. 46. Fordított névelő. 47. „A' lyuk. **48. Bartók és Kodály népdalgyűjtő munkáját segítette Edisonnak ez a találmánya.**

FÜGGŐLEGES: 2. **Sok szakmához értő ember. Lényegében Edison is ez volt nagyon magas szinen.** 3. Mutatószó 4. Régi súlymérték. 5. Ráverő. 6. Kiváló, elsőrendű. 7. Menyasszony. 8. Egyszerű tojásétel. 9. Kalauz nélkül. 10. **Edison nagy horderejű, energiát termelő találmánya.** 11. Irat alá firkantja a nevét. 12. **A gyertyát, gázlámpát tette feleslegessé Edisonnak ez a felfedezése.** 15. Régi vízhordó edény. 18 Latin nem (NON). 21. Közel hozzá. 22. Ápol. 25. Ügyet, feladatot megold. 29. Szülők. 30. Jelábécé. 31. Páratlan pont! 33. Zamat, aroma. 35. Élénk szín. 36. Aromás italt főzünk belőle. 39. Fl. öt. 41. Termelőszövetkezet. 42. Ím latinul (EGO). 43. Háziállat. 44. Jómagam. 45. . . . zene. 48. Felföldi László.

FÉLLÁBÚ FOCISTA.
De mindjárt kétlábú lesz, ha eltalálod, hogy melyik részlettel lehet kiegészíteni az eltépett rajzot.

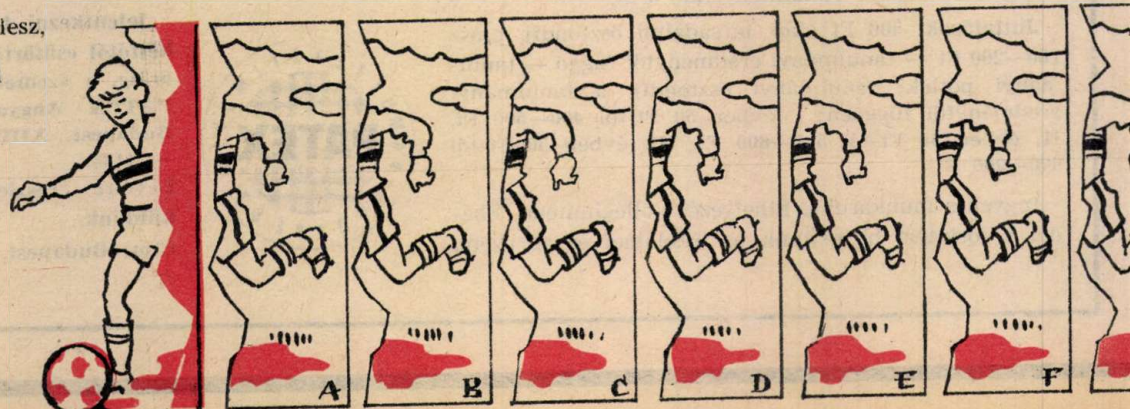

FEJTÖRI

Fejtsd meg a keresztrejtvényt!

1. Dél-Amerika egyetlen őshonos négylábú háziállata.
2. A XV. század jellemző tengerjáró hajótípusa.
3. Először hajózott Európából Indiába.
4. Közép-Amerika meghódítója.
5. Ő próbált először Nyugat felé hajózva Indiába jutni.
6. Ilyen nemzetiségű volt Tengerész Henrik herceg.
7. Eszköz, amely nélkül nem merészkedtek a hajósok nyílt tengerre.
8. A XI—XII. században alakult dél-amerikai birodalom uralkodója.

Feladatok:

— Miről nevezetes a vastagon keretezett függőleges sorban szereplő férfiú?

— A kontúr térképen jelöld be a hajói által megtett utat!

A beküldés határideje: november 10.

Várjuk a megfejtéseket a szerkesztőség címére! A leveledre írd rá: FEJTÖRI.

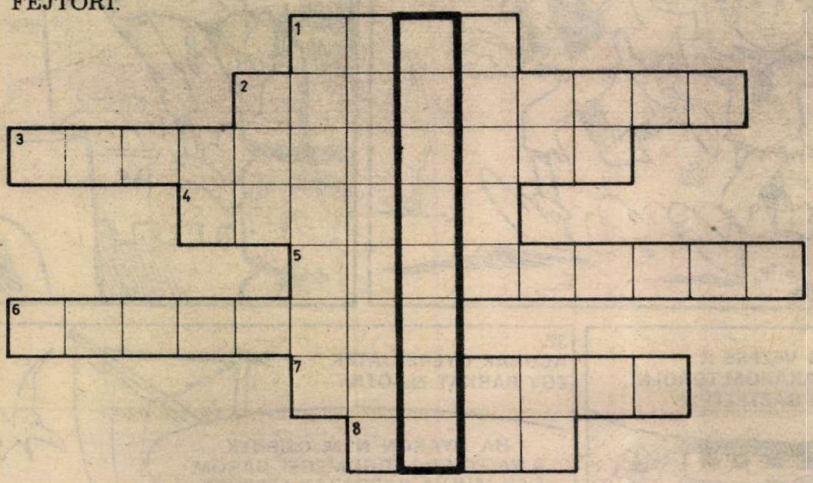

NYERTESEK

A 86/21. szám rejtvényeinek megfejtéséért jutalmat kapnak: Draskovics Márta, Filadelfi Szilvia, Budapest; Bakos Tímea, Úri; Bibliák Orsolya, Kazincbarcika; Brenner Renáta, Jászfényszaru; Csizi Júlia, Tiszatelek; Fehér Judit, Jászladány; Fekete Judit, Nyírtelek; Harcos Teréz, Bácsszőlős; Hatoss Ottó, Kisbajcs; Komáromi István, Sárospatak; Nagy Gábor, Nagyatád; Natkai Attila, Mocsa; Ódry Viktória, Zalaegerszeg; Ringhoffer Gábor, Várpalota; Sarkadi Tünde, Érd; Tóth Bernadett, Petőfibánya; Vámos Katica, Szécsényfelfalu; Varga Márta, Siófok; Zeller Ildikó, Dunabogdány.

A nyereményeket postán küldtük el.

MACSKAFOGÓ

A MOKÉP és a PAJTÁS pályázata

1. Mit gondolsz, hány epizódban találkozhattál eddig a népszerű rajzfilm-figurával, Gusztávval?
   a) 75
   b) 130
   c) 120

2. Ki rendezte a „Hugó, a víziló" című rajzfilmet?
   a) Dargay Attila
   b) Gémes József
   c) Jankovics Marcell

3. Melyik az a nagy magyar zeneszerző, akinek a műveit feldolgozva írta meg Daróczy Bárdos Tamás a Lúdas Matyi című rajzfilm muzsikáját?
   a) Liszt Ferenc
   b) Erkel Ferenc
   c) Kodály Zoltán

4. Hogy hívják azt a színésznőt, aki hangjával életre keltette Dargay Attila filmjében a kis róka, Vuk figuráját?
   a) Pogány Judit
   b) Görbe Nóra
   c) Hernádi Judit

5. Szerinted hány méter hosszú lehet egy egész estét betöltő, kilencvenperces rajzfilm?
   a) 1500
   b) 2500
   c) 4000

6. Milyen koprodukcióban készült „Az idő urai" című tudományos-fantasztikus rajzfilm?
   a) magyar—nyugatnémet
   b) magyar—amerikai
   c) magyar—francia

7. Ki rendezte a „Légy" című magyar rajzfilmet, amely Oscar-díjat is kapott?
   a) Kovásznai Gárdos György
   b) Újvári László
   c) Rofusz Ferenc

8. Mikor készítette Nepp József a nagy sikert aratott „Hófehér" című rajzfilmjét, a Grimm-testvérek meséjének kissé szatirikus feldolgozását?
   a) 1983-ban
   b) 1979-ben
   c) 1977-ben

9. Melyik nagy magyar irodalmi alkotás alapján rendezte meg Gémes József a „Daliás idők" című rajzfilmjét?
   a) Szigeti veszedelem
   b) Toldi-trilógia
   c) A kőszívű ember fiai

A BAGDADI TOLVAJ

SZÖVEG:
CS. HORVÁTH TIBOR
RAJZOLTA:
DARGAY ATTILA

32.
AZ ŐR VÉGIGMÉRI A KÉT RABOT. TEKINTETÉBEN NINCS SZÁNALOM. SARKON FORDUL, S AMINT ELCSOSZOG, A BAJSZA ALATT ELÉGEDETTEN DÖRMÖGI...

AMINT FELKEL A NAP, LECSAP A BÁRD! EGYÜTT HAL MEG A TOLVAJ ÉS A BOLOND!

33.
HÁT EZ...!?

A MESTERSÉGEMET GYAKOROLTAM! ELLOPTAM A TÖMLÖC KULCSÁT! MEGVÁRJUK, AMÍG EZ A KOCAKÖLYKE ÚJBÓL ELSZUNDIKÁL, AZTÁN USGYÉ!

34.

35.

36.
MOST PEDIG VEZESS A PALOTÁHOZ! MEG AKAROM TOROLNI DZSAFÁRON A GAZTETTÉT!

ARRA MÉG RÁÉRSZ! EGYELŐRE OKOSABB LESZ NYÚLCIPŐT KÖTNÜNK. BAGDADBAN TÚL FORRÓ A TALAJ A LÁBUNK ALATT!

37.
ABUNAK GYEREKJÁTÉK EGY BÁRKÁT ELKÖTNI.

HA NYAKON NEM CSÍPNEK A NAGYVEZÍR FOGDMEGEI, HÁROM NAP MÚLVA BASRÁBAN LESZÜNK.

FOLYTATJUK

LÁNYOK, FIÚK, FIGYELEM!

Ha még nem döntöttetek arról, hogy milyen szakmát tanuljatok, fogadjátok meg tanácsunkat, jelentkezzetek

TEXTILKIKÉSZÍTŐ

szakmunkástanulónak.
E szép szakma egyik ágát, a TEXTILFESTŐ és -KIKÉSZÍTŐ szakmát egyaránt ajánljuk lányoknak és fiúknak, a TEXTILNYOMÓ szakmát csak fiúknak. Szakmunkástanulóink tanulmányi ösztöndíja 50—800 Ft/hó, a tanulmányi eredménytől és az évfolyamtól függően.

A társadalmi ösztöndíj két részből áll. **Alapösztöndíjból,** mely havonta 700 Ft, és **tanulmányi pótlékból,** ami a tanulmányi eredménytől függően változik, az alapösztöndíj 30—50%-a lehet. Tanulmányi pótlékot a közepes, vagy annál jobb tanulók kapnak.

Vidéki tanulóink kollégiumi elhelyezéséről gondoskodunk.

Az elméleti oktatás a Than Károly Vegyipari Szakközépiskola és Szakmunkásképző Intézetben, a gyakorlati oktatás tanműhelyben, majd a vállalat gyáraiban folyik.

I. éves tanulóink 1500 Ft értékben ruházkodási segélyt is kapnak.

Érdeklődésre részletes, színes képekkel tarkított tájékoztatót küldünk.

Jelentkezni, érdeklődni lehet:
BUDAPRINT Pamutnyomóipari Vállalat
személyzeti és oktatási főosztálya,
Budapest III., Fényes Adolf u. 19—21. 1036.
Telefon: 687-834.

ÉRDEKEL A KÉMIA?

Jelentkezz továbbtanulásra a Than Károly Vegyipari Szakközépiskolába! (Budapest II., Lajos u. 1. — 1023.) Iskolánk az országban az egyedüli olyan oktatási intézmény, amely a vegyipari szakmán belül a könnyűipar számára képez szakembereket. Három szakmai ágazatban — textilvegyipari, bőrvegyipari és papíripari — folyik a képzés. Az érettségi után tanulóink vagy továbbtanulásra, vagy technikus-minősítésre jelentkezhetnek. Vidéki tanulóink részére kollégiumi férőhelyet biztosítunk. Pályaválasztási hetet tartunk október 20—24. között! Szeretettel várjuk az érdeklődőket!

LÁNYOK! FIÚK!

Gyertek az EGIS GYÓGYSZERGYAR -ba szakmát tanulni!
A gyógyszergyártás a korszerű berendezések mellett a jól képzett, lelkiismeretesen dolgozó szakemberek munkáját is igényli.
Általános iskolai végzettséggel várjuk jelentkezéseteket a következő szakmákra:
vegyianyaggyártó, hegesztő, központifűtés- és csőhálózat-szerelő, gázvezeték- és -készülékszerelő, vízvezeték-szerelő, géplakatos, vegyigépszerelő, vas- és fémszerkezet-lakatos, villamosgépszerelő, épületvillamossági szerelő, villamoshálózat-szerelő, irányítástechnikai műszerész, műszergyártó és karbantartó, szobafestő-mázoló-tapétázó, kőműves, padlóburkoló, esztergályos, bútorasztalos.
A képzési idő 3 év. Kollégiumot biztosítunk.
Érettségi bizonyítványt és szakmunkásbizonyítványt egyszerre szerezhettek az általános vegyész szakmában.
A képzési idő 4 év. Kollégiumot biztosítunk.
Az általános vegyész szakmában (tanulmányi eredménytől függően) lehetőség van a technikusi képesítés megszerzésére.
Juttatásaink a tanulmányi idő alatt:
— tanulmányi eredménytől függő ösztöndíj;
— 500 Ft társadalmi ösztöndíj + ösztöndíj-kiegészítés (a tanulmányi eredménytől függően);
— jutalomlehetőség;
— szociális juttatások (segély, ebéd, munkaruha stb.);
— üdülési és kulturális lehetőségek.
Támogatjuk továbbtanulásotokat gimnáziumban, szakközépiskolában, (nyelv-) vagy szakmai tanfolyamokon.
Pályakezdőinket 5 évig beilleszkedési programmal segítjük át a munkába lépés és azt követő időszak nehézségein.
A továbbtanulással kapcsolatban további részletes tájékoztatást ad az EGIS GYÓGYSZERGYÁR oktatási osztálya.
CÍMÜNK:
Budapest X., Keresztúri út 30—38.
Levélcím: 1475 Pf.: 100.
Telefon: 836-702.
Jelentkezni lehet személyesen, levélben vagy telefonon.
Ne feledjétek, vár az EGIS !

HIRDETÉS

Megannyi emlék, megannyi trófea, és persze az aranylabda . . .

Az egykor aranylabdás legaranyosabb labdája, a zöld-fehér

Valamikor a Császár is így kezdte

DIÁK SK

CSÁSZÁ

A »CSODÁKRÓL«

Albert Flóriánnal szeretnék beszélni. Segítőkész női hang:

— Gondolom, az idősebbikkel...

Zavarban vagyok. Hát persze, hogy az idősebbikkel. De milyen furcsa „idősnek" nevezni azt a focistát, aki alig több, mint tíz éve még a pályán ejtette ámulatba a szurkolókat. Azokat, a lelátón kizárólag miatta szorongó drukkereket, akik őt nemes egyszerűséggel csak Császárnak nevezték.

*

Mesélik, hogy a negyvenméteres lőtt passz rezzenéstelenül állt meg a lábán. Fejjátékáról ódákat zengedeztek a szakemberek. 17 évesen két góllal mutatkozott be a Fradi első csapatában, egy évvel később válogatott volt. Ha az FTC külföldön játszott, akkor tízezer dollárt kapott a csapat mérkőzésenként. Persze csak Alberttel. Nélküle a felét...

— Lehet, hogy elfogult vagyok a foci iránt, de az én gyerekkoromat ez a játék töltötte ki. Fociztunk a téren, rugdostunk minden labdára emlékeztető apróságot a grundokon, ha csak egyetlen óránk volt, futottunk a Városligetbe futballozni. Az iskolatáska volt a kapu — kezdi sorolni az emlékeket. — Az én időmben még nem volt annyi szórakozási lehetőség, ezért talán kicsit úgy is mondhatnám: ez jutott nekünk. Ez persze nem baj, hiszen alaposan kiugráltuk magunkat. És csodák csodája, még arra is maradt energiánk, hogy az akkoriban divatos MHK-mozgalomban részt vegyünk. Van, aki rossz véleménnyel van a Munkára, Harcra Kész nevű össznépi sportmozgalomról, én mégis azt mondom: az iskolában, ennek keretében sokféle sportágat megtanultunk, emiatt jóval többet mozgott még az is, aki mondjuk nem volt olyanfajta focibolond, mint mi.

Ha a Flóri mondja, el kell hinnünk. Mert lehet, hogy a legfontosabb számára a bőrgolyó volt, azt azonban tudni kell róla, hogy mindenféle egyéb iskolai sportmegmozdulásnak is aktív résztvevője volt.

*

Hercegszántóról indult a világhír felé. Gimnazista éveit már Budapesten töltötte. A Ferencváros és a Madách Gimnázium csapatának csatára is volt.

— Egyáltalán nem volt lelkiismeret-furdalásom a középiskolás bajnokság meccsein — meséli önérzetesen —, hiszen azoknak a fiúknak, akik a többi iskolába jártak, ugyanúgy volt lehetőségük futballszakosztályba járni, képezni magukat. Igaz, ezt sokan meg is tették, hiszen a már említett grundokon kívül rengeteg kiscsapat volt a kerületekben. De az iskolák kapui is állandóan nyitva voltak a sportolni akarók előtt. Megbeszéltünk egy időpontot, lementünk focizni, kosarazni, aztán kitakarítottuk a termet és jónapot. Miért, ma ez nincs így?

Ha Flóri mondja, akkor bizonyára így — volt... Mert ki kell ábrándítanom, manapság bizonyára gyakran találnak zárt kapukat a délután mozogni vágyó nebulók. Morcos portások követelnek mindenféle engedélyeket, és összekulcsolt kézzel az égieket hívják segítségül a sokadik őket zaklatóval szemben, és ötödször, tizedszer is tagadólag rázzák a fejüket. Majd ha engedély lesz, majd ha felügyelet lesz...

*

75 alkalommal szerepelt a nemzeti tizenegyben. 1967-ben aranylabdát kapott, abban az esztendőben a világ legjobbja volt. Néhány esztendővel később meghívták a világválogatottba. 1974. március 17-én zokogva búcsúzott a labdarúgástól. Pontosabban az aktív játéktól. Hiszen ezt követően edzősködött Líbiában és a Fradi ificsapatnál.

— Azt tapasztaltam az ifik között, hogy manapság sem ügyetlenebbek a gyerekek, mint régen. Nagy a mozgásigényük, és bírják a terhelést. Ez persze csak a sportolókra vonatkozik. A többiek? Örülök, hogy nő a különböző tömegsportverseny résztvevőinek a száma, de úgy látom, hogy sok szülő még ma is vattába csomagolja a csemetéjét!

*

Albert Flórián. Ontotta a gólokat a bajnokság első osztályában, miközben nem szégyellt, sőt büszke volt beszállni a sulicsapatba, ahol legalább annyira izgult a győzelemért, mint az amatőrök. Neki elhihetjük, hogy az iskolai sport is életreszóló élményeket adhat. Reméljük, a mai diákoknak is lesz majd mesélnivalója!...

Trencsényi Zoltán

Fotó: Szalay Béla és MTI-archív

Az ifjú Albert egyik legendás játékát a svédek ellen nyújtotta

PAJTÁS

A MAGYAR ÚTTÖRŐK SZÖVETSÉGÉNEK KÖZPONTI LAPJA

Főszerkesztő: SOMOS ÁGNES

Főszerkesztő-helyettes: BÖCS FERENC

Olvasószerkesztő: BOGÁTI PÉTER, CSER GÁBOR

Művészeti szerkesztő: CZIFFERSZKY BÉLA, FORRAI JÁNOS

Kiadja az Ifjúsági Lap- és Könyvkiadó Vállalat

Felelős kiadó: DR. PETRUS GYÖRGY igazgató

Szerkesztőség: Budapest, Jászai Mari tér 5. 1397
Telefon: 321-987, 321-988, 321-989
Postafiók: Bp. 62. Pf. 508. 1397
Kiadóhivatal: Budapest, Révay u. 16. 1065
Telefon: 116-660

Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely hírlapkézbesítő postahivatalnál, a Posta hírlapüzleteiben és a Hírlapelőfizetési és Lapellátási Irodánál (HELIR) Budapest V., József nádor tér 1. 1900 közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a HELIR 215-96162 pénzforgalmi jelzőszámra.
Előfizetési díj: egész évre 153 Ft, I. félévre 85 Ft, II. félévre 68 Ft.

86.1140
Athenaeum Nyomda Budapest
Rotációs mélynyomás
Felelős vezető: SZLÁVIK ANDRÁS vezérigazgató
HU ISSN 0030—9583
INDEX: 25 695

A beküldött kéziratokat, fotókat és rajzokat nem őrizzük meg és nem küldjük vissza.

Macska-fogó

– A távoli X bolygón a végsőkig éleződött az ellentét a Macskák és az Egerek között.

– Ez utóbbiak már csak a bolygó végleges elhagyása, vagy a teljes pusztulás között választhatnak.

– Az Intermaus a kilátástalannak tűnő küzdelmet választja a Macskák terrorja ellen.

– Hogy milyen eredménnyel, azt megtudhatjátok a Macskafogó című színes, izgalmas rajzfilmből.

Írta: Nepp József.

Zene: Deák Tamás.

Rendezte: Ternovszky Béla.

Készült: a Pannónia Film II. Műtermében.

A történethez kapcsolódó MOKÉP–PAJTÁS PÁLYÁZAT a 27. oldalon található!

A két első helyezett – külön jutalomként – egy-egy dedikált albumot is kap a film rendezőjétől, Ternovszky Bélától.

Kellemes szórakozást!

86/27
XLI. ÉVF. • 1986. OKTÓBER 23. • ÁRA: 4,50 Ft
PAJTÁS

ŐRSI FOGLALKOZÁS A »BABAHÁZBAN«

FOTÓ: SZALAY BÉLA

ŐRSI FOGLALKOZÁS A »BABAHÁZBAN«

Ezt az egy-két percet ki kell bírni csöndben, fegyelmezetten. Csak amíg az óvónéni elmondja, mi is lesz a mai őrsgyűlésen. Ilonka néni végre jelt ad: „Lássunk hozzá!" A hatodikos úttörők, negyedikes kisdobosok, nagycsoportos óvodások pillanatok alatt összekeveredtek.

Kinyitja kapuit a babaház. A boltban egy úttörő várja a vásárlókat. A kikészített fakockákból épülni kezd a vár. Fogadja vendégeit a fodrászüzlet, kizárólag nagycsoportos szakemberek frizuráznak itt. A sarokban megindul a főzőcske, az asztaloknál pedig bábok készülnek egy meséhez.

— Szeretünk játszani a kicsikkel — mondja Práger Éva, közben két tenyerével perecet formál, mutatja Toroczkay Zsófinak, hogyan is kell csinálni.

A fiúk a szőnyegen térdelnek, rakják a vár falait.

— Mikor én voltam óvodás, hozzánk is jöttek a nagyok, és mi is úgy örültünk nekik! — emlékszik Éva ikertestvére, Ádám.

— Most meg nekünk örülnek — teszi hozzá Kárpáti Zoli. — Tavaly egyszer szalvétát hajtogattunk, aztán mikor jöttünk tízórait enni, akkor megismertek a krampuszruhában. Ugye, ti voltatok a múltkor is, kérdezték.

— Olyan furcsa látni, hogy mi milyenek voltunk, amikor kicsik voltunk! — vélekedik Hajdú András. Mert mi is ilyeneket játszottunk, meg így viselkedtünk biztosan.

Szabó Imréné, Ilonka néni, a nagycsoport óvónője szerint a fiúk hamarabb feloldódnak, könnyebben játszani kezdenek, kevésbé feszélyezettek. A lányoknak egy kis időre van ehhez szükségük. A babaházban is először csak maguk vannak a nagylányok. Aztán odamerészkedik az első ovis. Előbb csak nézi, ahogy fésülik a babát. Aztán közelebb megy és megsimogatja a baba haját. Aztán megkapja a fésűt, és azontúl a kék nyakkendős kislánnyal együtt gondoskodnak a babáról.

A negyedikes Vámos Nóra megcáfolja Ilonka néni tapasztalatát. Könnyedén szóba elegyedik az aprósággokkal, mutatja nekik a tésztagyúrást, a fodrászkodás rejtelmeit, anyáskodik velük. Testvére éppen annyi idős, mint akik közt most van.

— Tavaly is sokszor jöttünk át — mondja —, és nagyon sok mindenről beszélgettünk. Sokszor megkérdezik a kicsik, mi van egy kép alá írva, meg hogyan kell csinálni valamit.

A budapesti I. kerületi 500-as számú Teleki Blanka Úttörőcsapat évek óta kapcsolatot tart az iskolával sokáig egy épületben levő óvodával. Évekig hasonlóképpen zajlott minden: egy-egy ünnepen az úttörők, kisdobosok műsort adtak, ajándékot készítettek a gyerekeknek, elláttak egy-egy tennivalót, például az udvart takarították, vagy megjavították a játékokat.

Tavaly Kárpáti Béláné csapatvezető és Heller Istvánné óvodavezető arra gondolt: hasznos lenne, ha egy-egy őrsgyűlést itt, az óvodában tartanának meg. Elkél a segítség; eszközöket, bábokat, játékokat készíthetnének, vagyis értelmes feladatokkal telik el az úttörőfoglalkozás. Hamar kiderült, hogy a nagyok nemcsak efféle segítségre kaphatók. Ahogy beszabadultak a kicsikhez, önfeledten játszani kezdtek.

— A legfontosabbnak azt tartom, hogy beszélgetnek egymással — mondja Ildikó néni, az óvoda vezetője. — A családokban a legkevesebb idő talán erre jut. Ahol nincsen a rokonságban idősebb fiú vagy lány, ott a kisgyerek nem tanul meg a nagyobbakkal kapcsolatot létesíteni.

— Az őrsi foglalkozásokra nemhogy biztatni nem kell senkit, még többen mennének, mint lehet — meséli Kárpáti Béláné. — Tíz-tizenötnél többen nem férnek el egy csoportnál. Így aztán beosztottuk a jelentkező őrsöket, szerdánként az úttörők, csütörtökönként a kisdobosok jöttek. Kiírtuk minden hónapra a „menetrendet", és azt is, hogy mikor milyen program lesz. Van néhány gyerek, aki úgy összebarátkozott egyik-másik aprósággal, hogy „nem hivatalosan" is meglátogatja kis barátait.

Kováts Annamária már harmadszor gyúrja össze az elkészült süteményt, hogy újat csináljon. Idegen őt szóra nem bírhatja, de a mellette gyurmázó Pápai Lucának elárulja, hogy az ő testvére is abba az iskolába jár, ahová Luca, Zsuzsinak hívják és harmadikos. S ha majd nagy lesz, ő is oda fog járni.

Egy, csak egy fiú van a konyhában: Szekeres Peti. A nagylányok különös figyelemmel tüntetik ki. Peti nagy szakértelemmel formázza a süteményeket.

— Én az anyunak is szoktam segíteni — mondja, és a formával „kiharap" a tésztából. — Két testvérem is van, egy nagyobb, meg egy egészen kicsi!

Kisülnek a sütik, a fodrászszalonban már nincs több várakozó, a vár felépült. A bábok is elkészültek, így hát a babaház és a bolt is bezár. A bábozó paraván előtt helyet foglal a nézőközönség: az iskolások. A paraván mögött a közösen készített bábokkal az óvodások állnak. Elkezdődik a mese. A fehér, a sárga és a piros pillangó bebocsáttatást kér a virágok kelyhébe . . .

Zimber Szilvia

Fotó: Szalay Béla

Sütni-főzni
mindenki megtanulhat,
ha gyakorolja

Legegyszerűbb bábszínház,
ha a „bábu" eleven.
Csak egy virág kell hozzá

Asztalon se könnyű
várat építeni

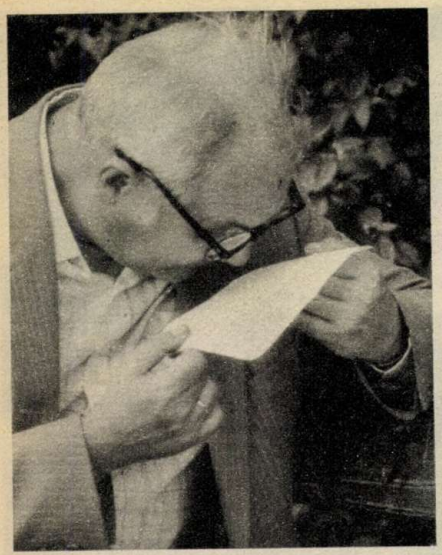

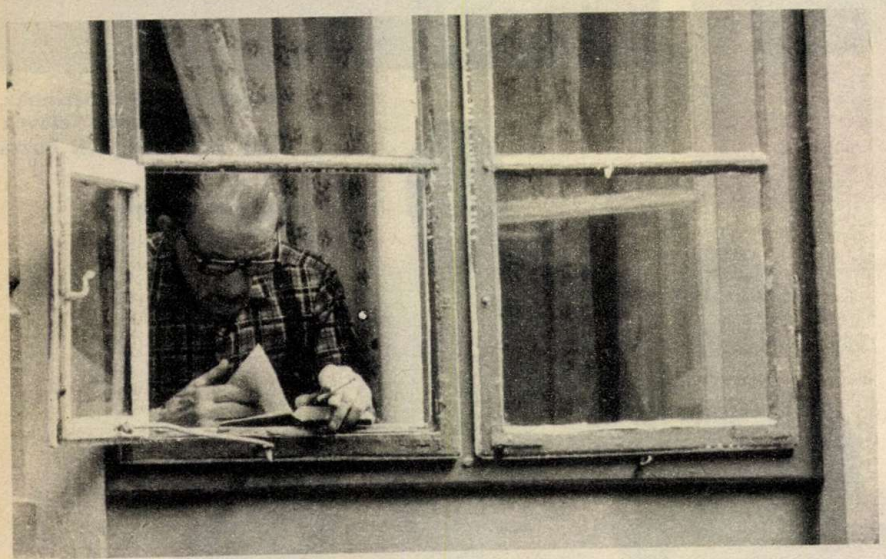

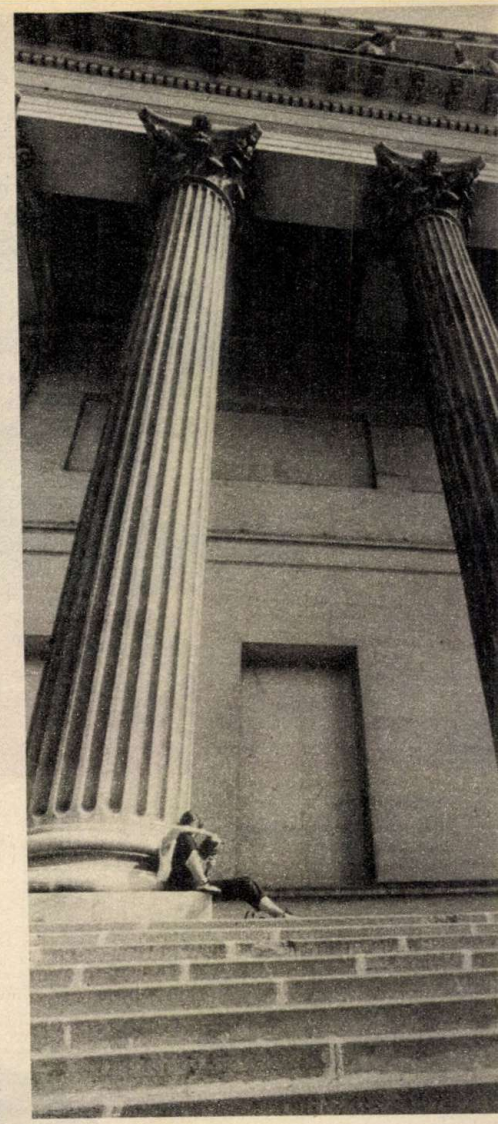

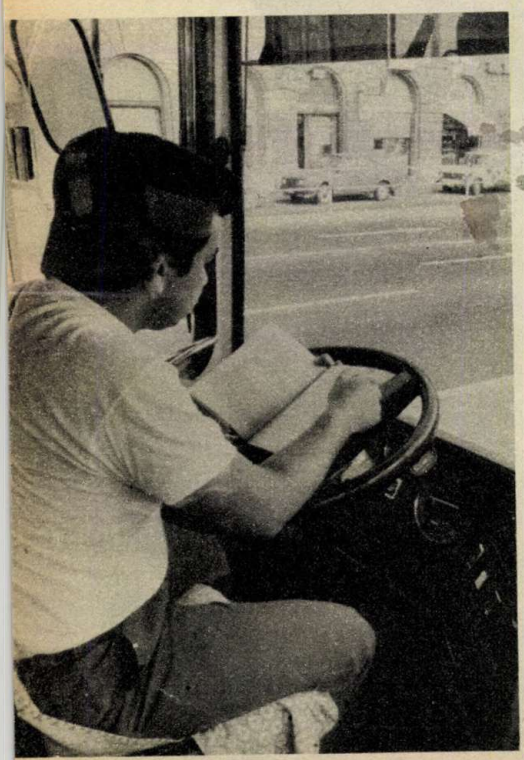

Általában görcsös igyekezettel küzdünk a közhelyek ellen, bár számtalanszor bebizonyosodott már, hogy egy-egy megállapitás igazsága nem attól függ, hogy vajon elcsépelt-e vagy sem.

Most például ismét le kell irnunk azt az elkoptatott tételt, miszerint a könyv a legjobb barát. Amely tétel éppen azért elkoptatott, mert sokan és sokszor mondták már, sokan és sokszor felismerve ennek igazságát.

Mert ez a cimbora mindig ráér. Bármikor eszünkbe jut, készségesen a rendelkezésünkre áll.

Mert mindenhová elkisér, igénytelenül meghúzódva akár egy zsebben, akár egy szatyor, táska vagy tarisznya mélyén.

Mert nem érzékeny, nem sértődékeny. Bármikor a szavába vághatunk, félretehetjük, sőt azt sem veszi rosszneven, ha felé se nézünk egy ideig.

Mert mindig arról „beszél", ami éppen érdekel bennünket.

Mindezt együtt a legszenzációsabb, a „legszuperebb" technikai eszköz sem képes biztositani a számunkra. És mindezt a mellékelt képek is fényesen bizonyitják . . .

– R – R

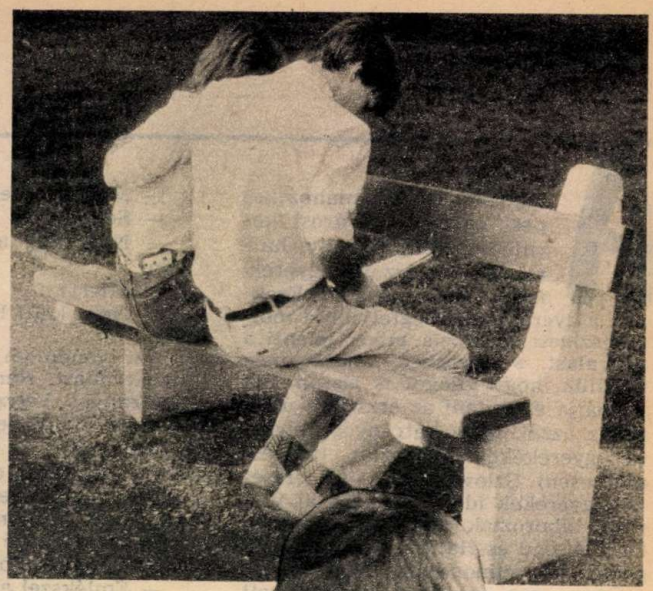

NYOMTATOTT CIMBORÁK

Fotó: Karasz Lajos

A lakosság lélekszámához képest egyetlen fővárosi kerületben sem él annyi hátrányos helyzetű gyerek, mint Pesterzsébeten. Ezeknek a gyerekeknek legfeljebb a molnár-szigeti napközis tábor jelenti a nyaralást, s kevésnek adatik meg közülük, hogy világot is lásson. Ezt próbálja enyhíteni az erzsébeti úttörőház azzal, hogy hátrányos helyzetű gyerekeket táboroztat (térítésmentesen) Szlovákiában. Az erzsébeti gyerekek idén a szlovákiai Visnyón táboroztak. A tábor vezetői — Örfy Árpád és Halász Péter pedagógusok — elmondták, hogy eddig mintegy 900 erzsébeti gyerek vett részt a csereüdültetésben. Közülük 500 minősíthető hátrányos helyzetűnek. Lelkemre kötötték, hogy két gyereket feltétlenül keressek meg. Mindketten cigányok. Most végezték el a 8. osztályt a kisegítő iskolában.

A fiút, Kovács Aladárt, a Pacsirtatelepen kerestem a szüleinél. Minden tárva-nyitva, de sehol egy lélek. A gazos, szemetes udvaron néhány ócska, rozoga bútor: a szegénység rekvizítumai. Két épület között beomlott viskó. A szomszédban gyönyörű szőlőskert, amelyet egy idős néni gondoz. Egyedül. Tőle tudom, hogy abban a viskóban néhány évvel ezelőtt megfulladt a kályha füstjétől egy kisgyerek. A tanács akkor leromboltatta a vityillót, és Aladár két idősebb testvérének lakást adott. Ők elcserélték a bérlakásokat két közeli családi házra. Aladár, akinek egyébként még jó néhány idősebb testvére van, most egyik bátyjánál lakik. A néni úgy tudja, hogy Aladár állami gondozásban is volt.

Három aprócska gyerek érkezik Kovácsékhoz. Unokák. Ruhájuk elüt a putrinál alig különb környezettől. Kérésemre átkísérnek Aladárékhoz. Amikor elmondom, hogy miért akarok a fiúval beszélni, örvendeznek: Aladár híres lesz. A legnagyobb, egy kislány, megjegyzi: Aladár az iskola legjobb tanulója. Meglepetésem láttán az egyik kicsi rálicitál:

— ... és hozott Cseszkóból tornacipőt.

— Én meg karatézni járok, háromszáz forintért — tromfol a nagy.

Aladárt a testvérénél sem találom. Ott lakik, csak most éppen a termelőszövetkezetben dolgozik. Talán jöjjek vissza később, ajánlják.

Visszafelé menet a ház előtt találkozunk. Kedves, szelíd, jóvágású kölyök.

— Harminchárom zsák krumplit szedtem — újságolja büszkén.

— Mennyit kapsz egy zsákért? — kérdem.

— Kilenc forintot.

Elmondom neki, hogy a szlovákiai nyaralásukról írok, és fényképet is szeretnék róla készíteni. Mosolyogva bólint. Ekkor a sógornője kiszól az ablakon:

— Mennyit kell a képért fizetni?

— Semmit.

— Nem baj, akkor se kell fénykép!

— Miért?

— Nem kell! És ne írjon Aladárról!

Azt gondolom, talán a körülményeik miatt. Nem dicsekedni való a „hátrányos helyzet". Közben kapacitálják a fiút befelé. Ő, elnézést kérő mosollyal az arcán, engedelmeskedik. Hirtelen eszembe jut valami, amit a táborvezetőtől hallottam. Egy megadott dallamra kellett szöveget írni, és Aladáré lett az egyik legjobb. Utánaszólok:

— Emlékszel arra a versre, amivel második lettél?

— Persze!

— Legalább annak az elejét mondd el!

Lelkesen szavalja:

„Szép az élet Visnyón, gyere hát velünk
Együtt sírjunk, nevessünk, ez kell hát nekünk ..."

De már alig hallom ...

Másnap a kislányt, Dányi Évát kerestem fel. Szelídnek látszik, akárcsak Aladár. Amikor megtudja, hogy miért jöttem, levesz a falról egy pici szütyőt, és megmutatja a szlovákiai „mütyürkéket". Elpanaszolom neki, hogy s mint jártam Aladárral.

— Majd én mesélek róla — ajánlja —, és ha megjelenik a cikk, akkor megmutatom neki. Biztosan örülni fog.

— Mit gondolsz, miért nem akarták, hogy lefényképezzem?

— Azt hiszem, az oláh cigányok nem szeretik ... Nálunk, muzsikus cigányoknál más a szokás.

Fényképet mutat legismertebb muzsikus rokonukról, ifj. Gaburi Bertalan prímásról, aki éppen az NSZK-ban van. Azután kimegyünk az udvarra, hogy lefényképezzem. Megfelelő hátteret keres a kopott falak között.

Amikor visszamegyünk, elmondja, hogy Aladárt meg akarják nősíteni, de ő még tanulni akar. Nyomdász szeretne lenni. Ha nem engedik, azt mondta, szól a tanároknak. Majd hozzáteszi:

— Szerintem inkább valami olyan munka illene neki, ahol gyerekekkel foglalkozhat. A testvére is azért bízta rá a gyerekeit, mert jól elvan velük, nem veri őket.

— Te mi szeretnél lenni?

— Ápolónő.

— Az iskolában is barátkoztatok egymással?

— Sokat segített nekem. Egyszer odavágtam a tankönyvet, hogy nem tanulom tovább. Azt mondta: Éva, mi cigányok vagyunk, meg kell mutatnunk ... Felvettem a könyvet, és tovább tanultunk.

— Más is segített neked?

— Igen. A Jacsó Zsuzsa. Jártunk

ZÚG-E MÁR A MALOM?

egymáshoz tanulni. Meg az osztályfőnököm, Erdélyi Béláné.

— Előfordult az iskolában, hogy azt mondták neked: cigány?

— Néha.

— És te mit mondtál?

— Azt, hogy „Te meg paraszt vagy!"

— Voltál máskor is táborban?

— Voltam. Cigánytáborban. Nem éreztem jól magam. Az oláh cigányok bántottak, hogy miért vagyok ott. A magyar cigány nekik olyan úri fajzat. Pedig tetszik látni, nekünk sem megy valami fényesen. Anyukám egyedül nevel bennünket.

— Hogyhogy Aladárt elengedték Szlovákiába?

— A tanárok rábeszélték a családját. Egyikük, Csigás Erzsébet adott neki tréningruhát, a tornatanár meg táskát. Aladár szólt nekem, hogy nincsen pizsamája. Vittem neki. Törölközőbe csavartam, hogy a többiek ne lássák, amikor odaadom. Anyukámnak szóltam, hogy neki is pakoljon ennivalót.

— A táborban többen is voltak cigányok?

— Nem, csak mi ketten. Féltünk is, hogy mi lesz!

— Tudták a többiek, hogy cigányok vagytok?

— Az ismerkedési esten mind a ketten cigánydalt énekeltünk...

— Mit?

— Aladár azt, hogy „Csóró cigány vagyok én, jaj, de fázom én". Én meg egy cigány dalt, amit tőle tanultam.

— Elénekelnéd nekünk is?

Kéretés nélkül belefog.

— Kellemes hangod van — biztatom.

— Egész nap énekel — szól közbe az egyik rokon.

Éva zavarában cigarettára akar gyújtani.

— Énekelj inkább — kérem.

Ha jól értettem, így hangzott a dal:

„Ajjaj, devlá, zúg-e már a malom?
A búbánatom néked adom
Jaj, nékem is van egy bánatom
Zsáséjzsáv, elviszem és lejáratom."

Miközben énekli, eszembe jut, hogy a molnár-szigeti napközis táborban tanúja voltam egy táncversenynek, ahol több száz erzsébeti általános iskolás kézfeltartással és hatalmas üdvrivalgással egy cigány kislányt juttatott az első helyre. Vajon mikor kezdődik a bánat? És zúg-e már az a malom, ahol lejáratható?

— És hogy volt aztán?

— Aladárt az első napokban bántották. Ő meg csak hagyta magát. Akkor én átmentem a fiúkhoz, és azt mondtam, hogy megverem, aki bántja. De nem kellett. Eljátszottak vele. Később meg már irigyelték, mert mindenben kitűnt. Például el tudja mondani, hogy merre jártunk. Én nem tudtam megjegyezni az idegen neveket.

— Mi tetszett Szlovákiában, és mi nem?

— Tetszett, hogy tiszta volt a környék. Viszont az ebéd meg a víz nem nagyon ízlett. Küldtem egy képeslapot haza, hogy hol vagyunk. Azon is megírtam.

— Pedig a gyerekek általában szeretik a knédlit.

— A kné-... nem tudom kimondani... az jó volt. Tetszik tudni, én jól tudok főzni, mert az anyukám dolgozott, és finnyás lettem.

— Az utolsó kérdésem: emlékszel, hogy miről szólt Aladár verse?

— Arról, hogy a táborban barátságok és szerelmek szövődnek.

Kérész Gyula

ZSIBONGÓ

KETTŐS PORTRÉ

Lehet savanyú képpel, és lehet vidáman is végezni ugyanezt a munkát. Egy a lényeg: az idei almaszüreten is elkélt a diákkéz Szabolcsban.

TISZTELGÉS

A Boglárlellei 1. számú Általános Iskola diákjai évek óta tervszerűen felkeresik hazánk nevezetes vidékeit. A balatoniak most Zemplénben és Szatmárban jártak. Monokon Kossuth Lajos szülőházánál, Széphalmon Kazinczy Ferenc, Szatmárcsekén pedig Kölcsey Ferenc sírjánál (képünkön) tisztelegtek.

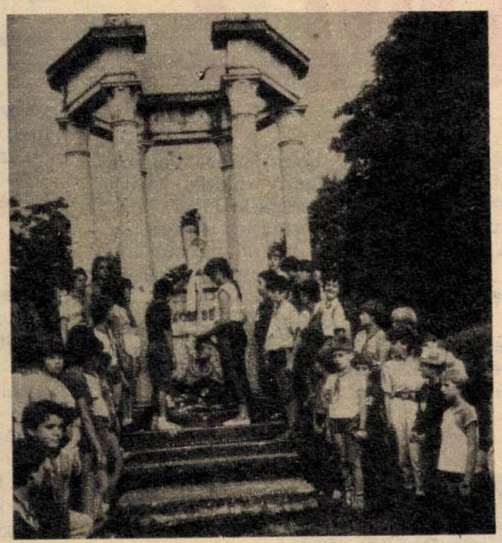

IZOMLECKÉZTETÉS

A kar erejének — és általában a felsőtest izmainak — növelésére nem fordítunk elég gondot. Pedig egy kidolgozott, „deltás" felsőtest jó ajánlólevél a lányoknál, emellett tekintélyt parancsol a fiúk között is. A szabadtéren edzéslehetőséget kínál minden függeszkedési alkalmatosság (állvány, mászóka, faág, poroló stb.).

LELKES UTÓDOK

A III. kerületi TTVE-t hajdan labdarúgó tehetségek kincsesbányájának tartották. A mai utódok, ha képességek dolgában nem is, de lelkesedésben felnőnek az elődökhöz. Ezt bizonyította az NSZK-beli „SC Minden" fiataljai elleni két találkozó is. A 10—12 évesek mérkőzését a vendégek, a 12—14 éveseket a házigazdák nyerték.

MENETEL A CSAPAT

Látványos külsőségek közepette emlékeztek meg Óbudán a Fegyveres Erők Napjáról. Ez alkalommal került sor 150 úttörőgárdista ünnepélyes fogadalomtételére.

Az 1985/86-os tanévben végzett munkájuk elismeréseként a Harrer Pál utcai Általános Iskola Váci Mihály Úttörőcsapata nyert vándorzászlót. A gárdaavatást megelőző honvédelmi napon zajló versenyek győztes őrsei részére kerületi akadályversenyt rendeztek az Óbudai Hajógyári-szigeten.

„A BÉKE NEM CSAK JELSZÓ!"

A New Yorkból indult föld körüli futás résztvevői szinte nap mint nap más országban lobbantják lángra fáklyájukat, hogy magasra szítsák az emberek békeakaratát, hogy tettekre sarkalljanak a háború ellen. A futócsapatnak magyar tagja is van: Morvai Katalin, a Népsport újságírója.

— Milyen érzés résztvevőnek lenni ebben a nem mindennapi eseményben?

● Pörög-forog velem a világ. Egy-egy országban csak egy-két napot töltünk el. Békefutás, rendezvényeken való részvétel, fogadások a vezető politikusoknál, közben az újságírók, fotósok rendelkezésére kell állni... szóval fárasztó.

— És persze egy újságíró maga is feljegyzi az élményeit.

● Igen. Nem titok, talán könyv is lesz a dologból!

— Szerinted milyen hatása lesz a béke-világfutásnak?

● Jó lenne, ha az emberek észrevennék, hogy a béke az nem csupán egy kampányszerű jelszó. A béke az bennünk van, és a világ is csak békében létezhet.

— Azt hiszem, az út végén rengeteg mesélnivalód lesz. Megírod a Pajtás olvasóinak is az élményeidet?

● Nagyon szívesen!

Csaknem 50 országba jut el a láng.

Birminghamban léghajó viszi fel a fellegekbe, Cousteau kapitány pedig a tenger mélyére is lemerül vele, Nepálban felmásznak vele a Mount Everestre, megismeri a futókat és a békeüzenetet valamennyi földrész. Lengyelországban hangzott el az a csodálatos mondás, mely szerint: „Ez egy olyan gépezet, amellyel az emberek a béke felé utazhatnak."

REZES-BANDÁCSKA

A képek láttán többen felkapták a fejüket, mondván, ez így nem hiteles. Mert kérem, a rezesbanda marcona tekintetű, bajuszos férfiakból, katonás fegyelmű egyenruhásokból, erőtől duzzadó, dupla tüdejű zenevitézekből áll. Lehet. Viszont azt sem lehet letagadni, hogy ezeket a gyerekeket már megbabonázta a rezek csillogása, az érces tremolók harsány vidámsága. A mozdulatok olykor még suták, a hangok is mellényekkennek néha, de valahol el kell kezdeni. Mondjuk egy rezesbandácskában...

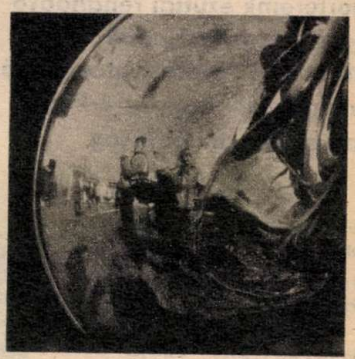

ZSIBONGÓ

ÚTRA-VALÓ

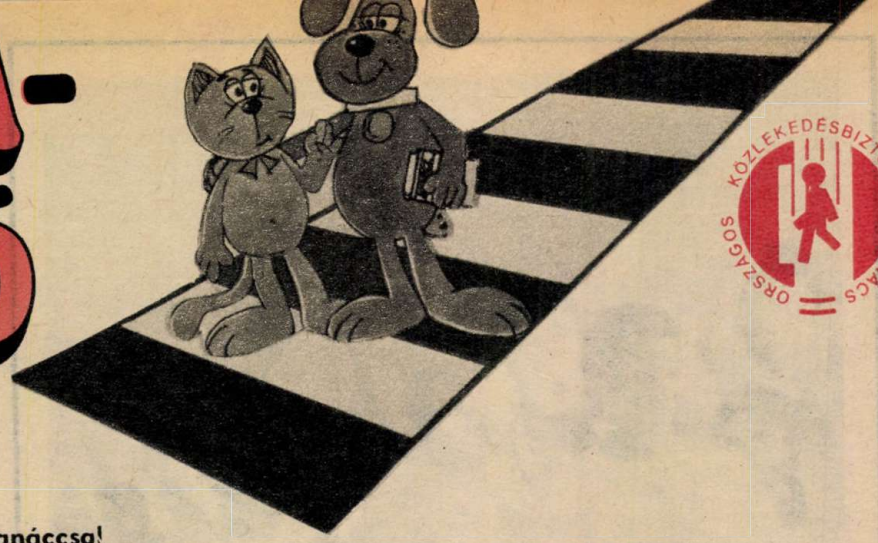

Idén először jelentkezik az Országos Közlekedésbiztonsági Tanáccsal közösen szerkesztett sorozatunk. Riportereink ezúttal rendhagyó megoldást választottak. Kiálltak egy fővárosi utca sarkára, és meglesték, hogyan érkezik iskolába a tanulóifjúság

SIMON, S

— A Simont tessék lekapni, a Simont!

Hatfaludy Laci a rend őréhez egyáltalán nem illő módon megfeledkezik szerepéről. Mit bánja ő, hogy fején a fehér tányérsapka, nyakában síp, kezében tárcsa. Szóval, hogy ezeknél a formaságoknál fogva ő most éppen hivatalos közeg! Hirtelen diák lesz, a fővárosi Szinyei Merse Pál utcai Általános Iskola hetedikes tanulója, no meg, haver. Így aztán nem minden él nélkül ajánlgatja figyelmünkbe „a Simont".

„A Simon" egyébként fiú, elsős (tudniillik: gimnazista, ebbe az iskolába „kicsik" és „nagyok" — általános és középiskolások — együtt járnak) és éppen most próbál átjutni egy autóbusz és két autó között az út másik oldalára. Érthető az igyekezet, „a Simonnak" sürgős dolga akadt: iskolába kell menni! Azt pedig ő is tudja, hogy két pont között a legrövidebb távolság az — egyenes... Vagy akadnak helyzetek, amikor a mértan egyébként kiválóan elsajátított tétele meghazudtolja önmagát?

— A közlekedés nem mértan! — állítja Horváth József tanár úr, és dohog hozzá kettőt. Merthogy nem a kipécézett (és „lekapott", azaz: lefényképezett) fiú az egyetlen, aki az átkelésnek a látszólag legegyszerűbb, ám egyáltalán nem veszélytelen módját választja.

— Tessék csak eljönni a sarokig! — invitálja Hatfaludy László a többieket. Az ám, csakhogy a sarokig meg kellene tenni még vagy öt métert. Azaz, kétszer ötöt, mert el kellene menni a kereszteződésig, aztán meg vissza kellene jönni. És mindezt saját lábon! Erre pedig a munkába reggel fél nyolcra már éppen belefáradt tanulót hogy késztethetné bárki is?

Hiszen, ugye, ott van mindjárt a felkelés, ez önmagában elég lenne teljesítménynek egy napra. De nem elég kikecmeregni az ágyból, még ki is kell találni, mire van szükség aznap az iskolában. (Órarend híján ez különleges megerőltetést igényel.) Le kell beszélni a szülőket a reggeli elfogyasztásáról. Aztán meg rohanni a busz után, hogy szegény gyermek le ne késsen az első sarokról, ahol halaszthatatlan és sürgős megbeszélnivalója támad. Hét negyvenkettőkor aztán be lehet esni a pékségbe... Az ám, a pékség! Az minden bonyodalom okozója. Merthogy épp szemben helyezkedik el az iskolával. Ráadásul olyan kiflit árul...?! Hogy milyet, azt emberfia nem tudhatja meg, mert hajnali hét negyvenöt és hét ötven között az egész szállítmányt felvásárolja a tanulóifjúság. Az időpont azért figyelemre méltó, mert hét ötven után már csak pecsét fenyegetésével lehet átlépni az iskola küszöbét. Három pecsét egy beírás, ami meg az álmoskönyvek szerint nem jó jel.

— A saroookraaa! — próbálja túlkiabálni a reggeli utca zaját Horváth tanár úr, némiképp reménytelenül. A tanulóifjúság ott sétálgat sóskiflivel a hóna alatt az autók között. Az autók meg...!

ŐSKIFLIVEL

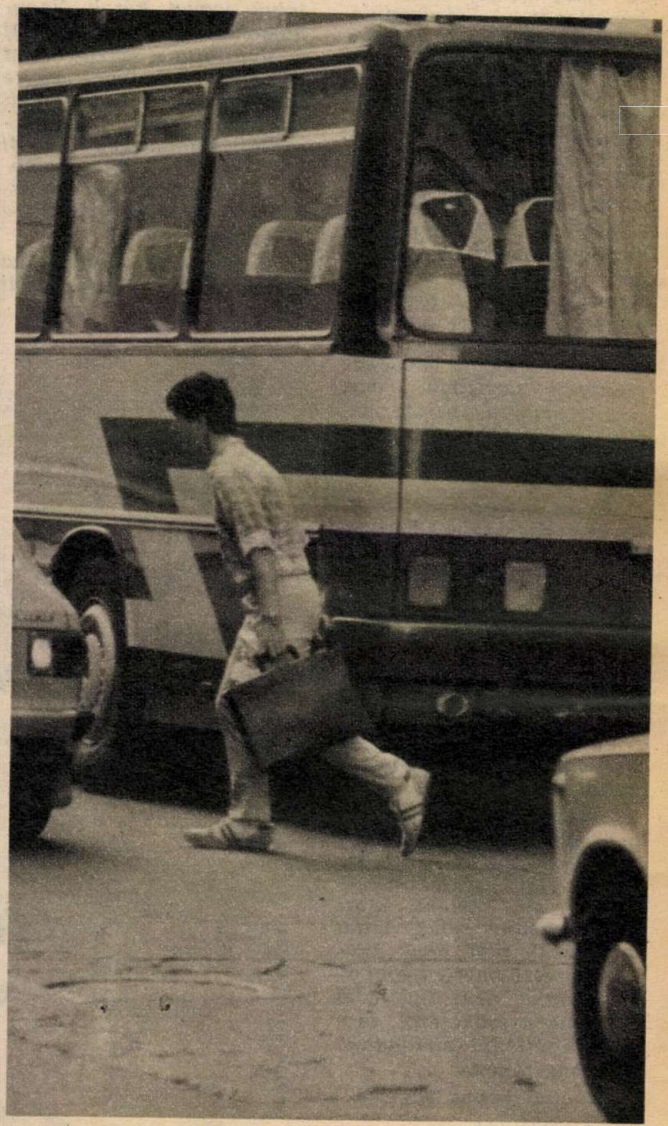

Nos, az autók egyszerűen száguldanak. Tulajdonosaik bizonyára semmit nem tudnak a megtett út és az adott időegység viszonylatáról, mert különben maguk sem hinnék el, hogyan képes egy hétköznapi jármű (Trabant, Skoda, Lada) ilyen hihetetlenül kicsi útszakaszon ilyen hihetetlenül nagy sebességet elérni. Úgy lehet, nekik is pecsételnek (netán még beírást is kapnak, bár egy felnőtt esetében ki kinek ír?), mert egyébként teljesen fölösleges a száguldás. A sarki villanyrendőr ravaszul pirosat kacsint, csikorognak a fékek, szitkozódnak az úrvezetők, „a Simon" meg éppen elérkezettnek látja az időt, hogy átsliszszoljon két autó között.

Hatfaludy Laci (fején tányérsapka, nyakában síp, kezében jelzőtárcsa) melegen a figyelmünkbe ajánlja a nyurga fiút. Horváth József, a technika tanára meg fölemeli a mutatóujját

— Vigyázz jobban magadra, édes fiam — mondja csak úgy, csöndesen.

Ezért a jó szóért érdemes volt megérni ezt a reggelt. Ugye, Simon?

Major Árvácska
Fotó: Karasz Lajos

PETROVÁCZ ISTVÁN

KESERŰ VAKÁCIÓ 8

— Van a strandon más telefon is? — kérdezte a visszatérő eladótól.

— Az irodán. De az nem nyilvános. Nem tudtál telefonálni? Várj, majd én segítek.

— Később. Talán. Köszönöm — motyogta a kisfiú, s le nem vette a tekintetét Ilonka néni társaságáról.

Az eladó, amiért vigyáztak a bazárra, mindenképpen rájuk akart tukmálni egy magazint. Pemete szabadkozott egy ideig, aztán az újság helyett kért két képeslapot. Félrevonult, megcímezte őket, s bedobta a postaládába.

Kisjakab közben megkereste azt a helyet a strandon, ahonnan a pingpongasztalok környékét, az irodát és a bejáratot is egyaránt szemmel tarthatja.

Pemete a postaládától egyenesen az úszómedencét célozta meg, s fejest ugrott a mély vízbe. Tehette, nem zavart vele senkit, rajta kívül mindössze ketten lubickoltak a medence ellenkező sarkában. Tempózott vagy tíz percig, aztán kimászott a vízből, lezuhanyozott, s kifeküdt a napra.

Amint megszáradt, megkereste Kisjakabot s hívta, ússzanak együtt egy hosszat. De az csak a fejét rázta.

— Hogyne! Aztán amíg odaleszünk, Ilonka néni telefonál a rendőrségre! Anya biztosan mindent elmondott neki!

— És ha mégse? Az ilyesmit nem szokták nagydobra verni!

Pemete ezt olyan meggyőződéssel mondta, hogy Kisjakab egy szóra elhitte neki. Hát persze! Anyja röstelli, ami történt, miért is dicsekedne vele? Aztán meg neki sem akar utólagos kellemetlenségeket. Ha Ilonka néni tudomást szerezne a szökéséről, őszszel feltétlenül elmondaná az igazgatónak.

Azonnal kapna egy igazgatói intőt!...

Abban egy percig sem kételkedett, hogy keresztetik, keresik. Csak szép csendben, titokban.

Ettől kicsit megnyugodott.

De a medencébe nem volt hajlandó bemenni. El nem mozdult a figyelőpontjától estig.

A samponról is megfeledkezett. Úgy surrantak ki a strandról, közvetlenül Ilonka néniék után, hogy még csak a szappanhabot se mosta ki a hajából...

— Két félárú, másodosztályú jegyet kérek Nagyhomokra. A Rác tanyára! — nyújtotta a százforintost Kisjakab, amikor végre sorra került a kecskeméti nagyállomáson a jegypénztárnál. Nagynénjéék, Zsófi néniék laktak Nagyhomokon, a Rác tanyán, ha írtak nekik, oda címezték a levelet.

A pénztáros, csúnyácska fiatalasszony, unottan szólt ki az ablakon:

— Döntsd el, Nagyhomokra adjam a jegyet, vagy Felsőszögre? Tudod egyáltalán, hova akarsz menni?

— A Rác tanyára!

— Akkor miért mondasz Nagyhomokot?

Időbe telt, amíg a pénztár előtt ácsorgó, sokszoknyás, kosaras öregasszonyok egyike megamgyarázta a kisfiúnak: a tanyák ugyan Nagyhomokhoz tartoznak közigazgatásilag, de Felsőszöghöz esnek közelebb.

A vicinálisról a két fiú végül is Alsócsehiben szállt le, a kalauz, aki mindenkinél jobban ismerte a vidéket, meggyőződéssel állította: onnan a legrövidebb az út.

Alsócsehi egyetlen tábla a vasút mellett. A közelben se ház, se ember, akitől kérdezősködni lehetne.

Csak homok.

Néhány száz méter után már bokáig süppedtek benne, le kellett vetniük a cipőt. Mezítlábasan vágtak neki a pusztaságnak. Égett a talpuk, kapkodták a lábukat, de bizony, a homok csak nem akart elfogyni.

Vagy egy órát gyalogoltak már, amikor az út két oldalán feltűntek az első szőlőtáblák, köztük málnások, ribizkések. Majd végeláthatatlan tarlók következtek, kint hagyott szalmabálákkal. Mögöttük füves rétek. Végre, a látóhatár szélén feltűnt néhány porlepte fa. S rövidesen meglátták az első tanyákat is. A két fiú megállt, megpihent.

Fáradtak voltak. Hajnalban, az első busszal indultak Visegrádról. A Batthyány térről metróval utaztak a Keleti pályaudvarig, ahol jó egy órát vártak a vonatra, de sem útközben, sem a pályaudvaron nem szólította meg őket senki. Kisjakab próbaképpen az indulási csarnok közepére állította téglavörös hátizsákját, s kétszer is elsétált a bejáratnál strázsáló rendőr előtt, de bizony, az ügyet se vetett rá. Most már semmiképpen nem lehettek kétségei, a szülei nem jelentették az eltűnését a rendőrségen.

Maguk keresik.

De keresik-e? Erre remélt választ Zsófi nénjétől. Nála, az ikertestvérénél apja már biztosan járt. Ha nem, írt neki.

Minderről Ubrizsi mit sem sejtett, vagy ha igen, nem mutatta. Neki csak úgy, mellékesen említette Kisjakab, amikor hajnalban felszedelőzködtek: ha nincs ellenére, leugorhatnak Zsófi nénihez. A Rác tanyán szívesen látják őket. Nincs mitől tartaniuk, se telefon, se távíró, Zsófi néni nappal egyedül van otthon, s ha baj fenyegetne, mire a férje, Károly bácsi hazaér, eltűnnek...

Kifújták magukat, s mentek tovább.

Talán ötven méterre lehettek az első tanyától, amikor a deszkakerítésen át az udvarról kiugrott egy kutya, s nekik rontott. Ugatta őket veszettül.

Kisjakab azonnal felismerte benne Blökit.

Blöki a világ legrusnyább házőrzője. Inkább nevetséges, mint félelmetes. Hamisítatlan korcs, legalább öt fajta vére csörgedez az ereiben, anélkül, hogy bármelyik ősére hasonlítana. Hatalmas borjútestét rozsdásbarna, lompos szőrzet borítja, hasa alján, két hátsó lábán és nyakán piszkosszürke foltokkal. A füle tépett, a nyelve állandóan kilóg a szájából. Az egyik szemére vak.

Viszont annál pompásabban hall. A legkisebb neszre talpra ugrik, s ugat veszettül. Mit, ugat? Böm-böl, vonyít, nyüszít, acsarog!

S mindezt olyan eltökélten csinálja, hogy egy pillanatra Ubrizsi is visszahőkölt tőle. Pedig Pemete még soha nem ijedt meg egy kutyától.

(Folytatjuk)

GOROG JULIA RAJZA

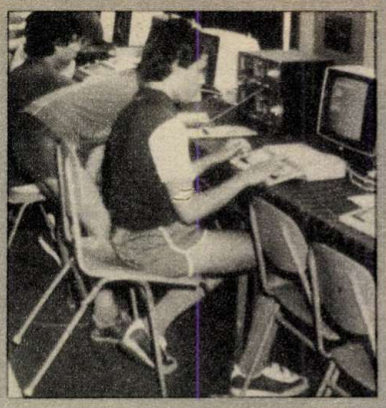

Barátunk lett a számítógép, pedig alig egy éve kezdtük a játékot. És barátjának mondhatja közületek is az a néhány ezer úttörő, akik beneveztek játékunkba. Közösen ismerkedtünk a számítógéppel, ízlelgettük a BASIC nyelv szavait, és próbálkoztunk egyszerű, majd mindig bonyolultabb programok írásával.

A beküldött programokból láthattuk, a próbálkozások legtöbbször eredményesek voltak. Csak így tovább! Azután itt volt az első szaktábor Zánkán. Az iskolai egy-két számítógép után sokaknak igazi meglepetés volt a harminc egyforma számítógéppel felszerelt gépfolyosó. Majdnem géptermet írtam, mint az igazi számítóközpontokban.

Zánka most még csak barátkozik a számítógéppel, de hamarosan lesz igazi gépterem is. Majd meglátjátok, ha jövő nyáron újból eljöttök szaktáborunkba. Mert a játék természetesen folytatódik, s a legjobbakat nyáron ismét szaktáborba várjuk. Magyarok és külföldiek, fővárosiak és vidékiek mérik majd össze tudásukat, cserélik ki tapasztalataikat és programjaikat. Reméljük, lesz mit cserélni! A játékot ebben az évben már két csoportban hirdetjük.

1. Akik most gondoltak először a számítógéppel való ismerkedésre, azok jelentkezzenek, és minden jelentkező szakkörnek, közösségnek, baráti körnek küldünk játékkönyvünkből. Ebből azután már saját elképzelésetek, időtök, érdeklődésetek szerint készülhettek, tanulhattok, és válogathattok a felsorolt feladatok közül is. Ha pedig felkészülésetekről időről időre nekünk is beszámoltok, nyáron már ismerősként üdvözölhetjük egymást a szaktáborban.

2. Akik pedig az előző évben már megismerkedtek a számítógéppel, azokat arra biztatjuk, folytassák tovább az ismerkedést, hiszen a számítógép rejtelmes világa még sok meglepetést tartogat számunkra. Aki egyszer elindult ezen a felderítő úton, azt nemigen kell biztatni, megy magától is, hiszen az új, az ismeretlen — hatalmas vonzerő.

Aki tehát már jobban ismeri számítógépét, az vegye ismét elő játékkönyvünket, és olvassa el a feladatokat. Ezek többsége magasabb szinten, jobb felkészültséggel ismét megoldható. Kíváncsian várjuk az iskolai (tanórai, szabadidős, szakköri) munkát közvetlenül segítő programjaitokat. A haladók gyakorlatuk alapján ötletesebb és több infomrációt hordozó programokat írhatnak.

Azután itt vannak a kisebbek, az alsó tagozatosok. Gondoljatok rájuk is, akik biztosan szívesen gyakorolnák az egyszerű számolási feladatokat számítógépen. Egy-egy ilyen programhoz csak jó fantázia kell, és máris izgalmasabb az összeadás vagy éppen a szorzás gyakorlása!

Akik pedig még alaposabb, érdekesebb munkára várnak, a robottechnikában kiélhetik alkotó fantáziájukat. Szeretnénk minél több olyan leírást kapni, amely arról szól, hogyan kapcsoltátok össze a számítógépeket valamilyen eszközzel, géppel, játékkal. Gondoljátok csak el, milyen nagyszerű lenne, ha például egy közlekedési lámpa modelljét a számítógép kapcsolgatná. Ha ilyen leírást kapunk, azt eljuttatjuk minden érdeklődőnek, hiszen az is feladatunk, hogy ne csak a számítógépet, de egymást is megismerjétek. Tanáraitok, szüleitek segítségét itt már nem nélkülözhetitek, de ők biztosan örömmel adnak segítséget. Ha pedig egy terepasztalt vezérel a számítógépetek, vagy éppen a rádiósoknak fütyüli a morzejeleket, ezek a megoldások is érdekelnek bennünket.

Természetesen a legötletesebb programok beküldőit jutalmazzuk. Számíthattok hazai és külföldi táborozásra, tárgyjutalmakra, ajándékprogramokra.

Indulhat a játék, a gondolkodás, a szórakozás! Az eredményekről pedig a következő címen számoljatok be:

Barátunk a számítógép
Balatoni Úttörőváros
Zánka — 8250

BARÁTUNK A SZÁMÍTÓGÉP

Újabb képek születnek a szakköri Háttérben az ihletet is képzőművészeti gyűjtemény

A fatörzshöz kell egy rajzlap, néhány zsírkréta, és persze egy alkotó ötlet . . .

A szegedi Gedói Általános Iskolában komoly rangja van a gyerekek képzőművészeti tevékenységének. Ebből a környezetből indult a negyedikes Jankovics Roland a világhír felé . . .

A zsibongó falat díszítő gyermekalkotást hetedikes, nyolcadikos „restaurátorok" újítják fel

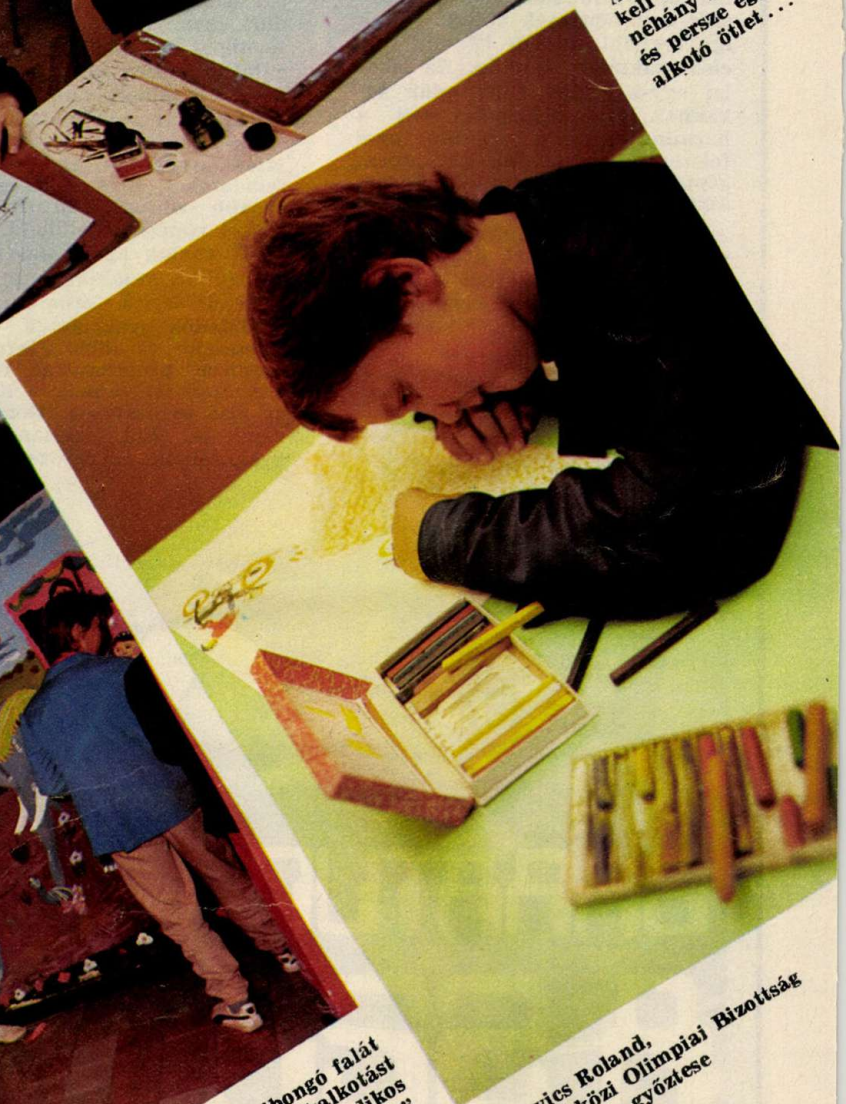

Jankovics Roland, a Nemzetközi Olimpiai Bizottság pályázatának győztese

VILÁGHÍR HURKA-PÁLCIKÁVAL

Megpróbálom elképzelni, gyerekként miként viselkednék, ha ülnék a tévékészülék előtt, és hallanám, hogy egy pályazaton — amelyen a földkerekség minden sportszerető és rajzolni tudó gyereke részt vehetett — első lettem, rólam beszél a világ. Hiszen a Nemzetközi Olimpiai Bizottság elnökének bejelentését, hogy a tekintélyes zsűri által adományozott aranyérmet egy magyar fiú nyerte, ismertetik a világ legjelentősebb hírügynökségei, újságjai, tv-társaságai. Annyi bizonyos, hogy nagy jókedvemben nyomban indián táncot lejtenék, vagy cigánykereket vetnék a szőnyegen.

Szegeden, a Gedói Általános Iskolába érve ezt el is mondtam az igazi győztesnek, Jankovics Rolandnak, aki egykedvű arccal fogadta gratulációmat. A negyedikes fiú semmi jelét nem mutatta, hogy örömében ki akarna bújni a bőréből.

— Amikor a tévé bemondta, hogy díjat kaptam, én sem bírtam ülve maradni a fotelban. Rohantam anyuékhoz... De aztán... csak ámultam, hogy miért ez a nagy sürgés-forgás körülöttem? A helyi televízió is bemutatott, az újságok is egymás után írtak rólam. Hiszen nincs abban semmi különös, hogy rajzolok vagy festek.

— Ceruzával, meg ecsettel. De hurkapálcikával? Hogyan jutott eszedbe ilyesmi?

— Éva néni, a szakkörvezetőnk adta a kezembe. Szerinte a pálcika évezredes rajzeszköz. És mi is hasznosíthatjuk. Pálcikaemberkéket, pálcikákkal jól lehet rajzolni.

— És a rögbi? Ilyen sportág nincs is nálunk.

— A tévében láttam egy mérkőzést. Aztán az egyik barátom kapott valahonnan egy rögbilabdát, és mi is lejátszottunk néhány mecscset.

— Máskor is részt vettél már rajzpályázaton?

— Igen. A Rögbi című rajzomat először a Magyar Olimpiai Bizottság pályázatára küldtük el. Ott is aranyat kaptam érte.

Azt gondolhatná az ember, hogy az első aranyérembe esetleg a szerencse is bejátszhatott. De a másodikba? A dupla arany olyan siker, amelyen érdemes elgondolkodni, elemezni, gyökereit keresni.

— Édesapád mivel foglalkozik?

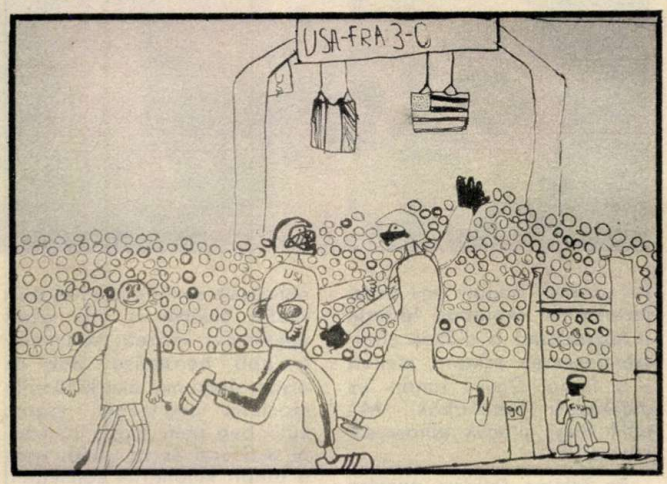

— Hentes.

— Anyu?

— Ő a Szegedi Kábel Művekben adminisztrátor.

— Testvéred?

— Egy van. Bélának hívják. A 600-asban szakmunkástanuló. Géplakatosnak készül.

— Rajtad kívül a családban ki szeret rajzolni?

— A bátyám. Ő már házat is tervezett. Van egy vázlatfüzete, amiben mindent megörökít, ami tetszik neki. Én azonban olyasmit is lerajzolok, amit kigondolok.

— Te mióta rajzolsz?

— Nem is tudom. Anyu azt emlegeti, hogy minden papírt összefirkáltam, ami a kezem ügyébe került.

— Nem haragudott érte?

— Dehogy haragudott. Még azokat is összegyűjtötte, amiket én eldobáltam. Az itthoni rajzaimat most is őrzi. Ha látogatóink vannak, büszkén mutogatja nekik.

Rajzolni minden egészséges kisgyerek szeret. Roland mostani sikerét sokkal inkább magyarázza, hogy már az első határozottabb kézmozdulatot szülői elismerés kísérte. De világhír tehetsége mellett abból lett, hogy Roland mögött Szegeden egy olyan iskola áll, mint a Gedói, ahol a gyermek képzőművészetnek rangja van. Ahol legjobb képeiket a diák galériában is kiállíthatják a gyerekek, s ahol az iskola vezetése természetesnek tartja, hogy a zsibongó falát gyermekek által pingált freskó díszítse.

De talán még ennél is fontosabb, hogy akadt egy olyan rajztanárnő, mint Lázár Pálné, aki a hetedik-nyolcadikosok közé, szakkörébe fogadta a kis alsóst is, s a nagyobb gyerekek se nézték ki, inkább segítették őt.

Roland fantáziája a szakkörben kapott szárnyakat. Lázár Pálnénak ugyanis az az elve, hogy a szakkörben mindenki azt rajzolja, amihez kedve van, amiben örömét leli. Azon a foglalkozásukon, amelyen egy Japánban megrendezésre kerülő pályázatra készültek, jómagam is részt vettem. A téma kötött volt. A béke. De a technikát maga választotta meg mindenki. És a papírra került álmok is annyifélék voltak, ahány gyerek dolgozott a teremben. Körülnézve észrevettem, hogy a polcokon néprajzi, népművészeti alkotások sorakoznak. Öreg guzsalyok, rokkák, festett köcsögök, cserépfazekak, régi játékok. Mind-mind a fantázia serkentője.

— Szorgalmas látogatói vagyunk a múzeumoknak, s ha a városban valahol kiállítást rendeznek, máris megyünk — újságolta a szakkörvezető. — A sport azért szerepel olyan sok képünkön, mert iskolánkban, úttörőcsapatunkban nagyon eleven a sportélet. Gyerekeink szinte minden úttörő-olimpián meghatározó szerepet játszanak.

Valaki figyelmeztetett, hogy a negyedikes fiú esetében csínján bánjak a dicsérő szavakkal, nehogy megzavarjam a fejét. De hát mit mondhatnék én többet, szebbet az elért elsőségnél? S azt hiszem, Rolandot nem kell félteni attól, hogy fejébe száll a dicsőség, hiszen olyan közösségbe tartozik, ahol azt is tanulják: a mai dicsőség tegnapi tett. S az újabb aranyéremért újra kell dolgozni.

— Mi akarsz lenni?

— Autószerelő.

— Képeiden leggyakrabban a kerékpár tűnik fel.

— Szeretek biciklizni, a barátommal elhatároztuk, ha nagyobbak leszünk, versenyezni fogunk.

— A kerékpárversenyzés ma már nagyon küzdelmes sport. Tudod te, mit kell ott dolgozni?

— Tudom. Gyorsabban kell taposni a pedált a többieknél.

Faragó György

Fotó: Szalay Béla

Mielőtt még elfelejteném, rögtön leírom a címet: Ganztagsschule, 1220 Wien, Anton Sattler Gasse 93. Ebből kiderül, hogy az a bizonyos hatalmas, csillogó bagoly bécsi illetőségű. Bárki megcsodálhatja, eredetiben is, ha arra jár, s lemegy az iskola alagsorába. Én csak a fényképét hoztam magammal. Kíváncsi lennék: kitalálja-e valaki, hogy miből készült?

Rejtvényből talán ennyi is elég. Lássuk a megfejtést...

Az „arany" bagoly egy bécsi tartományi iskolában látható – közvetlenül a diákok sífelszereléseinek raktára mellett – a falon. Ügyes tanár- és diákkezek fabrikálták. Miből? Régi sílécek elhasznált kötéseiből...

Az ötletes falidísz annyira megtetszett – az iskolában látott sok más érdekesség mellett –, hogy Ernest Fassl igazgató úr utólagos engedelmével elneveztem róla az egész intézményt. Ha majd az igazgató elolvassa ezt a cikket, biztosan jót nevet, és a fejét ingatva mondja: de jó is lenne, ha az a bagoly aranyból volna!

Az alig több mint tízesztendős bécsi iskolába reggelenként 450 tíz-tizennégy év közötti gyerek és 70 pedagógus indul, s késő délutánig ott is marad, hiszen nemrég indult itt az egésznapos iskolai kísérlet.

– Hozzánk nem a „jobb családok" gazdag gyerekei jönnek. Azok inkább egyenesen a gimnáziumokba iratkoznak be, s ott tanulnak tízéves koruktól tizennyolc éves korukig. A mi gyerekeink szülei általában egyszerű és nehezebb sorsú emberek, akik között elvétve is alig akad egyetemet végzett, vagy magasabb beosztású. Sok az olyan diákunk, aki különféle szociális segítségre szorul, különben nem tudná befizetni a tízórai és az ebéd, vagy a tanári különórák költségeit, nem tudna sítáborba jelentkezni. Nekünk szinte alig van kapcsolatunk a családokkal, s ezért nehéz a dolgunk. A főként fiatalokból válogatott tantestület kicsit „szülőpótló" szerepet is kénytelen betölteni. Magam is megdöbbentem, amikor rájöttem, hogy nyaranta a legtöbb pedagógus a saját telkére viszi nyaralni a diákjait – mondta az igazgató.

Ebben a suliban tavaly indult egy másik érdekes kísérlet is: a gyerekek év elején maguk mondják meg, hogy például matematikából vagy német irodalomból – tudásuk saját megítélése szerint – a gyengék, a jók, vagy a nagyon jók csoportjába sorolják magukat. Nyolc hétre ennek alapján szétosztják őket. A gyengéket korrepetálják a tanárok, a jókat és a nagyon jókat még nagyobb teljesítményre sarkallják.

SULI AZ ARANY B.

AGOLYHOZ

Két hónap után aztán „újragombolják a kabátot"; van, aki feljebb kapaszkodik, s van olyan is, aki egy csoporttal lejjebb kerül, mert túlértékelte önmagát. Ez nem merev skatulya, hiszen a formálódó tudástól függően mindenki – akár év közben is – bizonyíthat, vagy lefelé csúszhat. A körülbelül egyforma tudásúak azonban így egy ütemben haladnak.

Az igazgató irodájának falán színes bejegyzésekkel és jelekkel zsúfolt – számomra áttekinthetetlen – tábla látható. Erről nem csupán az osztályok órarendje olvasható le, hanem az is: melyik csoport van éppen a könyvtárban, a műhelyek valamelyikében, a játékklubban vagy a filmklubban; kik főznek, kézimunkáznak, fociznak, kirándulnak; mikor dolgozik a zománc szakkör, vagy mikor „ráznak" a suli diszkójában; az egyetlen gombnyomásra egybenyitható tornateremben meccs, edzés, vagy éppen valamilyen próba folyik-e . . .

A folyosón felnőttek mosolygós fényképei láthatók: ez a tantestület tablója, hadd tudjon meg róluk a diák mindent, hiszen ezek a tanárok – akik egyébként hetente egyeztetik egymással, hogy saját szaktárgyukban hol tartanak – a hét öt napján a családot helyettesítik.

– Állami iskola vagyunk, de sokszor a saját lábunkra kell állnunk, ha valamit akarunk, mert a pénzünk mindig kevés – vezetett végig az emeleteken az igazgató. – A tapétázást is úgy oldottuk meg, hogy közösen nekiálltunk: tanárok és diákok együtt dolgoztak az iskola szépítésén.

Nézem a tapétát. A sok-sok zöld növényt. Az osztályok mókás gyerekrajzait. Az iskola saját „KRESZ-tábláit". S közben azon töprengek: mitől olyan más, olyan vidám itt a hangulat?

Akkor döbbentem rá a válaszra, amikor az igazgató egy viháncoló csoport felé kiáltott, a tanárok nevét szólongatva. Két, farmerbe öltözött fiatalember sietett oda a hívásra, s a gyereksereg olyan természetes közvetlenséggel csődült utánuk, mintha elbitangolt játszópajtásai nyomába eredt volna.

Ez a röpke, hétköznapi jelenet sem volt „aranyból", akár a bagoly. Mégis fénylett.

(Somos)

KEDVES ISMERŐS

PAPUCSBAN A VÍZEN

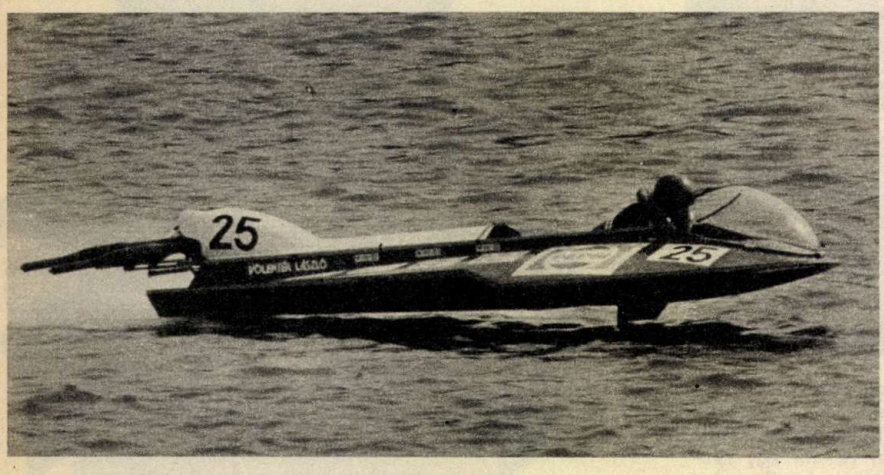

Állunk a polcok előtt. Serlegek fémből, porcelánból, érmek, vázák, győzelmi trófeák. Ötvenig számolom, aztán megunom. Volentér László mosolyog: „Van közte négy országos bajnokságon nyert váza, két Világ Kupa győzelemért járó serleg, kétszer nyertünk csapatban világbajnokságot, háromszor voltam Eb-győztes, és persze a kisebb versenyeken elért sikerekért is kaptam vázákat, tálakat." Alig hat év termése . . .

Állunk a csónakházban. Az állványon két motorcsónak. Az egyik Volentér László jelenlegi versenyhajója, vagy ahogy mondani szokták: „papucsa". A másik egy — igaz nem az ő kezei között — ripityára tört régebbi. „Hát igen, a motorcsónakversenyzést a harmadik legveszélyesebb sportágként tartják nyilván. A Forma-1 csak hatodik." És Volentér László megintcsak mosolyog . . .

*

— Félsz verseny közben?

○ Nem. Egyszer buktam egy jókorát, a következő versenyen félve kezdtem, és akkor elhatároztam, hogy ha ez nem múlik el, abbahagyom. Szerencsére a második futamban elmúlt.

— Hogyan lesz valaki motorcsónakversenyző?

○ Ez változó. Én autóversenyzéssel kezdtem, slalomoztam és terepversenyeken indultam. Támogató cég nem akadt, én pedig nem vagyok milliomos, nem bírtam volna az autózás költségeit. Baján lakom, 1980 őszén hívtak a helyi Bajai Spartacus Vízügy SC-be motorcsónakozni, kipróbáltam, megtetszett, és egy hét múlva versenyen is indultam. A 27 fős mezőnyben 13. lettem.

— Persze autóversenyző sem véletlenül lesz az ember . . .

○ Édesapám gépkocsivezető volt. Én kilencéves koromban vezettem először önállóan autót. Majd megbolondultam a kocsikért. Igazán jó alvó vagyok, de ha apám éjjel egykor jött haza egy útról, hát képes voltam kimászni az ágyból azért, hogy én álljak be az udvarra. Tíz méterért mindent! Sőt, volt egy meg-

állapodásunk: egy ötös a suliból, fél óra vezetés. Persze, nem közúton.

— Melyik az élvezetesebb, az autó, vagy a motorcsónak?

○ Kívülálló számára biztosan furcsa, de egyformán viselkedik mindkettő. Például kanyarodni teljesen hasonló érzés.

— Bonyolult feladat „papucsot" vezetni?

○ Látszólag egyszerű, hiszen nincs kuplung meg fék, csak kormány, gázkar meg egy változtatható hosszúságú kipufogó. Viszont itt nincs két egyforma pálya, de még két egyforma kör sem. Itt mindig a hullámokhoz, az abban a pillanatban adott szélhez kell alkalmazkodni. A legnagyobb ellenség a folyásiránnyal szembe fújó szél, amelyik fodrozza a vizet. Ha a hajó alá kap, akkor jön a hátraszaltó gépestül, ha meg beleakad a versenyző a hullámba, akkor szinte szétrobban a hajó.

— Mennyi a motorcsónak sebessége a versenyeken?

○ Átlagban száz kilométer/óra, de az egyenesekben elérheti a 170—180-at is.

— Ilyen nagy sebesség mellett hogyan lehet felkészülni a szinte állandóan jelen lévő veszélyhelyzetekre?

○ Furcsa módszer az enyém, de elmondhatom. Amikor autót vezetek, mindig elképzelek veszélyhelyzeteket, és azokra megoldásokat.

— Lehet, hogy titokban mégis félsz?

○ Tényleg nem félek, de a veszély állandóan leselkedik. A néhány hónapja lebonyolított nottinghami vb-n például szétrepedt a hengerfejem, még jó, hogy annyira elöl mentem, hogy ki tudtam siklani a többiek elől.

— Nagy csalódás volt a nottinghami szereplés?

○ Három éve nem álltam ki motorhiba miatt, és erre tessék, pont akkor, amikor két futam után egy vb-n én vezettem . . . Az ötödik helyezés elég lett volna a nagy sikerhez!

— Persze, van még időd. 62 éves korodig . . .

○ Ha arra az NSZK-beli sportolóra gondolsz, aki 62 évesen nyert Európa-bajnokságot, akkor igen. De azért jobb lett volna kihasználni a lehetőséget.

— Kihasználtad a nyári Eb-n.

○ Valóban, ott sikerült nyerni. De, ha már a győzelemnél tartunk, hozzá kell tennem, csak ötven százalékban az enyém a siker. A másik ötven százalék a szerelőimé és a gépé.

— Akkor így kérdezem: mik a terveitek?

○ Megdönteni a gyorsasági világcsúcsot. A 350 kcm-es kategóriában a jelenlegi 159,82 km/órás időt, melyet a bajai Sarkadi Sanyi ért el, és 500 kcm-es kategóriában a 182 km/órás csúcsot, mely egy dél-afrikai versenyző nevéhez fűződik. Ha sikerül megegyezni a szövetséggel és a helyiekkel, akkor október 25—26-án kerül sor erre egy Kaposvár melletti tavon.

Trencsényi Zoltán
Fotó: Szalay Béla

PAJTÁS

VOLENTÉR LÁSZLÓ

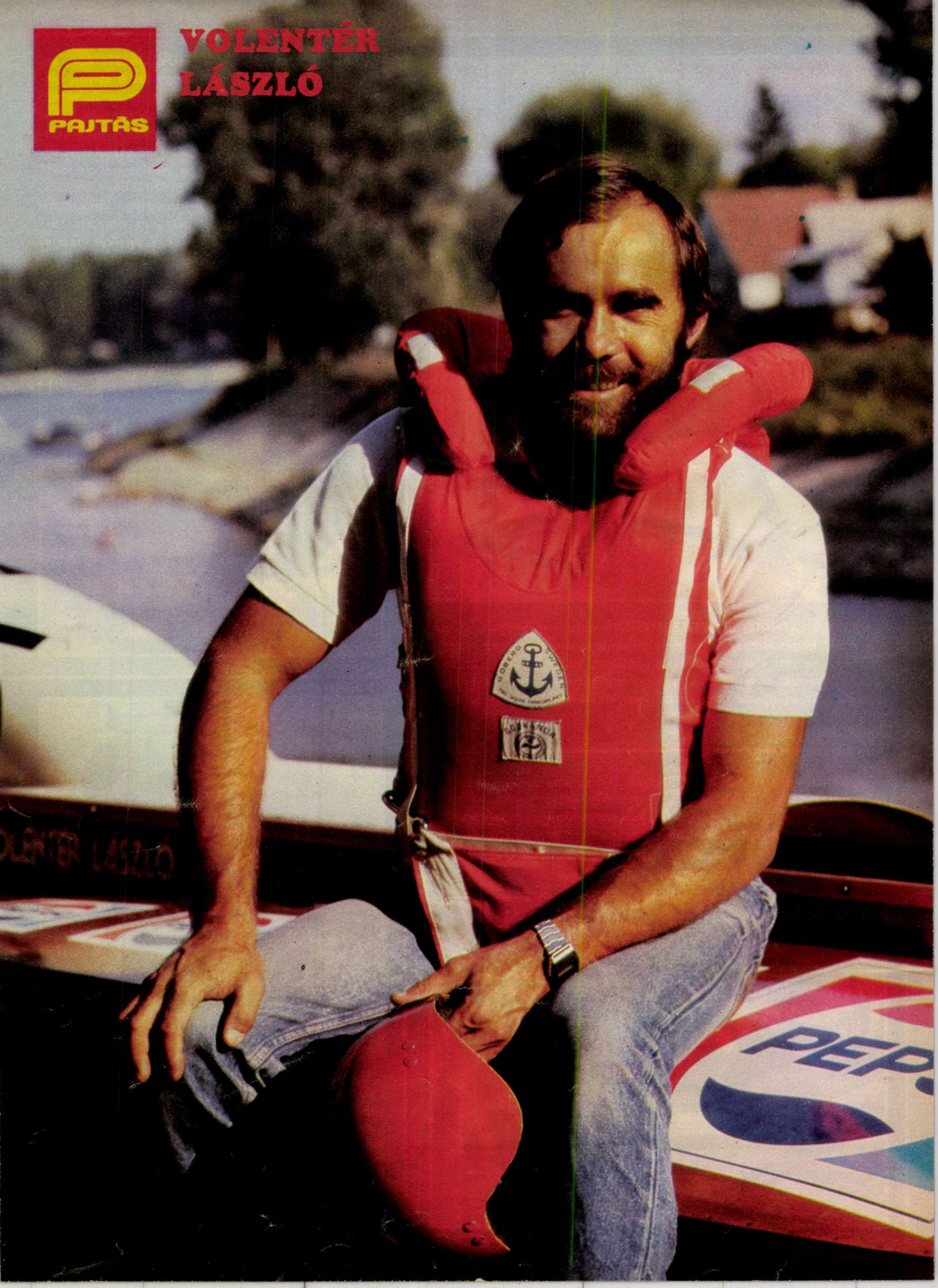

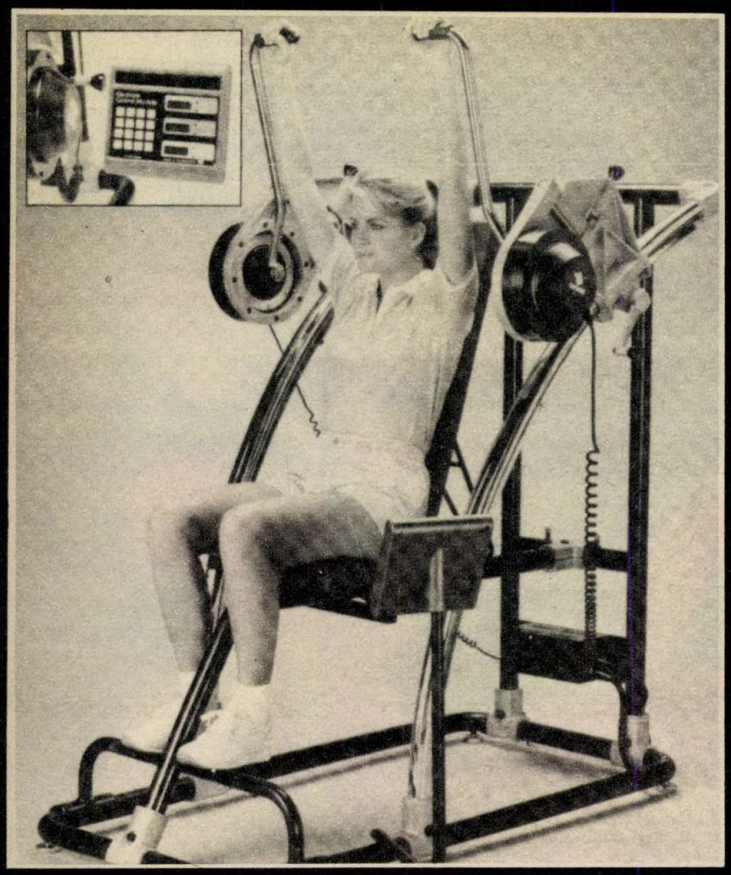

A KÉPEN LÁTHATÓ ERŐFEJLESZTŐ GÉP abban különbözik az eddigiektől, hogy nincsenek rajta elmozduló súlyok, tárcsák, lapok. Mindezek helyett elektromágnes ellenállását kell leküzdenie az erősödni vágyónak, a terhelés nagysága természetesen előzetesen beállítható. Az új típusú erőfejlesztő gép külön előnye, hogy teljesen zajtalan.

„A BAROMFITENYÉSZTŐKNEK figyelembe kellene venniük a csirkék fényérzékenységét" – állapították meg szovjet szakemberek. Az aprójószág nehezen tűri, ha az erős nappali megvilágítást hirtelen váltja fel a sötétség. Sokkal gyorsabban gyarapodik a brojlercsirkék súlya, ha a telepen fokozatosan elhalványulva kapcsolódnak ki a lámpák, mintegy utánozva a természetes alkonyati fényeket.

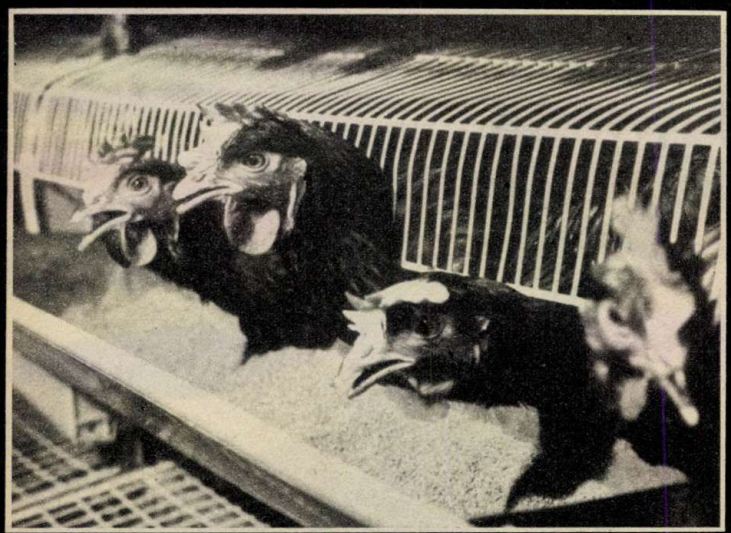

GYAKORTA ELHANGZÓ FIGYELMEZTETÉS: veszett rókát találtak! Jó tudni, hogy ezt a súlyos, emberre is veszedelmes, halálos bénulásra is vezető idegrendszeri megbetegedést vírusok okozzák, amelyek a fertőzött állat nyálával kerülhetnek be a szervezetbe (akár egy parányi felületi hámsérülésen keresztül is!). A veszett rókák a betegség „csendes" vállfajában szenvednek, azaz feltűnően kezesek, nem félnek az embertől. A betegség lappangási ideje emberben mintegy két hét, s az ellenoltás akkor hatásos, ha a fertőzés után egy-két nappal megkapja a feltehetőleg megfertőzött személy.

BIZTONSÁGOS GYERMEKÜLÉS kerékpárra. A könnyű műanyagból készült ülés szilárdan felerősíthető a kerékpárra, benne biztonsági öv rögzíti a gyermeket. Az állítható lábtámasz belső borítása megakadályozza, hogy a kicsi kalimpáló lába esetleg a küllők közé akadjon. A gyermekülésre szerelt fényvisszaverő prizma egyúttal távolságtartóként is szolgál: figyelmezteti az előzni kívánó autósokat, hogy ne hajtsanak túl közel a gyermeket szállító kerékpároshoz.

FÜRKÉSZŐ

ROVATVEZETŐ: MONTSKÓ ÉVA

A CSOKOLÁDÉ – mint annyi más élvezeti cikk – Dél-Amerikából származik. A kakaófa terméséből, a kakaóbabból készül, amit a begyűjtés helyszínén nagy fakádakban gondosan erjesztenek. A kakaóbab további feldolgozása már a csokoládégyárakban történik: itt tisztítják, pörkölik, majd megőrlik a babot. Így keletkezik a kakaómassza, amelynek csökkentik a zsírtartalmát, s a kiszárított masszát megőrlik. A csokoládé a kakaópor, porrá zúzott cukor, az olvadékonyságot fokozó kakaóvaj és zamatosító anyagok keveréke.

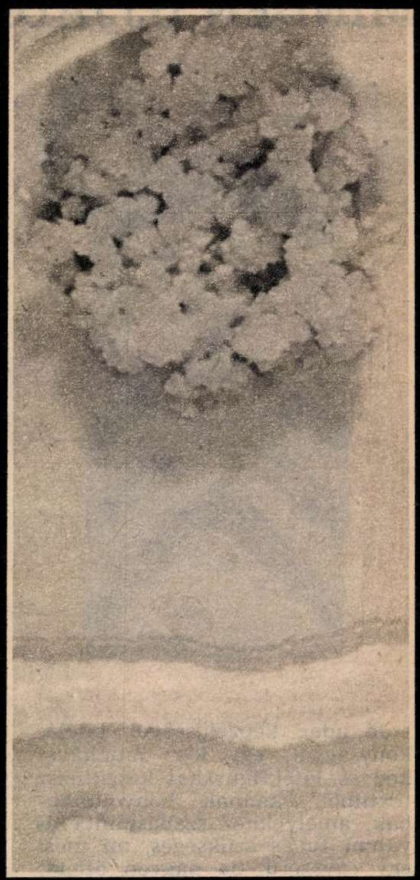

CSEHSZLOVÁK MIKROBIOLÓGUSOK olyan baktériumtörzset tenyésztettek ki, amelyből gyulladásgátló, illetve bizonyos daganatos megbetegedések elleni oltóanyag készíthető. Az új baktériumtörzset egy középfülgyulladást okozó baktériumfajból sikerült kitenyészteni, és a sokrétű laboratóriumi vizsgálatok során megfigyelték, hogy az elhalt baktériumtelepből nyert bakterin nevű anyag hatással van a szervezet immunitására. A csehszlovák kutatók az állatkísérletek után az emberi gyógyászatban is alkalmazható oltóanyag készítésén dolgoznak.

A TÖKÉLETESEN KOMPUTERIZÁLT AUTÓ ma már nem utópisztikus elképzelés. A Ford Eltec valamennyi működési jellemzőjét már számítógép ellenőrzi és a műszaki adatokat a beprogramozottaknak megfelelően optimalizálja. Az autóvezetőnek jóformán csak a kormányt és a féket kell kezelnie.

MINDEN UJJADRA EGY BÁBOT

Jó adag képzelőerővel, találékonysággal, egy kis munkával kedves játékfigurákat készíthetsz textilből. Akadnak bonyolultabbak, amelyekhez szabásminta és varrni tudás szükséges, mi most egy egyszerű, de nagyon ötletes alapmintát adunk meg, amit aztán kedvedre feldíszíthetsz. Így készülhetnek házi használatra vagy ajándékba az ujjbábok.

A bábok anyaga filc. Az alapszínből szabd ki a báb alakját két példányban. (Magasságuk lehet 9 centiméter, szélességük 4 centiméter.) A két részt végiggépeled, de kézzel is körbeöltheted, mégpedig úgy, hogy az alját nyitottan hagyod. Így húzod majd az ujjadra.

Ezután következik ragasztással a bábok felöltöztetése. Tetszés szerint tervezheted meg a báb arcát, attól függően, kit szeretnél ábrázolni. Ha a fejét, a szemét, a száját (esetleg bajuszát) felragasztottad, választhatsz egy kifejező frizurát, kalapot, sapkát, koronát és mindent, ami a fejre kerülhet. Ezután már csak a ruha van hátra, amit hozzáfoghatsz előzőleg a báb alakjának körbegépelésekor, vagy ragaszthatod később, amikor már a fej elkészült.

Ugyanígy készíthetők állatfigurák is.

Természetesen akkor szépek ezek a kis ujjbábok, ha színesek, ezért jó, ha sokféle színű filcből válogatod össze a hozzávalókat. Viszont méretei révén, bármilyen kis maradékot ötletesen felhasználhatsz.

KAPÁS

Még élnek mindenkiben a nyári vakáció horgászkalandjainak emlékei: egy-egy, az apu, a nagyapa társaságában töltött éjszaka sejtelmes órái, segédkezés a kifáradt nagy hal kimerítésében, s még sorolhatnánk. Néhány fiatal pedig egészen különleges teljestménnyel dicsekedhetik. Olyan és akkora hal kifogásával, amely az országos rekordlistákra is rákerült. Közülük az egyik legemlékezetesebb Kállai Norbert, 12 éves salgótarjáni kisfiú zsákmánya. Így emlékezett a nagy fogásra:

— Édesapámmal együtt társadalmi munkát végeztünk a Komravölgyi víztározón, s úgy fél kettő felé befejeztük. Fújt a szél, borongós volt az idő, gondoltuk próbálunk kicsit horgászni, csukát fogni, de előtte még bedobunk pontyra. A fenekező készség horgait ezért kukoricával csaliztam fel és bedobtam.

A kapásjelzőmön először csak apró mozdításokat láttam, majd egyszerre csak felcsapódott és én még ülve bevágtam. No, ezzel a lendülettel mindjárt le is borultam a székről, és hasra vágódtam. A hal nagyon húzott, én pedig megpróbáltam felállni. Apám kiáltott: „Norbi, el ne engedd a botot!" Dehogy engedtem. Sikerült felállnom. A 30-as zsinór bírta a megpróbáltatást, s a halat sikerült mind közelebb húznom. Három méternyire volt, amikor megláttam, s ijedtemben majdnem elejtettem a botot. A várt ponty helyett ugyanis egy hatalmas csuka küzdött a horgon. Apu segítségével a merítőszákot a fejére húztuk, és a partra emeltük. Ott feküdt előttem a tizennégykilós, több mint egyméteres csuka. Én meg leültem, mert az erőlködéstől reszketett mindenem.

Senki se irigyelje Norbit. Bárkinek lehet még része hasonlóban.

VIRÁGOK A VÁZÁBAN

Névnapra, születésnapra legszebb ajándék a virág. Évszaktól függetlenül vehetsz virágot szüleidnek, barátaidnak, hiszen nyáron a kertekből, télen pedig a melegházból rendszeresen szállítják az üzletekbe a szebbnél szebb fajtákat.

Ha te vásárolsz virágot, mindig érdeklődd meg, mennyire tartós. Mi javasoljuk a tátikát, az őszirózsát, a sárga körömvirágot, a szegfűt, a violák gazdag színváltozatait, a krizantémot, a bársonykát, a kardvirágot. Ezek sokáig díszei lesznek a lakásnak, ha megtartod a következő tanácsokat.

A virágokat azonnal tedd vízbe, mégpedig úgy, hogy a szárát ferdén levágod. Ez lényegesen növeli a vízfelvevő felületet. A vizet naponta cseréld, és minden alkalommal vágj le a szárak végéből pár millimétert.

Ha kicsit lankadtak a virágok, mielőtt vázába tennéd, csomagold nedves papírba, vagy vizes ruhába, és állítsd hűvös helyen, langyos vízbe. A szárnak arról a részéről, amelyik a vízbe ér, távolítsd el a leveleket. Ezek hamar rothadásnak indulnak.

A vágott virágok tartóssága növelhető, ha a vízbe tartósító oldatot öntesz. Kapható a Tartika, vagy te magad is összeállíthatod a következők alapján: 10 liter vízhez tegyél 8 gramm timsót, 3 gramm káliisót, 2 gramm konyhasót. Ez az oldat megakadályozza a korai fonnyadást. Így sokáig megmarad a vázában a színpompás csokor.

SZAKÁLLAS KRUMPLIPÜRÉ

A szakácsokat, vagy a finomakat főző anyukákat a konyha művészeinek nevezzük. De legalább ilyen nagy művészet a tálalás. A következő recept mellé ezért most a tálalásra is adunk nektek tippet.

A recept a következő: tisztítsd meg a burgonyát és apró darabokra vágva főzd meg sós vízben. (Egy személyre három közepes burgonyát számíthatsz.) A főzési idő körülbelül húsz perc. Ugyancsak sós vízben főzd meg az alaposan megmosott és megtisztított spenótot. A főzési idő a forrástól számítva tíz perc. (Esetleg más, kedveltebb zöldségfélével is kísérletezhetsz.)

Vízben főzd meg a virslit vagy cserkészkolbászt is, attól függően, melyiket szereted jobban. A virslit forrástól számítva 1-2 percig, a cserkészkolbászt hosszabb ideig, 5 percig hagyd a tűzön.

Közben a burgonya elkészült. Ezt villával ellenőrizheted. A megfőtt burgonyáról, vigyázva, nehogy a gőz megégesse a kezedet, szűrd le a vizet és egy-két percig hagyd a gőzben, fedő alatt. Közben kiveheted a vízből a virslit és ugyancsak leöntöd a spenót levét. A burgonyát pürének készítsd el, sóval, kevés meleg tejjel és diónyi vajjal, mégpedig úgy, hogy előbb a burgonyát megtöröd, majd hozzáadod a sót, a vajat és a tejet, s ezekkel alaposan kikevered.

Ami ezután következik, már játék. Előbb a krumplipürét helyezd el a tányéron, majd méretre vágva készíts emberarcot a virsliből, vagy kolbászból. A haja és a szakálla lesz a megfőtt spenót. Ezzel a tálalással az egész családot elkápráztathatod, még ha a főztöd nem is egészen olyan, mint anyukádé.

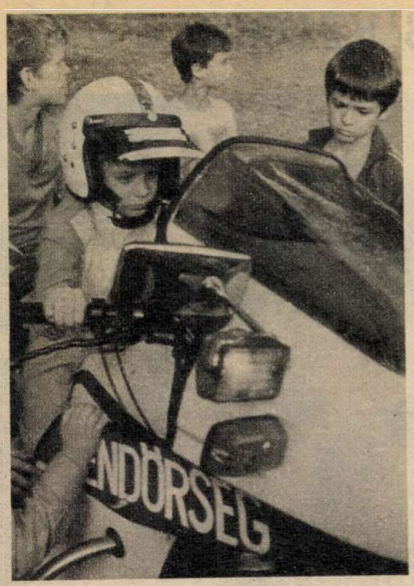

FEGYVERESEK ÜNNEPLŐBEN

Nem volt bennük semmi félelmetes. Páncélautók, harckocsik, rendőrmotorok egyszerűen csak tűrték azt, amit tűrniük kellett. Gyerekcsapatok kapaszkodtak tornyaikra, forgatták kormányaikat, gépparipák, riadóautók szirénái harsantak újra és újra jelezve, hogy nem szűnik körülöttük az érdeklődés. Mások pedig felpróbálták a khakiszínű sapkákat, vagy kanalazták a laktanyák jellegzetes ételét, a babgulyást . . .

Ezer és ezer gyerek, ezer és ezer felnőtt a budapesti Városligetben, mosolygó katonák, vidám egyenruhások, jókedv és béke. Persze élt még mindenkiben a délelőtti eskütétel ünnepélyes pillanatainak emléke. Most először történt meg, hogy nem a kaszárnyák falain belül, hanem a város szeme láttára, füle hallatára, az érdeklődők népes táborának színe előtt esküdtek a katonák arra, hogy kötelességüket minden körülmények között teljesíteni fogják.

Soha szebb, hangulatosabb tisztelgést szeptembber 29., a fegyveres erők napja előtt.

PÁLYAVÁLASZTÓ FIATALOK!

A PAMUTTEXTILMŰVEK BUDAI GYÁRA az 1987—1988-as tanévre felvesz általános iskolát végzett lányokat **fonó és szövő;** fiúkat **textilgépszerelő, lakatos, villanyszerelő, esztergályos** szakmára szakmunkástanulónak.

TANULMÁNYI IDŐ 3 ÉV. FELVÉTELI VIZSGA NINCS!

Ösztöndíj: a tanulmányi ösztöndíj az eredménytől függően 500—900 Ft, a társadalmi ösztöndíj egységesen 500 Ft havonta, + 100, 150, 200 Ft tanulmányi pótlék.

Juttatások: 4 Ft térítésért teljes ellátást biztosítunk (napi háromszori étkezés); ingyenes kollégiumi elhelyezés; iskolaköpenyt, füzetcsomagot, munkaruhát térítésmentesen adunk; évente kedvezményes vásárlás a gyár termékeiből; a tanulók részére 50%-os utazási kedvezményt biztosítunk; a III. éves tanulókat teljesítménybérben foglalkoztatjuk.

A szakmunkásvizsga után jó kereseti lehetőség. A lányokat 160 Ft-os térítés ellenében modern leányszállókon, a fiúkat albérletben helyezzük el. A továbbtanulásra szakirányú középiskolában lehetőséget biztosítunk.

Jelentkezés:

PTM Budai Gyára

személyzeti osztály,

Budapest, Pf. 43. — 1502

Telefon: 662-688

PAMUTTEXTILMŰVEK PATEX BUDAPEST

Az 1987—88-as tanévre 14. életévüket betöltött és általános iskolát végzett **lányokat szövő szakmára** beiskolázunk szakmunkástanulónak. Tanulmányi idő 3 év. Juttatások: 500 Ft alap társadalmi ösztöndíj, plusz 100—200 Ft — tanulmányi eredménytől függő — tanulmányi pótlék; 200 Ft kiemelt szakmapótlék; tanulmányi ösztöndíj, a tanulmányi eredménytől függően: I. évben 50—450 Ft, II. évben 50—540 Ft, III. évben 50—820 Ft.

Fiúkat villanyszerelő, forgácsoló, géplakatos, textilipari gépszerelő szakmára iskolázunk be szakmunkástanulónak. Tanulmányi idő 3 év. Juttatások: 500 Ft alap társadalmi ösztöndíj, plusz 100—200 Ft — tanulmányi eredménytől függő — tanulmányi pótlék; tanulmányi ösztöndíj, a tanulmányi eredménytől függően: I. évben 50 Ft-tól 400—500 Ft, II. évben 50 Ft-tól 500—600 Ft, III. évben 50 Ft-tól 800—900 Ft. Ingyenes munkaruha. Elhelyezés kollégiumban. Ebédet 4 Ft-ért biztosítunk az iskolában és üzemi gyakorlat idejére a gyárban. A vállalat termékeiből kedvezményes vásárlás évente egy alkalommal. Kereseti lehetőség a szakmunkásvizsga letétele után szövő munkakörben 5% szakmunkás-, valamint műszakpótlékkal 4500—7500 Ft/hó; a többi munkakörökben a bérbesorolási kategóriától függően alakul a kereset.

A továbbtanulást támogatjuk.

Jelentkezni lehet személyesen: hétfőtől csütörtökig 8—15 óráig, a személyzeti osztályon. PATEX Angyalföldi Szövőgyár, Budapest XIII., Fáy u. 81—83. — 1135. Levélre részletes tájékoztatót küldünk. Cím: Budapest, Pf. 391. — 1394.

PÁLYAVÁLASZTÓ LÁNYOK, FIÚK!

A Budapesti Elektromos Művek az Ipari Minisztérium felügyelete alatt működő közüzemi vállalat. Felelős — ellátási területén belül — a villamosenergia-szolgáltatással kapcsolatos tevékenység végzéséért. Vállalatunk műszaki-gazdasági feladatait három, egymástól jól elkülöníthető tevékenységi csoportba sorolhatjuk.

1. A vállalat kezelésében lévő hálózatok, épületek, gépek, berendezések üzemeltetése, a szükséges fenntartási és karbantartási munkák végzése.
2. Energiagazdálkodási tevékenység, ezen belül a fogyasztók energiaigényének kielégítése.
3. Hálózatfejlesztés. Az áramszolgáltatási területen jelentkező hálózatfelszerelési, -építési igény kielégítése.

Szakmunkástanulóink képzése főhivatású szakoktatók irányításával tanműhelyekben, illetve az üzemegységeknél folyik. A képzési idő általános iskolai végzettségűeknek 3 év, érettségizetteknek 2 év. A tanulóévek alatt elsajátítják a villanyszerelő szakma legfontosabb technológiáit.

Szakmunkástanulóink minden őket megillető juttatást — tanulmányi és társadalmi ösztöndíjat, munkaruhát, étkezést — megkapnak. A vidéki tanulók részére kollégiumi elhelyezést biztosítunk.

A III. éves tanulókat szakmunkásbérben foglalkoztatjuk. A továbbtanulást támogatjuk.

Az iparágban dolgozók energia-árkedvezményben és egyéb juttatásokban részesülnek.

Az alábbi szakmákra várjuk jelentkezéseteket: villanyszerelő, műszerész, vízvezeték-szerelő, kőműves, festő-mázoló.

A továbbtanulási jelentkezési lapra írjátok rá, hogy a Budapesti Elektromos Művekhez jelentkeztek. Minden érdeklődőt szeretettel vár a Budapesti Elektromos Művek oktatási központja. Cím: Budapest VI., Weiner Leó u. 7. — 1065.

Telefon: 126-011.

LÁNYOK, FIÚK!

Gyertek az EGIS GYÓGYSZERGYÁR -ba szakmát tanulni!

A gyógyszergyártás a korszerű berendezések mellett a jól képzett, lelkiismeretesen dolgozó szakemberek munkáját is igényli.

Általános iskolai végzettséggel várjuk jelentkezéseteket a következő szakmákra:

vegyianyaggyártó, hegesztő, központifűtés- és csőhálózat-szerelő, gázvezeték- és -készülékszerelő, vízvezetékszerelő, géplakatos, vegyigépszerelő, vas- és fémszerkezet-lakatos, villamosgép-szerelő, épületvillamossági szerelő, villamoshálózat-szerelő, irányítástechnikai műszerész, műszergyártó és karbantartó, szobafestő-mázoló-tapétázó, kőműves, padlóburkoló, esztergályos, bútorasztalos.

A képzési idő 3 év. Kollégiumot biztosítunk.

Érettségi bizonyítványt és szakmunkás-bizonyítványt egyszerre szerezhettek általános vegyész szakmában. A képzési idő 4 év. Kollégiumot biztosítunk.

Az általános vegyész szakmában — tanulmányi eredménytől függően — lehetőség van a technikusi képesítés megszerzésére.

Juttatásaink a tanulmányi idő alatt: — tanulmányi eredménytől függő ösztöndíj; — 500 Ft társadalmi ösztöndíj + ösztöndíj-kiegészítés (tanulmányi eredménytől függően); — jutalomlehetőség; — szociális juttatások (segély, ebéd, munkaruha stb.); — üdülési és kulturális lehetőségek.

Támogatjuk továbbtanulásotokat gimnáziumban, szakközépiskolában, nyelv- vagy szakmai tanfolyamokon.

Pályakezdőinket 5 évig beilleszkedési programmal segítjük át a munkába lépés és az azt követő időszak nehézségein.

A továbbtanulással kapcsolatban további részletes tájékoztatást ad az EGIS GYÓGYSZERGYÁR oktatási osztálya.

Címünk: Budapest X., Keresztúri út 30—38.

Levélcím: Budapest, Pf. 100. — 1475.

Telefon: 836-702.

Jelentkezni személyesen, levélben vagy telefonon lehet. Ne feledjétek, vár az EGIS !

HIRDETÉS

„Tizévesen aztán mégiscsak fradista lett a Magyar család szeme fényéből. Harmath József, a Telepy utcai iskola testnevelő tanára tornászcsoportot szervezett, s Zolit is kiszemelte magának. Sikerült a szülőket is meggyőznie azzal, hogy a gyereknek erősödnie kell, mert egy kicsit nyápic. »És ügyes is, tetszik a mozgása.« Ez hatott."

(Szalay Péter: Magyar a lovon és gyalog)

DIÁK SK

A VAGÁNY KEZÉN SÉTÁLT

Így sétált, ezúttal a lovon, a Magyar-vándor

Magyar Zoltán mosolyog.

— Mi tagadás, tényleg nem voltam egy izomkolosszus. Viszont Harmath József olyan tornatanár volt, akit imádtak a tanítványai, nagyon sokat számított az, amit ő mondott. Értett a nyelvünkön, nagyon jó érzés volt tudni, hogy szinte mindenkire külön odafigyel, fontosak voltunk neki! Aztán az sem volt mellékes, hogy a Telepy utcai iskolában edzettek estefelé az FTC tornászai, akiket nagyon tiszteltünk erejük, káprázatos ügyességük miatt, és az egyik edzőjük éppen a tanár úr volt. Napközisek voltunk, estefelé gyakran benéztünk a tornaterembe álmélkodni. Mivel a IX. kerületben nőttünk fel, a mi szívünk tehát nem piros volt, hanem zöld—fehér...

„Nyápic gyerek". Nehéz elképzelni, hiszen Magyar Zoltán a hetvenes évek kiváló tornásza, kisportolt izomzatú, széles vállú, a tornaszereket, különösen a lovat bámulatos ügyességgel megzabolázó tornászhősként él valamennyiünk emlékezetében. Egy nemzet szerette volna keblére ölelni az 1976-os montreali és az 1980-as moszkvai olimpián aratott győzelme után. „Mellesleg" nyert három világ- és három Európa-bajnokságot, kétszer győzött a Világ Kupában, valamennyi elsőségét kedvenc szerén, a lovon szerezte.

A Telepy utcából a világhír felé.

— Nekünk, fiatal tornászpalántáknak mindig koszos volt a tenyerünk — meséli a vidám emléket —, mert az iskolában a legnagyobb vagánynak az számított, aki a legmesszebb tudott kézen járva elsétálni. Kézen jártunk az iskola folyosóján, kézen sétáltunk az utcán, bármikor készek voltunk az efféle versenyekre. Akkoriban még nagy becsülete volt az ügyességnek.

*

Vígh László, a Ferencváros ifjú edzője komoly munkába kezdett a vékonydongájú, ám rendkívül ügyes mozgású Magyar Zolival. A spártai szigor, a minden porcikát szinte a fájdalomig kizsigerelő edzések bizony ala-

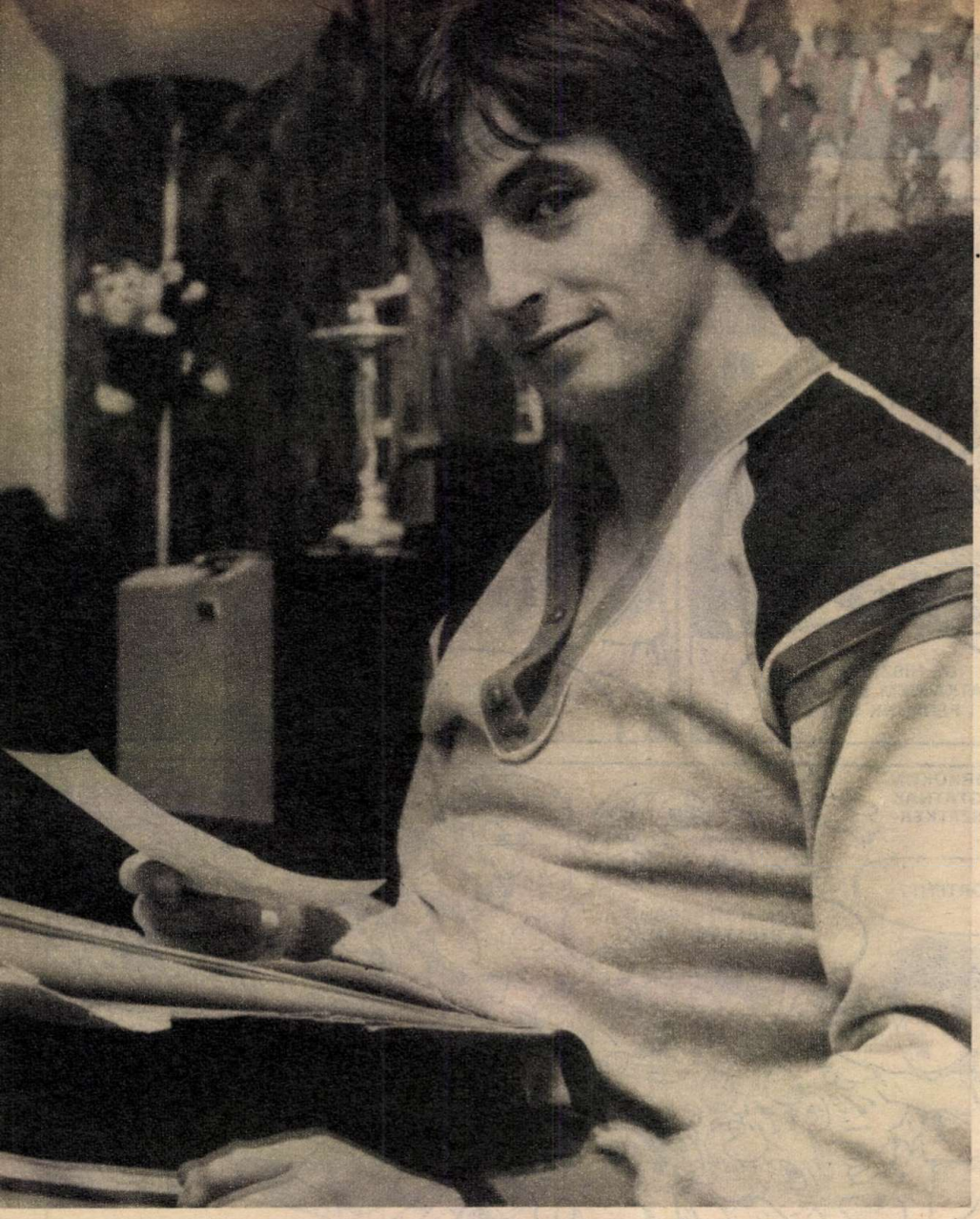

posan meggyűlöltették Zolival a Telepy utcai iskola tornatermét. Kis híján magát a sportolást is.

— Bizony az úttörő-olimpián elért siker kellett ahhoz, hogy folytassam a munkát, mert kegyetlenül be lettem fogva, és hiába a sportimádat, azért az a rengeteg munka, hirtelen sok volt. Pedig az iskolában a tornatanárunk eléggé tornacentrikussá formálta a testnevelésórákat, délutánonként a környező grundokon fociztunk, volt erőnlétünk.

*

Zoli 13 éves korában talajon ezüstöt, nyújtón bronzérmet nyert az úttörő-olimpián, két évvel később az összes szeren ő bizonyult a legjobbnak. Innen már többé-kevésbé sima út vezetett az igazi olimpiai aranyakig, mondhatnánk, ha csak az eredményeket nézzük. Csakhogy az eredményekhez vezető út Magyar Zoltán esetében is szenvedéssel és verejtékkel volt kikövezve.

— Az a baj — tárja szét a kezét Zoli —, hogy manapság nemigen vállalják a fiatalok ezt a hatalmas munkát. Rengeteg a szórakozási lehetőség, és az élsport egyáltalán nem szórakozás. A sportolók világmegváltó szerepét átvették a zenészek, de ma már a zene sem szól olyan elsöprő lendülettel. Biztos, hogy akadnak ma is grundok, csak meg kellene találni azokat.

*

A tornát — igaz vallási szertartásként — már időszámításunk előtt 2700-ban gyakorolták a kínaiak Huang Ti császár kezdeményezésére, a XII. században Jo Fei tábornok már szakirodalmat is összeállított „Napi nyolc üdvös gyakorlat" címen. A tornasport csaknem a tökéletességig fejlődött napjainkra, s a lólengés egyik legújabb eleme Magyar Zoltán nevéhez fűződik: ki ne hallott volna a Magyar-vándorról? Persze, ha pontosak akarnánk lenni, így kellene írni: a Dr. Magyar-vándorról. Hiszen Magyar Zoltán ma már állatorvos. Az egyetemet sem volt könnyű elvégezni, de a kitartó szorgalomra őt már megtanította a torna. A tornára meg — szerencsére — az oly sokat szidott és olyannyira imádott Telepy utcai iskola.

(Trencsényi)

Az első nagy siker: győzelem az úttörő-olimpián

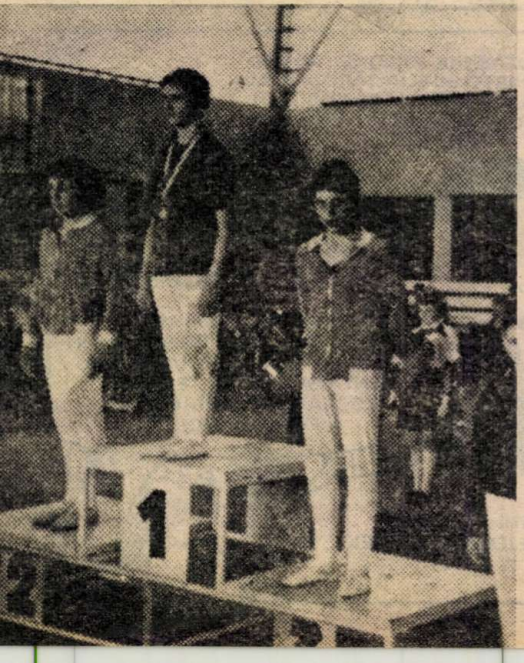

Összpontosítás a gyűrűn, az utolsó forgás előtt

A BAGDADI TOLVAJ

SZÖVEG:
CS. HORVÁTH TIBOR
RAJZOLTA:
DARGAY ATTILA

TÖPRENGŐ

SZERKESZTI:
V. SÓLYOM ERZSÉBET

Rejtvényeink megfejtését lehetőleg postai levelezőlapon küldd be. Ha csak kettőt tudsz megfejteni — és azok jók —, már részt vehetsz a heti jutalomsorsoláson.

BEKÜLDÉSI HATÁRIDŐ: október 30.

Címünk: Budapest, Jászai Mari tér 5. — 1397. A borítékra vagy levelezőlapra írd rá: „TÖPRENGŐ".

BETŰREJTVÉNYEK

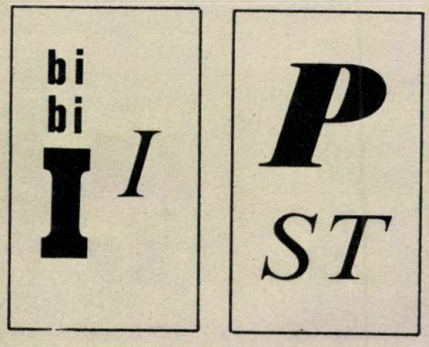

NYERTESEK

A 86/22. szám rejtvényeinek megfejtéséért jutalmat kapnak: Bükszegi Gabi, Budapest; Bakró Tibor, Kunszállás; Bályi Zsolt, Debrecen; Buzi Csaba, Karoskút; Dér Judit, Pécs; Dózsa Anett, Komárom; Francia Andrea, Nyalka; Gyűjtő Tamás, Ostoros; Hanák Boglárka, Miskolc; Heronyányi Erika, Bátaszék; Kakuk Marietta, Pécs; Kuli Noémi, Gyöngyöshalász; Locskai Margit, Szigetszentmiklós; Metál Ibolya, Kunágota, Reszeli Ilona, Szolnok; Szamek Indira, Kalocsa; Száraz György, Jászberény; Szövetes Mária, Tiszafüred; Zilahy Gabriella, Edelény; Zsidó Edina, Ajkarendek.

A nyereményeket postán küldtük el.

E napokban ünnepeljük Pablo Picasso spanyol festő, a XX. század egyik legnagyobb festőegyénisége születésének 105. évfordulóját.

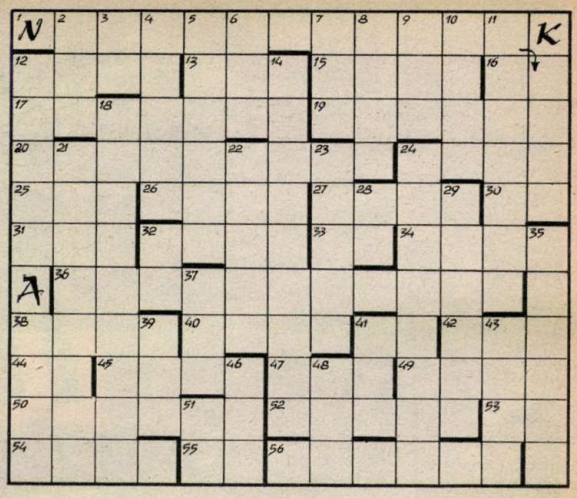

VÍZSZINTES: 1. Ebben a magas kitüntetésben részesült Picasso a békéért, a haladásért való kiállásáért. 12. Aki a focipályán fütyül. **13.** Lovat ugrat a sakktáblán. **15.** Lettország fővárosa. **16.** Alulra. **17.** Egyik tanóra. **19.** Szabadtéri játékok városa. **20.** Piperecikk márka. **24.** A Goldberger gyár népszerű neve. **25.** Utó ellentéte. **26.** Ünnepi öltözet. **26.** Művészeti, irodalmi alkotás latinul (OPUS). **30.** Magos Jutka. **31.** Jó, németül. **32.** Hírt küld, népiesen. **33.** Tetejére. **34.** Arab M. **36.** Budapesti városrész, népszerű focicsapattal. **38.** Vezényszó a huszároknál. **40.** Magas katonai rang volt a törököknél. **41.** Üresen van! **42.** Kacat. **44.** Rangjelző. **45.** Korai gyümölcs. **47.** Egy angolul. **49.** Város Csehszlovákiában. **50.** Ibolyás-rózsaszínű virág, levelei érintésre összecsukódnak. **52.** Spanyol költő, drámaíró (Federico Garcia). **53.** Igen egyneműi. **54.** Dzsingisz kán unokája. **55.** Intéző Bizottság. **56. Spanyol kikötő, Picasso szülővárosa.**

FÜGGŐLEGES: 2. Levinné, páros betűi. **3.** Mister rövidítve. **4.** Nagyon sír. **5.** Elhalaszt. **6.** Magához . . . felocsúdik. **7.** Úttörőegység. **8.** Zsuzsanna népies becézése. **9.** Nyelvtani fogalom. **10.** Elszívott pipadohány. **11.** Jég hátán is megél. **12. Picasso világszerte ismert, jelképpé vált rajza. 14.** Utasítást ad. **18.** Nehézségek árán is megszerez. **21.** Alumíniumból készített vékony lemez. **22.** Ilona idegen változata. **23.** Folyó Csehszlovákiában. **24. Egy kis spanyol falunak a németek által történt lerombolása emlékére festette ezt a világhírű képét Picasso, örök figyelmeztetőül a fasizmus barbárságára. 28.** Rövid köszönés. **29.** Ez volt régen a béres. **32.** Levelet küld. **35.** Ritka női név (Aug. 31.) **37.** A máj termeli. **39.** Öreg bácsika. **41.** Üt. **43.** Női név. **46.** Fogoly. **48.** Direkt-termő szőlőfajta. **51.** Kettőzve édesség. **56.** Méter.

A vastagbetűs sorok megfejtését küldd be!

3+1 POPREJTVÉNY

Dévényi Tibor
3 kérdése 1 képhez

1. A képen látható két énekes neve?
2. A magyar énekes melyik zenekar vezetője?
3. Milyen sportot szeret a külföldi énekes?

Új játékunkban részt vehetnek azok, akik szeretik a popmuzsikát, de játszhatnak olyanok is, akik nemcsak szeretik, hanem művelik is. Várjuk továbbá azok megfejtését is, akik iskolai zenekarban zenélnek, vagy kedvük van a táncdaléneklés-hez. Ezeknek legalább három rejtvényünket kell megfejteniük, és elküldeniük a címünkre. A levelezőlapon a megfejtés mellé írjatok néhány sort magatokról vagy zenekarotokról. Meghallgatás után sorsolunk a zenekarok és énekesek között. A legjobbak felléphetnek egy közös koncerten a Neoton Családdal!

„Lutra vidra volt. Szép, nagy vidrahím, tán a legpompásabb,
mely a parti iszapban hagyta valaha is úszólábas nyomait.
Fürgén mozgott kint a szárazon is, de bent a vízben!
Jobban nem úszott nála a leggyorsabb hal."
— így jellemzi hősét megalkotója, Fekete István.

LUTRA

Színes magyar természetfilm a furfangos vidráról,
Miklós vadászról és szerelméről, Eszterről,
barátjukról, Jancsiról és a falu apraja-nagyjáról.

Fekete István regénye alapján írta és rendezte: Hárs Mihály.

Operatőr:
Borbély János.

Zeneszerző:
Oroszlán Gábor,
Oroszlán György,
Bergendy István.

Főszereplők:
Zágoni Zsolt,
Usztics Mátyás,
Herceg Csilla.

Bemutató: október 23-án.

HIRDETÉS

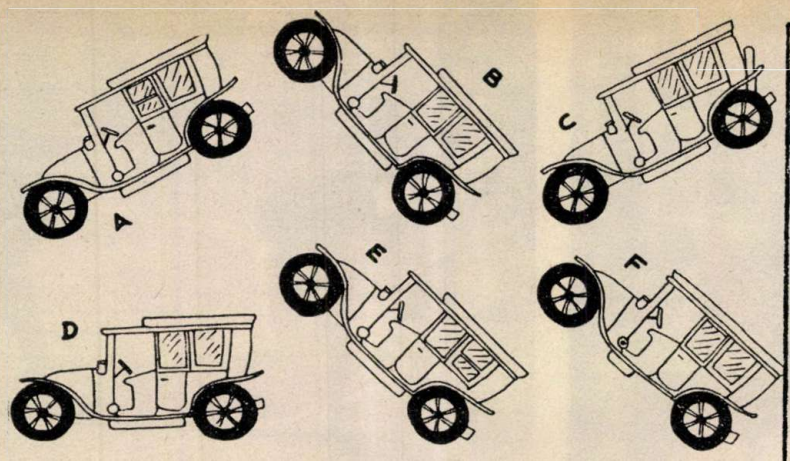

IKREK. Ezek között a régi autók között csak két „iker" van. Melyek ezek?

ÖTVEN ÖTLET HECSEKINEK

Ötven történet érkezett a tavasszal meghirdetett pályázatra. Emlékeztek? A Gyermekrablás a Palánk utcában című film folytatásához kértünk ötleteket. Az első három helyezett — Szabó Szilvia, Csanádi Zita és Kocsis Erzsébet — ott volt a MOKÉP zánkai filmszaktáborában. A többi díjazott — húsz pályázó — pedig azóta már megkapta a dedikált könyvajándékot.

Csak a beérkezett pályázatok ismertetésével vagyok még adós. De az is maradok. Hogyan lehetne ötven történetet ötven sorban leírni? Megpróbáltam a sztorikat tartalmuk szerint osztályozni, de kudarcot vallottam. Mond az valamit nektek, hogy öten szívszorító szerelmi történetet regéltek el, heten lopásról vagy betörésről írtak és kilencen gyerekeket tűntettek el a történetükben? (Ez utóbbiak közül három pályázó a *kész film tartalmát* mesélte el. Talán azt gondolták, hogy a zsűri tagjai nem látták a filmet?) Volt a pályázatok között néhány jó iskolai történet és számos családi is, veszekedéssel, válással fűszerezve.

Az efféle tudományoskodó osztályozás helyett hadd idézzek fel inkább egy-két érdekes mesét.

A kilencéves Oláh Péter, Mezőkövesdről, történetében olyan édesapákat tűntet el a SEGÍTŐ KÉZ nevű gyerekbanda segítségével, akik túl gyakran néznek a pohár fenekére. Hecseki persze, gyorsan kideríti, hogy egy pincében rejtik el a sűrűn italozókat. Miért? Hogy kijózanítsák őket egy különleges szerkezettel. A siker tökéletes, az apák többé nem isznak. Bár létezne ilyen szerkentyű!

Sülysápról a tizenkét éves Holecz József küldött egy kedves mesét. A főhős kisfiú szülei elváltak. A fiút bolti lopással vádolják, de Hecseki és az osztályfőnök, aki mellesleg szerelmes a fiú mamájába, kiderítik az igazságot. Nem a fiú lopott; immár nincs akadálya az esküvőnek.

Pesthy Krisztián, budapesti pályázó Dávidról ír. Dávid, kedvenc popzenésze együttesének hangszeres ládájában rejtőzve elszökik egy vidéki koncertre. A ládát egy banda ellopja, de jön Hecseki és — a többit már sejthetitek.

Végül hadd írjak az egyik elsődíjas, Csanádi Zita, szakmári nyolcadikos történetéről. Öt elszánt fiatal elhatározza, hogy az épülőfélben lévő lakótelepen sportpályát épít. Titokban kell dolgozniuk, mert arra a területre mást szándékoztak építeni a tervezők. Otthon azt lódítják, hogy kirándulni mennek, de turizmus helyett a palánk mögött végzik kemény munkájukat. Szerencsére néhány felnőtt segít nekik és végül Hecseki elintézi, hogy a tanács engedélyezze a közösen kialakított sporttelepet.

Nem vagyok filmrendező, de például ezeket a történeteket alkalmas alapanyagnak tartom arra, hogy belőlük jó *mozi* készüljön. Persze, ahhoz először meg kell írni a filmnovellát, aztán a filmforgatókönyvet, majd szerezni kell 10—15 millió forintot a forgatásra... Hajjaj! Hosszú út vezet a filmvászonig! És ki tudja, sikerül-e a mai, nehéz gazdasági helyzetben újabb filmet készíteni Hecsekiről!

Köszönöm a pályázóknak a történeteket, és remélem, hogy íráskészségüket, képzelőerejüket az iskolában is tudják hasznosítani.

Nógrádi Gábor

PAJTÁS

A MAGYAR ÚTTÖRŐK SZÖVETSÉGÉNEK KÖZPONTI LAPJA

Főszerkesztő: SOMOS ÁGNES

Főszerkesztő-helyettes: BŐCS FERENC

Olvasószerkesztő: BOGÁTI PÉTER, CSER GÁBOR

Művészeti szerkesztő: CZIFFERSZKY BÉLA, FORRAI JÁNOS

Kiadja az Ifjúsági Lap- és Könyvkiadó Vállalat

Felelős kiadó: DR. PETRUS GYÖRGY igazgató

Szerkesztőség: Budapest, Jászai Mari tér 5. 1397
321-987, 321-988, 321-989
Postafiók: Bp. 62. Pf. 508. 1397
Kiadóhivatal: Budapest, Révay u. 16. 1065
Telefon: 116-660

Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely hírlapkézbesítő postahivatalnál, a Posta hírlapüzleteiben és a Hírlapelőfizetési és Lapkiadó Irodánál (HELIR) Budapest V., József nádor tér 1. 1900 közvetlenül vagy postautalványon, valamint árusítással a HELIR 215-96162 pénzforgalmi jelzőszámra.
Előfizetési díj: egész évre 153 Ft, I. félévre 85 Ft, II. félévre 68 Ft.

86.1141
Athenaeum Nyomda Budapest
Rotációs mélynyomás
Felelős vezető: SZLÁVIK ANDRÁS vezérigazgató
HU ISSN 0030—9583
INDEX: 25 695

A beküldött kéziratokat, fotókat és rajzokat nem őrizzük meg és nem küldjük vissza.

VÉGRE!

Úgy kellene mondani: újjászületett. De a felújítás oly sokáig húzódott, hogy talán pontosabb így fogalmazni: megszületett. Az 1949-ben épült sportpálya felújítása 1974-ben kezdődött, aztán több-kevesebb megszakítással 1986 szeptemberéig tartott. Mindegy. Vége. Új ruhát kapott a stadion, ünnepre öltöztek az ifjú sportolópalánták. Mert sportolók nevelkedtek itt az elmúlt években is. Lehet, hogy a bemelegítés ritmusát olykor kalapácskoppanás diktálta, megesett, hogy az edző utasításait betonkeverő zaja nyomta el, de az élet nem állt meg.

Az új ruha igazán csinosra sikeredett. A gyerekek nyugalmas sportparadicsoma lesz ezentúl a margitszigeti Úttörőstadion. De felnőttek versenysportjára is alkalmas a létesítmény, futhatnak világcsúcsot ismét itt az atléták, mint azt Iharos tette annak idején. Nevelkedhetnek a jövő labdarúgó sztárjai, mint Nyilasival történt néhány éve.

A létesítményen immár semmi sem múlik!

Fotó: Karasz Lajos

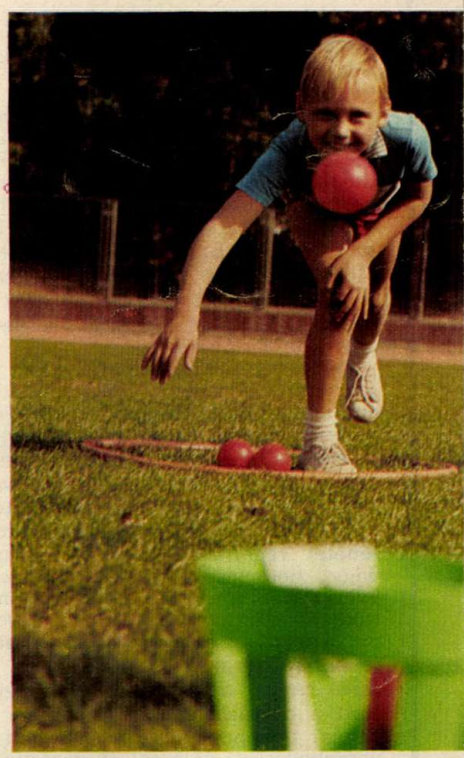

86/28
XLI. ÉVF. • 1986. OKTÓBER 30. • ÁRA: 4,50 Ft
PAJTÁS

KINCSRE BUKKANTUNK!

Riport a 2–3. oldalon (FOTÓ: WÁGNER)

KINCSRE BUKKAN

Mesélik hogy azelőtt egy báróé volt a környék. Nem volt ő nagy népnyúzó, igaz nem is tegeződött a helybéliekkel. Nem volt forradalmár vagy kihívóan különc, egyszóval amolyan átlagos báró volt. Pernyepuszta ura. Pernyepuszta élete az ötvenes években változott meg gyökeresen, amikor felfedezték, hogy a település alatt lignit található. Megkezdődött a bányászat, és ezzel a fellendülés. A Pernyepusztából Petőfibánya lett, az egykori ifjú bányászlegényekből nagypapa. A mai gyerekek csak a legidősebbek elbeszéléseiből ismerik a bárót. Viszont kézzelfogható emlékeik vannak a település több ezer évvel korábbi lakóitól!

Csontkorcsolya és kőszerszám

Az általános iskola folyosóján csendesen simogatja a nagy üvegszekrényeket az őszi nap.

— Csontkorcsolya — bök a vitrinben lapuló tárgyak egyikére Rigó Judit.

Mondania sem kellett volna, hiszen ez említett tárgy alatt jól látható feliratot helyeztek el. De bizonyára jóleső érzés kimondani valamennyi kincs nevét, hiszen az iskola természetjáró szakkörösei alaposan megdolgoztak a vitrinben bemutatott tárgyakért. A falu határában szinte nap mint nap bolygatják a földet, kapirgálják a már megszürkült, több ezer éves hamut, apró szerszámokkal kutatják a múlt emlékeit.

— Rengeteget kirándulunk, vándortáborokat szervezünk, az új szerelem azonban valamennyi szakkörösnek a régészkedés — mondja Herperger Jánosné, Magdi néni, a szakkörvezető. — Az első furcsa követ én találtam a falu határában, szakemberek állapították meg, hogy pattintott kőszerszám. No, ha egy ilyen akadt, akkor több is lehet a környéken, gondoltuk, csak a kirándulások idején nyitott szemmel kell járni.

Úgy látszik, a gyerekek alaposan kinyitották a szemüket, mert hamarosan olyan lelőhelyet fedeztek fel, amely ontja a tárgyi emlékeket. Egerből érkezett régész segítségével kiderítették, hogy a szürke korsódarabok, a hatalmas örlőkövek az i. e. 7—3. századig hazánk területén is élő nomád néptörzs tagjaitól, a szarmatáktól származnak.

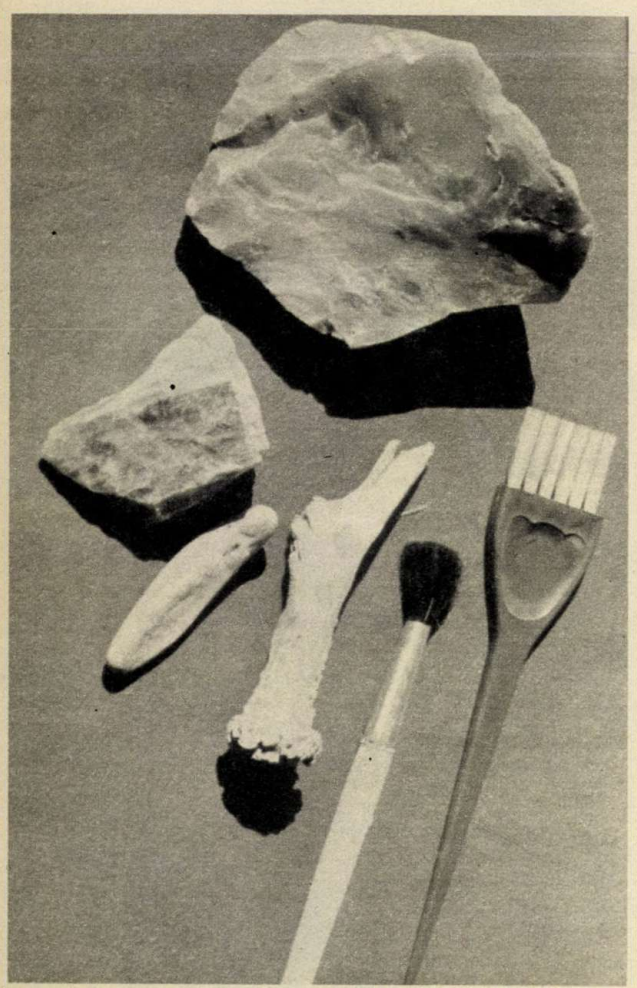

Évezredek üzenete

Tanárok, gyerekek állnak a vitrin előtt, szótlanul nézzük a furcsa köveket, korsódarabokat. Az áhítatos csend évezredek üzenetét hordozza, a megfoghatatlan múltba röpíti a gondolatot. Kicsinek érezzük magunkat és törékenynek . . .

Lassan bandukolunk a falu szélére. Az ifjú régészek kezében rövid nyelű szeneslapát, aprócska csákány, kőműveskalapács, mindenféle tisztítókefék.

— Biztos, hogy most is találunk valamit — csicsergi Papp Laura —, hiszen itt elég fél órát ásni, és mindig újabb cserépdarab bukkan elő, vagy valami csonteszköz.

— Persze óvatosan keressük — teszi hozzá Magdi néni — mert tudjuk, hogy ezek a tárgyak sérülékenyek. Körbeássuk, kiemeljük, megtisztogatjuk. Néha mégis félek, hogy megharagszanak ránk az igazi régészek, amiért belekontárkodunk a munkájukba. Pedig nagyon szeretjük csinálni, mert a felfedezés izgalmán túl, bizony utána kell néznünk a történelmi háttérnek is. Meg kellett tanulnunk a szarmatákról minden fellelhetőt, a korabeli eszközökről is sok újat megtudtunk, szóval nem haszontalan munka ez.

A felfedezés izgalmairól aztán magunk is meggyőződhettünk, amikor még csak néhány perce porzott a föld, és máris futottak a legújabb szerzeményekkel. Usitz Csaba a kezében tartott korsódarabhoz szakszerű magyarázatot is fűz:

— Ezt korongon csinálták, mert különben látszana rajta ujjnyom. És ez is a szarmatáktól származik, mert szürke cserép. Ha piros lenne, akkor római lenne.

A kérdésre, hogy ki hogy áll a vízhólyagokkal, szinte egyszerre mutatja mindenki a tenyerét. Hiába, a gyerekek még nem szokták a lapát nyelét. A feltört tenyerek büszkén merednek elém.

Szemétlerakó hely lesz?

Az izgatott keresgélés közben mesélik a gyerekek, hogy néha álmukban is régészkednek. Lelkesen futnak a tanító nénihez az újabb leletekkel, és hangosan vitatkoznak egy-egy furcsább darab felett.

Magdi néni áll a széttúrt földdarab szélén.

— Tudom, ezek a leletek régészeti szempontból nem igazán jelentősek, nekünk mégis kincset érnek. Félek, hogy egyszer faluszéli szemétlerakó hely lesz ebből a környékből is . . .

A félelem nem alaptalan, hiszen manapság sokan legyintenek: „Minek a múltat bolygatni, hiszen a jelent sincs időnk megérteni!. . .” De hát érthető-e a jelen, a múlt ismerete nélkül?

Trencsényi Zoltán
Fotó: Wagner Margit

Meg kell tisztogatni a becses kincset

TUNK!

Minden egyes darab érték, vigyázni kell rá

Ez a föld a múltnak még számtalan emlékét rejti magában

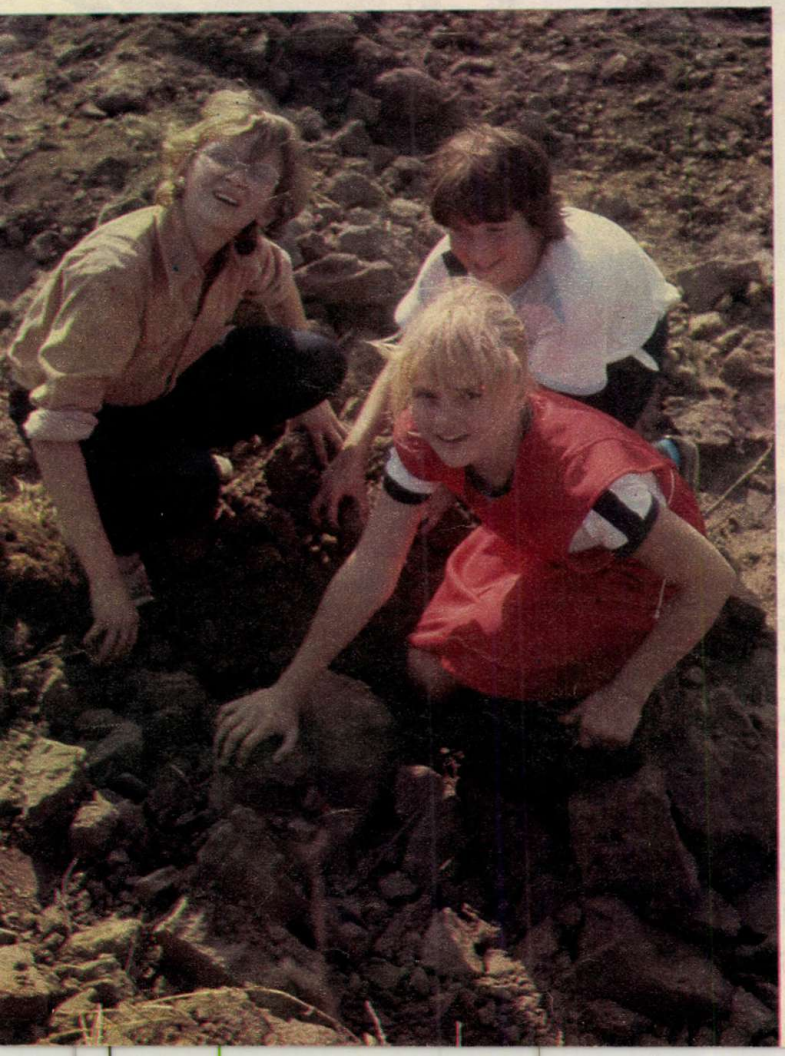

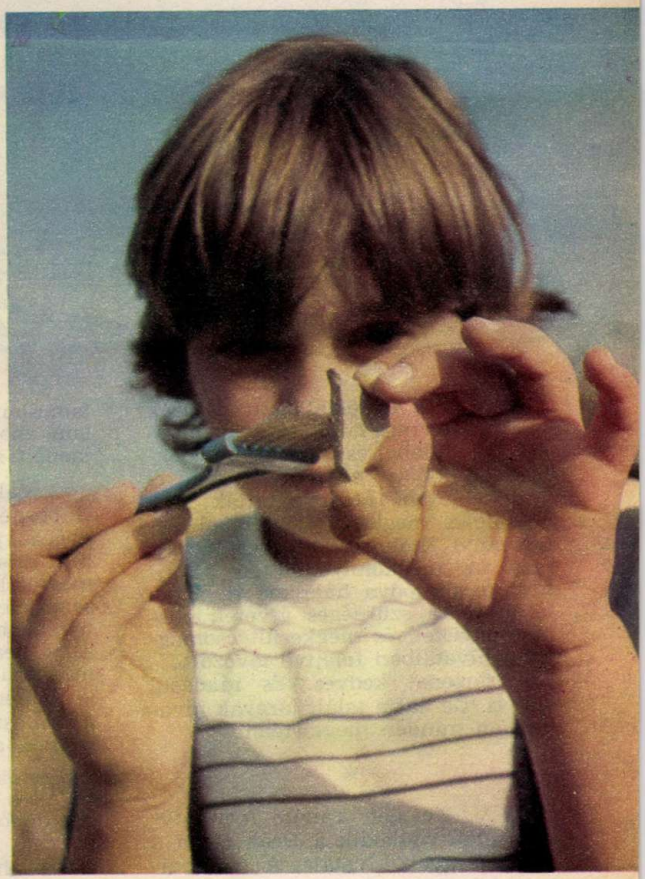

Kincsre bukkantunk!

A kincstalálók titka: szakértelem és a múlt szeretete

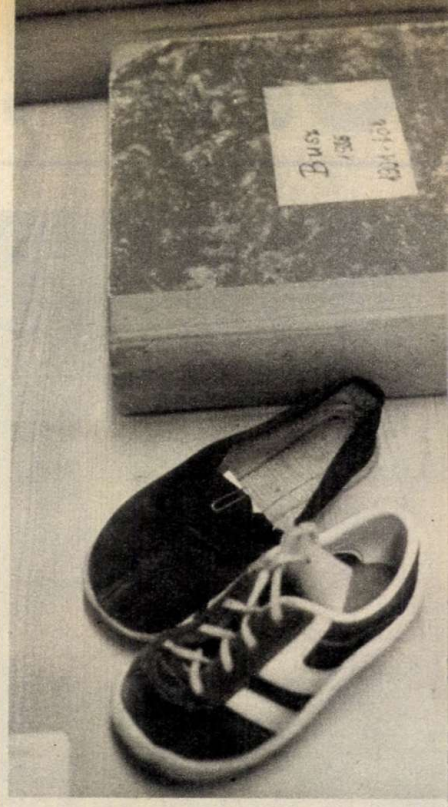

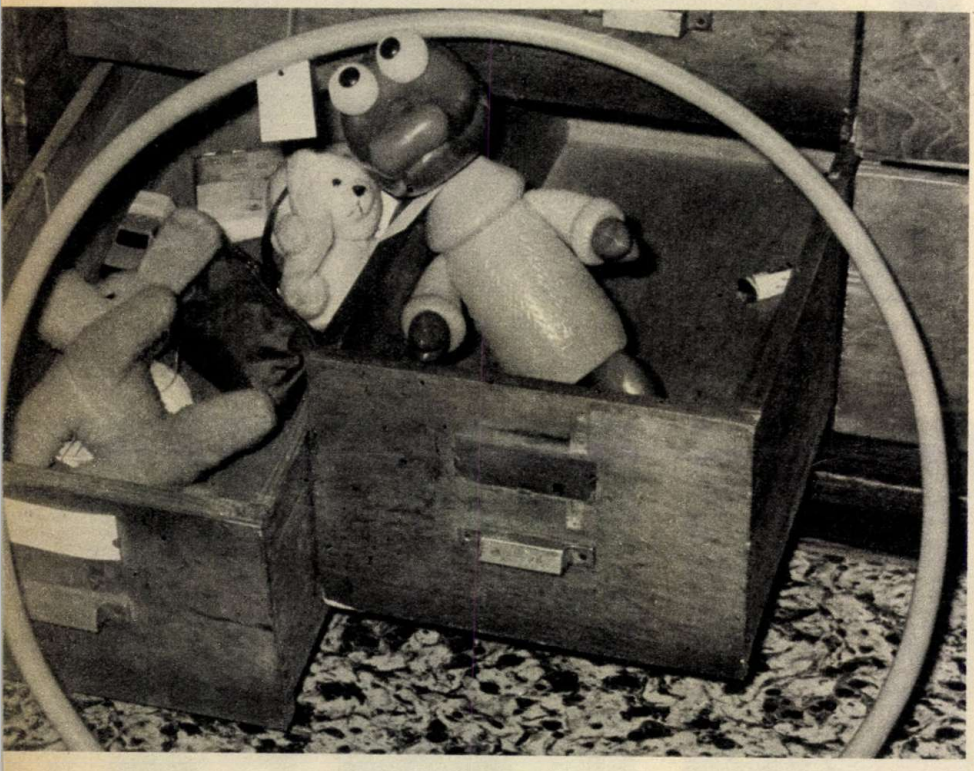

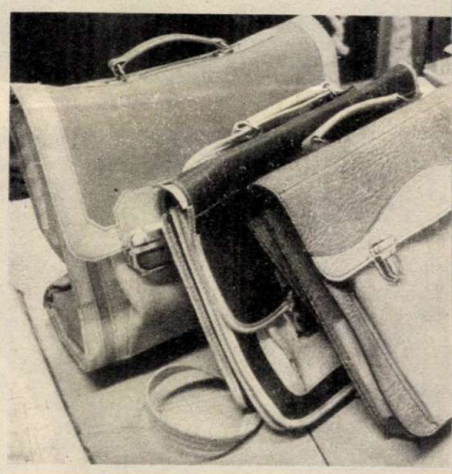

Az idős úr elballagott a Deák térre, a talált tárgyak hivatalába, és izgatottan érdeklődött elveszített értékei után. Megnyugtatták: egy becsületes megtaláló jóvoltából valamennyi holmija megkerült. Az idős úr megkönnyebbülten sóhajtott, meghatódva hálálkodott, aztán kitöltötte a szükséges átvételi elismervényeket, és megkerült csomagját a hivatalban felejtve távozott...

A történet kedves. És ráadásul igaz is. De hát a talált tárgyak hivatalában minden megtörténhet.

*

Az V. Kerületi Tanács fennhatósága alatt működik a Deák téren a talált tárgyak hivatala. A tanácstalan feledékenyek utolsó reménye. Az utcán, áruházakban, buszon, villamoson, telefonfülkékben, strandokon, mozikban felejtett trágyak átmeneti szállása.

— Valóban átmeneti — kezdi Tar Gáborné hivatalvezető, — hiszen ha a gazdája nem jön érte, akkor három hónap és nyolc nap múlva a megtalálót illeti meg. De ha senki sem jelenkezik érte, akkor bizományi áruházban értékesítjük. A hozzánk beadott talált tárgyak felének megkerül a gazdája. Talán többen is jönnének, de sok embernek bizonyára eszébe sem jut, hogy itt is keresheti, amit elveszített.

Gyerekek érkeznek, és izgatottan tolják a pultra az imént talált barna dobozt, melyben kiskutyák sípognak bánatosan. A hivatalban nincs lehetőség gondozni az apróságokat, így a tanács sem lehet más: vagy fogadják örökbe a gyerekek a talált kutyusokat, vagy adják oda állatbarát felnőtteknek. Az iskolások rövid tanakodás után az utóbbi mellett döntenek, és szerencsére a járókelők között néhány perc alatt gazdára találnak az elveszített kiskutyák.

— Élő állatot, élelmiszert, szennyes tárgyakat nem veszünk át — mondja Tar Gáborné. — De nyilvántartunk például személygépkocsit is, amit a BM egyik telepén őriznek.

S, hogy még mi mindent? A talált tárgyak gyakorisági versenyében a bot és az esernyő vezet. Persze, az még csak érthető, hogy ernyőt, botot miként lehet elveszíteni, de az már jóval kevésbé, hogyan hagyhat el valaki öt tömött sportszatyrot, fél pár cipőt(?), miképpen lehet a taxiban felejteni egy Singer-varrógépet?... (Ez utóbbiról mesé-

A TÁRGYAK VISSZA-VÁGYNAK!

Talált tárgyak egy félhomályos raktárban. Ernyők, botok, iskolatáskák, hegedűvonó, egy bánatos maci... A feledékenység kárvallottjai várnak a bizonytalan jövőre: „Értem jönnek, nem jönnek, szeret, nem szeret..."

lik egyébként, hogy az utas ezenkívül fizetni is elfelejtett...)

— Ezek a tárgyak is bizonyítják, hogy rohanó világban élünk — bólogat a hivatalvezető. — Rohanunk, rohanunk, olykor értékes, kevésbé értékes tárgyainkat is elfeledve. És ez jellemző a fiatalokra is. Bőséggel akadnak buszon felejtett iskolatáskák, játszótéren hagyott játékok. Szerencsére sok a becsületes ember. Mert ide nem csak apróságokat hoznak be, de olykor komoly értékeket is. Három-négyezer forintot szinte naponta, de hoztak ide kőművesek egy budapesti pince átépítése során talált másfél milliót érő aranykollekciót is.

*

A félhomályos raktárban szomorú tárgyak várnak a bizonytalan jövőre. Érte jönnek, nem jönnek. „Szeret, nem szeret, fontos vagyok, nem vagyok fontos..."

Ernyők, botok, reklámszatyrok, tömött iskolatáskák (a tanszereket egyszer is elég drága megvenni...), bánatos maci, hegedűvonó, könyv alakú fadoboz, táskák, pénztárcák, fura szalmakalapok, parókák(?), kerékpárok, törött nyelű kőműveskalapács. Szinte várakozásteljes a csend.

— Ha valamiféle iratból kideríthető a tulajdonos, akkor azonnal értesítjük — mondja Tar Gáborné. — Sokan hálálkodva megköszönik, aztán csak nagysokára jönnek érte, mondván, itt jó helyen van, itt nem vész el... Lehet, hogy furcsa, de mi még húsz fillért is visszaküldünk a tulajdonosnak. Sokszor mosolyognak is a postán, amikor feladom az egy-két forintos tételeket. A minap éppen kicsit bajban voltam, mert egy tárcában líbiai pénzt találtunk, de mivel nem tudok arabul, azt sem tudom mennyit. Persze változó, hogy ki milyen értékes megtalált kincsének örül a legjobban. Egy kislány például az égig ugrott örömében, amikor visszakapta az állatkerti belépőjét.

*

Naponta küldik — hozzák a feledékenység kárvallottjait, az elveszített tárgyakat az áruházak, csarnokok, fürdők, mozik, taxisok, rendőrök, fiatalok, idősebbek. A talált tárgyak hivatalában egyre csak telik a hatalmas füzet. A félhomályos raktárban meg gazdájuk után sóhajtozó tárgyak találgatják izgatottan: „Szeret, nem szeret..."

(Trencsényi)

Titok magazinunkban újabb tükröt tartottunk elétek.
A lap címéből választva a témát: a titkot.
Mint már annyiszor, ezúttal is csupán jó lehetőség volt
a tükör arra, hogy – bár látszólag a titoktartás,
bizalom, őszinteség körül forgott
– saját magatokkal nézzetek szembe.
Negyvenkét levélíró – valamennyi lány!
– vállalta ezt a tükörbe nézést.
Mi most sem tettünk egyebet, mint összegeztük a válaszokat.
Nektek magatoknak kell elgondolkodnotok:
mit is mutat vajon a tükör?

„Megpróbálom szívből megfejteni a megoldásokat" — kezdte levelét Balogh Krisztina, budapesti, negyedik osztályos tanuló. Kriszta olyan kedvesen fogalmazott, hogy ezúttal még azt sem bántuk, hogy összekeverte a jelentéseket. Ugyanis a rejtvényt fejtjük, a megoldás pedig maga a megfejtett rejtvény... Bár ő volt az egyetlen, aki ilyen őszintén feltárta előttünk igyekezetét, mi a legtöbb levélből azt éreztük ki, szó szerint szívesen fordultatok felénk feleleteitekkel.

MI A TITOK? — tettük föl első kérdésünket, s a legkülönbözőbb válaszokat kaptuk. „Ami magánügy. Elég nehéz meghatározni. Jó dolog, mert tudja az ember, hogy az csak az övé." (Titoknál egy kicsit több jelige.) „Olyan valami, ami nélkül üresebb lenne a világ." (Tromby.) „Az ember magánügye, amelybe más nem nyerhet betekintést, még ha a legőszintébb barátról van is szó." (Rejtett titkaim.) „Valakinek a magánügye, szívügye, amit nem szeret ‚kiteregetni', olyan neki, mint egy féltett kincs." (Budapesti, nyolcadikos lány.) „A titok valakiben nagyon mély érzelmeket vált ki, és már-már azon van, hogy elmondja valakinek. Pl. Vérszerződés Etelközben, csókolózás a kapualjban." (Vidéki lány.)

Néhány levélből az is kitűnt: sokan nincsenek tisztában a fogalom meghatározásának módjával, azaz a definiálással, amelynek a lényege éppen az, hogy az adott fogalmat pontosan körülírjuk. Egy dolog önmagával nem magyarázható, így nem sokat segített az effajta felelet: a titok, ami titok. Akadt, aki értelmezte is a jelentést. „Számomra ez a szó bizalmat jelent. Boldogok a barátaim, hogy van valaki, akiben megbízhatnak. Ha pedig így tesznek, akkor titkot tartani kötelesség." (Jelige: Szüleink sokat vannak távol.) „A titok olyan dolog, amit csak nekem mondanak el, vagyis megbíznak bennem, hogy nem mondom el másnak, és ha az illető kéri, és én tudok, tanácsot adok neki. Nagyon jó érzés, amikor az emberre titkot bíznak, vagyis megbíznak benne." (Vidéki gimnazista lány.) A Tini jeligéjű levél írója a svéd gyermekvers-antológia címével válaszolt: a titok az, „ami a szívedet nyomja". Találó ez a megfogalmazás, hiszen benne van az a sok nehézség is, amit a titok jelenthet. A szokottnál szebb a fogalmazás, hiszen azok a költők, akik jobban ismerik az életet, többet tudnak a titkokról, mint mi.

Úgy tűnik, a levelek írói egytől egyig bátor és egyenes jellemek. A legtöbben azt válaszolták második kérdésünkre, hogy ők bizony a MEGHÍVÁST EGY HÁZIBULIRA megbeszélnék szüleikkel. A dolgok valóságában csak akkor kezdtünk kételkedni, amikor a következő pontra adott válaszokkal összehasonlítottuk e feleleteket. S bizony nehezen hittünk annak, aki arra a kérdésre „KIHEZ VAGY ŐSZINTE?" — sokadik helyre tette szüleit. Valamelyikünk logikája sántít. Lehet, hogy nem a miénk? Lehet, hogy a második kérdésre adott válaszokban már az is benne volt, amit a felnőttek hallani akarnak?... Akadtak azért itt is vitathatatlan feleletek. „...nem szólok, azért, mert úgyse engednének el, ha elmesélném." (Egy ballagó 14 éves.)

Tehát kihez is őszinték a tizenévesek? „Nagynénémhez, mert ő éppen úgy gondolkodik, mint én." (Titoknál egy kicsit több.) „Én egy olyan élőlényhez vagyok őszinte, akit Önök nem soroltak fel. Ez a valaki Én vagyok. Környezetemben — a naplómon kívül — még nem találtam olyan személyt, akinek kiterítsem a szívem. Sajnos." (FTC.) „Teljesen őszinte nem vagyok senkihez." (Alphaville.) „A barátomhoz azért vagyok őszinte, mert ő is mindent elmond. A szüleim, ha valami baj van, egymást közt beszélik meg. Pedig a gyerek sem marad örökké gyerek." (14 éves, szerelmes serdülő.) „A szüleimhez azért nem vagyok őszinte, mert ők nem úgy állnak a dolgokhoz, gondjaimhoz, bajaimhoz, mint a barátom vagy a testvérem." (Egy tini titka.) „A legjobban őszinte egy fiúbarátomhoz vagyok. Jobban megértjük egymást, mint bármelyik velünk egyező nemű személlyel." (Kék rózsa.) „Egy tanáromhoz, de általában még hozzá sem." (Tini.) „Az lenne az aktuális vagy normális, ha mindkét szülőhöz őszinte lennék, de belső magánügyeimet apukámmal nem lehet megbeszélni. Anyukám megért engem, és sok mindenben igazat és tanácsot ad." (Másodikos gimnazista lány.)

TUDSZ-E TITKOT TARTANI? — faggatóztunk tovább. A levélírók nagy része titoktartó, bár volt, aki becsülettel bevallotta: adott már tovább titkot. Lett is ebből kalamajka! Néhányan összekeverik a titoktartást a szükségtelen betyárbecsülettel. A barátnő szüleinek „átvágásában" vállalt részesség nem azonos azzal, amit mi titoktartáson értünk. Annál inkább azok a levelek, amelyekből még mi sem tudhattuk meg az eseteket. Merthogy az — titok...

ELMONDHATÓK-E A TITKOK A CSALÁDBAN? — kérdeztük. „Nem, nem tartozik a családra." (K. P.) „Igen, van olyan titok, amitől jó megszabadulni, megosztani valakivel, és otthon ezt megértik." (Sz. M., Budapest.) „Minden titok persze a családban sem mondható el, de a nem családi titkok nyugodtan elmondhatók, mert ha a szülőkhöz nem vagyunk őszinték, akkor már nagy baj van!!!" (A titoktartás nagymestere.) „A családban nem mondhatom el a titkot. Azért nem, mert a szomszédban van egy idős, pletykás néni és anyukám meg a mamám is az." (Őszinteség.)

HOZZÁD KI ŐSZINTE? — kérdeztük, és örömmel vettük: nem akadt olyan levélíró, aki azt mondta volna: senki. Legtöbben barátjukat, barátnőjüket, testvérüket sorolták.

MIT TESZEL, ha barátodnak tetszik valaki, de nem mer szólni? A három lehetőség közül legtöbben a harmadik válaszra szavaztak: olyan helyzetet teremtenék, hogy legyen alkalmuk kimutatni egymás iránti érzelmüket.
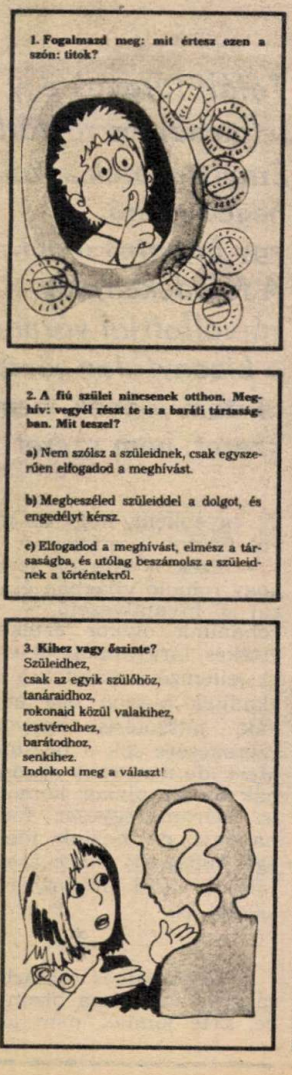
MIT SOROLSZ A TITKOK KÖZÉ? — tettük köz-